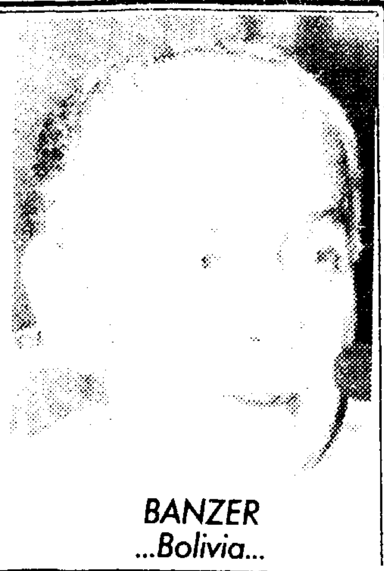
VANDAAG

BANZER ...Bolivia...

106E JAARGANG — NO.: 100 ZATERDAG 6 MEI 1989

AMIGOE

Als die agenten te water iets ontdekken, voelen ze nattigheid

Verzoek aan Veiligheidsraad tot controle tijdens terugtrekken Vietnamese troepen

Phnom Penh: eenzijdig bestand

BANGKOK — De Kampucheaanse regering zal een eenzijdig staakt-het-vuren afkondigen als Vietnam eind september zijn troepen heeft teruggetrokken en er nog geen vredesregeling tot stand is gekomen. Dat heeft de Kampucheaanse premier Hun Sen vandaag in Bangkok verklaard.

"Dit is een belangrijk element om een burgeroorlog te vermijden na het vertrek van de Vietnamezen", aldus Hun Sen tijdens een persconferentie. In Kampuchea strijdt een coalitie van drie verzetsbewegingen onder leiding van prins Norodom Sihanouk tegen de regering in Phnom Penh die door Vietnam in het zadel wordt gehouden. Vietnam, dat in 1978 Kampuchea binnenviel en de regering van Pol Pot verdreef, heeft beloofd al zijn troepen voor 1990 terug te trekken.

In kringen van het Kampucheaanse verzet in Bangkok is vernomen dat de drie groeperingen hebben besloten leden van internationale instellingen te verzoeken toe te zien op de terugtrekking van de Vietnamese troepen.

COMMISSIE

De verzetscoalitie zal zijn verzoek richten tot de permanente leden van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties en de vijf leden van de Associatie van Zuidoostaziatische landen (ASEAN). Deze landen zouden moeten deelnemen aan een internationale commissie die moet toezien op de troepen- terugtrekking.

Tijdens recente besprekingen in de Indonesische hoofdstad Jakarta kwamen Sihanouk en Hun Sen overeen dat een Internationaal Controlemechanisme (MCI) in het leven geroepen moest worden.

Sihanouk en Hun Sen waren toen volgens dezelfde bron overeengekomen om Japan, India en Laos te vragen om tot de commissie toe te treden. Tijdens een internationale conferentie in augustus in Parijs zal de samenstelling van de MCI worden geregeld.

AVONDKLOK

In de Kampucheaanse hoofdstad is gisteren na tien jaar de avondklok opgeheven. Dat constateerden verslaggevers van het Franse persbureau AFP ter plaatse. De maatregel lijkt in verband te staan met de recente ontmoeting tussen Sihanouk en Hun Sen.

De avondklok werd op 7 januari 1979 ingesteld nadat de Vietnamezen de Rode Khmer-troepen van Pol Pot hadden verdreven. De laatste twee jaar hebben de verzetsbewegingen in de stad niet meer van zich laten horen. De laatste bomaanslag dateert van 1987.

De door Vietnam gesteunde premier van Kampuchea, Hun Sen, vanmiddag tijdens een persconferentie in de Thaise hoofdstad Bangkok. (AFP-satellietfoto).

Moordoproep Rafsanjani

LONDEN — De Britse regering wenst een gemeenschappelijke antwoord van de Europese Gemeenschap en de Verenigde Staten op de oproep van de Iraanse parlementsvoorzitter, Hashemi Rafsanjani, om Westerlingen te doden. In regeringskringen in Londen is vernomen, dat men aan een gezamenlijk standpunt werkt.

In een verklaring van het Britse ministerie van Buitenlandse Zaken werd de oproep van Rafsanjani veroordeeld. De oproep tot moord geeft "precies het gedrag" weer van Iran waardoor de betrekkingen tussen Londen en Teheran in het verleden werden verbroken.

De Iraniër riep gisteren de Palestijnen op om voor elke Palestijn die door Israëliërs is gedood, vijf Amerikanen, Britten of Fransen te vermoorden.

In het Golfstaatje Bahrayn zei een regeringsfunctionaris van een Arabisch land, dat de VS, Groot-Brittannië en Frankrijk besprekingen voeren over "mogelijke militaire vergeldingsacties tegen Iran als één van hun onderdanen wordt gedood als gevolg van Rafsanjani's oproep.

De zegsman meende echter niet dat het tot een confrontatie zou komen. Amerikaanse diplomaten in de Golfstaatjes waren niet direct voor commentaar bereikbaar. Een Europese diplomaat achtte een militair treffen tussen Iran en het Westen "uiterst onwaarschijnlijk".

Wervelstormen treffen VS

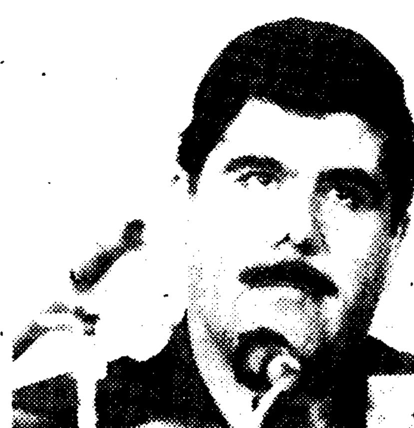
WASHINGTON — Verscheidene staten in het zuiden van de Verenigde Staten zijn de afgelopen dagen getroffen door wervelstormen. Minstens acht mensen kwamen om het leven en tientallen personen werden gewond.

Daken werden weggeblazen en elektriciteits- masten en bomen waaiden om als gevolg van hevige windstoten die over Texas, Louisiana, Georgia, Mississippi, South Carolina, Alabama en Kentucky raasden. Naar schatting een kwart miljoen mensen waren gedurende enige tijd verstoken van elektriciteit. Tegen het vallen van de avond was de elektriciteitsvoorziening van ongeveer dertigduizend mensen nog altijd niet hersteld, zo deelde een woordvoerder van de energiebedrijven mee.

In grote gedeelten van Louisiana waren de scholen gisteren gesloten en in sommige plaatsen moest de bevolking worden geëvacueerd wegens overstromingen. Ook het roemruchte Jazzfestival van New Orleans ontsnapte niet zonder kleerscheuren. Zo zagen de organisatoren zich genoodzaakt een aantal concerten die voor gisteren op het programma stonden te annuleren.

Vice-premier Irak gedood

NICOSIA — De Iraakse vice-premier en minister van Defensie, Adnan Kheirullah is gisteren bij een helikopter- ongeluk in zijn land om het leven gekomen. Dat heeft het Iraakse persbureau Qatar bericht.

Kheirullah was op de terugweg naar Baghdad nadat hij een bezoek had gebracht aan Iraakse legertroepen in het noorden van Iraq. Volgens een communiqué van president Saddam Husayn verloren de piloten de controle over het toestel in een zandstorm, waarna de helikopter neerstortte.

Eén van de twee piloten overleefde het ongeluk, aldus het persbureau. Twee begeleidende helikopters keerden veilig terug naar hun basis. Kheirullah wordt vandaag begraven. President Husayn heeft een rouwperiode van drie dagen aangekondigd.

KLM bezig met ontwikkelen systeem:

Geen bagage zonder passagier

SCHIPHOL — De KLM moet van de Rijksluchtvaart- dienst (RLD) zo snel mogelijk een systeem ingevoerd hebben dat garandeert dat alleen bagage aan boord van vliegtuigen komt waarvan de passagier zich ook aan boord bevindt.

Dit systeem dat is bedoeld om de luchtvaart beter te beschermen tegen terroristische aanslagen had al per 1 april volledig moeten zijn ingevoerd. Bij de ontwikkeling ervan is vertraging ontstaan, mede omdat dit veel moeilijker bleek dan aanvankelijk was gedacht. Het zal nog minstens een jaar duren voordat de KLM een dergelijk systeem volledig in gebruik kan nemen. Zo bleek uit een recente interne mededeling van de KLM en een schrijven van de directeur generaal van de RLD aan de KLM- directie.

Blijkens een mededeling van KLM- zijde gaat de ontwikkeling en ingebruik- stelling van een dergelijk systeem ongeveer 4,2 miljoen gulden kosten voor de computer- apparatuur en voor de aanschaf van extra bagage- voertuigen. De nieuwe veiligheids- maatregelen leveren tachtig arbeids- plaatsen op.

De Internationale organisatie voor de Burger- luchtvaart (ICAO) heeft de opdracht hiertoe gegeven. Dit gebeurde in 1987 toen ook werd bepaald dat in december van dat jaar al begonnen moest zijn met controle van de ruim- bagage van de passagiers. Dit laatste was bedoeld als een eerste stap.

CNN ook in Sovjetunie

ATLANTA — Het Amerikaanse televisiestation Cable News Network (CNN) gaat eind deze zomer directe uitzendingen verzorgen in Moskou. Dat heeft de moedermaatschappij Turner Broadcasting System (TBS) gisteren in de Amerikaanse stad Atlanta bekendgemaakt.

Robert Wussler, vice-president van TBS, zei dat een principe-overeenkomst is bereikt om directe uitzendingen te verzorgen in samenwerking met het televisiestation Gosteleradio in de Sovjetunie.

Wussler zei dat er eerst nog wat technische en juridische problemen moeten worden opgelost alvorens CNN met de uitzendingen kan beginnen. Volgens Gosteleradio zijn er geen politieke problemen die de uitzendingen naar de Sovjetunie beletten.

Het is de bedoeling dat Gosteleradio via een satelliet het signaal van CNN opvangt en het vervolgens vervormd doorstuurt. Om de programma's van CNN op het beeldscherm te ontvangen, is daarom een decoder nodig, die abonnees kunnen huren of kopen.

De CNN-programma's zijn in de eerste plaats bedoeld voor hotels, bedrijven, regeringsinstellingen en buitenlandse vestigingen in Moskou. Onlangs heeft de Sovjetunie het storen van de uitzendingen van het radiostation 'Voice of America' gestaakt.

Nep-douane

KEULEN — Nederlandse toeristen hebben zich in Keulen laten beetnemen door een man die zich uitgaf voor een douane- beambte en om een "Europa- belasting" vroeg. Dat heeft de Westduitse politie vandaag bericht.

De man die zich had verkleed als douane- beambte benaderde op een parkeerplaats de passagiers van een touringcar uit Deventer en gaf zich uit voor "douane- hoofdsecretaris". Per persoon vroeg hij een bedrag 3,50 mark in verband met de verzekering, zoals hij zei. In totaal wist hij op deze manier een bedrag van 157,75 mark op te halen. Hij schreef hiervoor keurig een kwitantie en nam met een vriendelijke groet afscheid.

Pas aan de grens kreeg de buschauffeur argwaan. Toen hij de douane- beambten vroeg naar hun collega in de Keulse binnenstad, kwam de aap uit de mouw.

Mexicaans parlementsgebouw volledig door brand vernield

MEXICO — Van het moderne parlements- gebouw in Mexico, in 1980 met oliedollars gebouwd, bleef gisternacht weinig meer over na een uitslaande brand die het leven kostte aan een werknemer.

Kort nadat de brand was geblust ontploften in het hoofdgebouw van de Brandweer van de hoofdstad vele duizenden kilo's in beslag genomen vuurwerk. Volgens de eerste berichten moest een dertigtal mensen, onder wie negentien brandweerlieden en vijf voorbijgangers, met ernstige verwondingen naar een ziekenhuis vervoerd worden.

Het vuurwerk was eind vorig jaar in beslag genomen op de markt van Mérced in het centrum van de hoofdstad nadat ongeveer zestig mensen om het leven waren gekomen bij een reusachtige explosie en daaropvolgende brand. Burgemeester Manuel Camacho vaardigde direct daarop een verbod uit op de verkoop van vuurwerk op de markt.

De vergaderzaal, inclusief het fraaie houten podium, brandde volledig uit. Er restte slechts de stalen frames van de vijfhonderd stoelen. Door de hitte lieten ook enkele marmeren gedenkplaten met de namen van de Mexicaanse leiders los van de muren.

OORZAAK

Over de oorzaak van de brand waren de meningen verdeeld. Volgens parlements- voorzitter Guillermo Jiménez was het kortsluiting, maar de oppositionele Nationale Actie Partij (PAN) sloot niet uit dat in de kelders van het gebouw bewaarde stembiljetten van de omstreden presidents- verkiezingen in juni vorig jaar in brand zijn gestoken.

Dit werd later echter tegengesproken. De persvoorlichter van het parlement deelde mee dat noch de stembiljetten in de kelder noch de parlementaire archieven die opgeslagen liggen in aanpalende gebouwen schade hebben opgelopen.

Er waren overigens weinig mensen in het gebouw toen de brand omstreeks half vier 's nachts uitbrak. Het slachtoffer, bediende van de parlements- voorzitter, sliep in het gebouw. Een tweede werknemer moest met rookvergiftiging in een ziekenhuis worden opgenomen. Het Mexicaanse Congres keert volgende maand terug van reces.

De resten van het moderne parlementsgebouw in Mexicostad na de brand van vannacht.

Gevolg gevangenschap

Oprichter Tupamaros overleden

PARIJS — De oprichter en de jarenlange leider van de guerrilla- beweging Tupamaros van Uruguay, Raul Sendic, is in een Parijs ziekenhuis overleden.

Sendic werd in 1972 gearresteerd, gemarteld en in 1984 tot 45 jaar gevangenis- straf veroordeeld. De Tupamaros- guerrilla was vooral in de jaren 69 en 70 erg actief en stond model voor menige andere guerrillagroep. Na het vertrek van het militaire bewind en de verkiezing van Julio Sanguinetti tot president werd Cendic in 1985 vrijgelaten. Hij bezweek op 62 jarige leeftijd aan een zenuwaandoening welke hij waarschijnlijk als gedetineerde van de militairen heeft opgelopen.

Vakbeweging neemt president-reis kwalijk

Surinaamse vakcentrales tevreden voor actiedag

PARAMARIBO — In Suriname heeft een nationale protestactie van de vakcentrales het openbare leven gisteren grotendeels stilgelegd. De leiders van de vier vakcentrales zeiden "zeer tevreden" te zijn over de wijze waarop het volk gereageerd heeft op hun oproep tot protest. Hoewel een deel van de bevolking zich niet hield aan de zogenoemde dagklok kwam het niet tot betogingen of ongeregeldheden.

Het openbaar vervoer lag stil, banken, scholen, winkels en zeker negentig procent van de kantoren waren dicht. Ook de markten lagen er verlaten bij. Paramaribo bood gisteren rond het middaguur dan ook een zondagse aanblik.

President Ramsewak Shankar heeft besloten toch naar Brazilië te reizen om daar een conferentie bij te wonen over de milieu- problematiek in het Amazonegebied. In vakbondskringen wordt dit besluit hem kwalijk genomen. De vakcentrales vinden dat de aanwezigheid van de president "zeer dringend" gewenst is in een periode waarin het volk aandacht vraagt voor de nationale problematiek.

De vakcentrales riepen op tot de nationale protestactie om de regering tot meer daadkracht aan te zetten om de sociaal- economische en politieke problemen op te lossen. Het protest was gericht tegen "onrechtmatig en immoreel" handelen van Nederland bij het ter beschikking stellen van ontwikkelings- hulpfondsen. De regering moet volgens de vakcentrales een duidelijk beleid naar de militairen toe uitstippelen en uitvoeren waardoor misstappen voorkomen kunnen worden.

VOORTVARENDHEID

Verder moet de regering "met voortvarendheid" stappen ondernemen om vrede en rust te brengen in het binnenland. De vakcentrales hebben geen ultimatum gesteld aan de regering maar willen "op de meest korte termijn" een positieve aanzet zien tot oplossing van de gesignaleerde problemen.

Contract voor NKF

DELFT — NKF- Kabel uit Delft, Nederland, kreeg van Jamaica twee opdrachten voor de levering van telecommunicatie- kabels en wat daarbij hoort.

Daarmee is een bedrag van ruim tien miljoen dollar gemoeid. Het project moet binnen zeventien maanden worden uitgevoerd. Al jarenlang onderhoudt NKF contacten met de Jamaicaanse telecommunicatie- dienst.

Inmenging in vrede

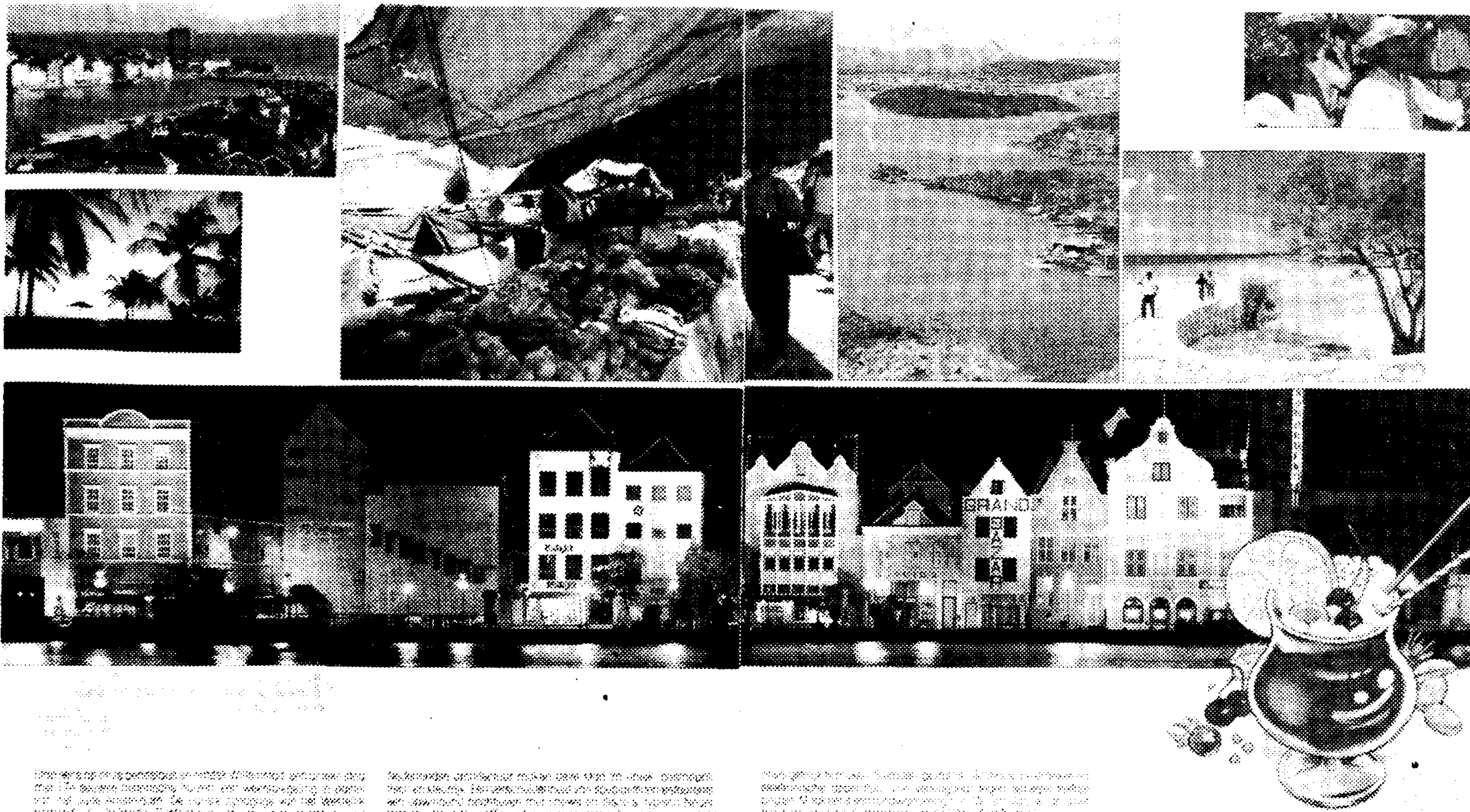
President Arias ontkent verwijt collega Ortega

SAN JOSE — President Oscar Arias van Costa Rica heeft de beschuldiging van zijn Nicaraguaanse collega Daniel Ortega ontkend als zou hij zich in de interne zaken van Managua mengen voor wat betreft het Middenamerikaanse vredesplan.

President Ortage vergist zich wel heel erg als hij denkt dat ik niet het recht heb om het Vredesplan te evalueren voor deze regio, aldus president Arias. Op 27 april beschuldigde de Costaricaanse president de regering van Nicaragua ervan de verplichtingen van het Middenamerikaanse plan niet na te komen voor wat betreft bijvoorbeeld de democratisering. Volgens Arias bij die gelegenheid dienen de aangebrachte wijzigingen in de kieswet en de mediawet er slechts toe om het voortduren van de Sandinisten aan de macht veilig te stellen. Tijdens zijn Europese trip verweet Ortega zijn Costaricaanse collega zich te mengen in dit vredes- proces.

AR STRANDEN STENIG, AR DET SANDSTRAND? (*)

(*)Zweeds voor: Is het een stenen- of zandstrand?

Scandinaviërs zijn potentiële toeristen, maar Curaçao moet hen wel goede informatie bieden

WILLEMSTAD — Aan de ene kant van de lijn werkt men op Curaçao aan allerlei hotelprojecten om maar zoveel mogelijk kamers gereed te hebben voor als ze werkelijk hier aangekomen zijn, aan de andere kant van de lijn doet onder andere het Curaçao Toerist Bureau for Europe in samenwerking met reisagenten en vliegtuigmaatschappijen er van alles aan om ze ook daadwerkelijk de oversteek naar de Antillen te laten maken: de toeristen.

Het zou een beetje raar zijn alleen maar Nederlanders als doelgroep uit te kiezen, terwijl er een markt van 200 miljoen Europeanen is. Duitsland en Italië worden al gepenetreerd, maar vrij onbekend is de Scandinavische markt. Toch moet ook daar interesse zijn voor een reis naar de tropen. De vikingvolken, de Lappen en de Finnen vallen nog voor de charmes van vakantieoorden als de Canarische eilanden en Cyprus, maar met wat inspanning moet de toeristenblik ook naar verdere bestemmingen afgeleid kunnen worden, zo is de marketinggedachte. Daarom zijn er onlangs 5000 folders over de Antillen in het Fins van de drukpers gerold.

Dat er kansen zijn in Scandinavië is vorig jaar gebleken. Dat zegt directeur Wil Neef van het Curacao Toerist Bureau for Europa. "In samenwerking met de marketing and sales manager van Princess Beach Hotel, Ester Maduro hebben we in een periode van ongeveer twee weken met een presentatie op een tentoonstelling gestaan, na afloop telefonische verkoopgesprekken gevoerd en persoonlijke presentaties geven bij diverse reisbureau's en touroperators. Resultaat waren reeds vele boekingen voor 1988 en voor het jaar 1989 vele reserveringen en boekingen". De Scandinavische markt is om minstens twee redenen interessant. De winters zijn in de noordelijke landen lang en men heeft weinig zonuren. De Zweden, Noren, Finnen en Denen zouden daardoor een grote behoefte aan een winter-zon hebben, zo is de veronderstelling.

Een tweede aandachtspunt is dat in Scandinavië de consumptieprijzen vrij hoog zijn. Het is dus aantrekkelijk om naar een goedkope(re) vakantiebestemming af te reizen.

Wil Neef: "We zijn nu bezig de verschillende markten in Scandinavië te combineren, hieruit zullen ongetwijfeld charters voortvloeien. We verwachten hierover tegen het eind van dit jaar een duidelijker beeld te hebben."

Denemarken coördineert boekingen vanuit Finland en Zweden. De vluchten gaan via Venezuela en de VS. Dit jaar zullen er groepen uit Finland via Miami naar Curaçao komen, die dan vanuit Curaçao weer een dag naar Venezuela gaan voor inkopen.

Neef: 'Het is goed te weten dat Zweden jaarlijks in enorme aantallen naar de Canarische eilanden trekken, waar zij ook de grootste investeerders in toeristische projecten zijn. Natuurlijk heeft dit te maken met de korte vliegafstand, maar Curaçao met een betere bereikbaarheid, zal zeker ook meer toeristen uit dit land aantrekken", stelt Neef optimistisch.

Op dit moment is het eiland Cyprus de nummer één bestemming bij de Finnen. Ook dit heeft te maken met de bereikbaarheid hiervan. Speciaal voor deze noorderlingen heeft het Curaçao Tourist Bureau for Europa 5000 brochures in de finse taal Suomi gedrukt en opgestuurd.

DUITSLAND

Wat betreft de Duitse markt zegt Neef dat reeds in het verleden steeds de toeristische beurzen en congressen in Duitsland bezocht zijn door zijn bureau. "Daardoor kregen wij contacten met touroperators en reisbureau's. Ook op deze markt trokken wij met een duikpakket de aandacht. Dit pakket was , net zoals in Nederlnad, meer een symbool voor mooi weer, schoon en helder water en veel zon. De resultaten stemmen tevreden: verleden jaar en begin dit jaar kregen we aanvragen voor groepsduikreizen voor 35 en 50 personen."

Voor West-Duitsland en de overige Duitstalige gebieden is er in 1988 een reishandboek uitgegeven. Volgens de directeur van het Curaçaos toeristenbureau zou het informatieve boekje veel gevraagd zijn. Begin 1989 heeft het bestuurscollege van Curaçao een vertegenwoordiger voor de Duitstalige landen aangezocht; dat werd Bernard P. Franz.

Op de Italiaanse markt heeft men ook al groepen kunnen interesseren voor een reis naar de Cariben.

Duitsland heeft 60 miljoen inwoners en Italië 57 miljoen. De Scandinavische landen hebben bij elkaar 18 miljoen burgers, Groot Brittannië heeft er 56 miljoen, België 10 miljoen en Nederland 14 miljoen. Bij elkaar geteld gaat het om een Europese mensenmassa van 200 miljoen.

Om de juiste personen op de juiste manier te bereiken is meer documentatie nodig voor het eiland. "De Europeaan wil goed geïnformeerd zijn over een verre onbekende bestemming alvorens hij besluit er naar toe te gaan", zegt Neef.

■ Esther Maduro, sales and marketing manager van het Princess Beach Hotel & Casino: zij verkoopt in Europa 365 dagen zomer op Curaçao...

"Maar", zo stelt hij, "er moet ook veel aandacht op Curaçao gegeven worden aan uitbreiding van kamer- en beddencapaciteit. Curaçao moet voorkomen tot die toeristische bestemmingen te gaan behoren die bestempeld worden als 'overbooking destination'. Het Europese toerisme groeit met enorme schreden, maar kan ook in een ommedraai als een kaartenhuis in elkaar storten als wij een aantal primaire zaken niet in de gaten houden zoals overboekingen. Het gaat niet aan om aanbiedingen te doen die wij niet hebben of niet na kunnen komen. De juiste informatie verstrekken dus!".

Studio di Baile in Centro Pro Arte

WILLEMSTAD — Studio di Baile Korsou geeft op 20 mei een show in Centro Pro Arte om 20.30 uur. Voor de pauze zal het programma bestaan uit folklore dansen uit de regio en na de pauze uit een dans-drama gedanst in de Afro-Cubaanse dansstijl.

Met de inkomsten van deze show wil men proberen Studio di Baile Korsou in staat te stellen mee te doen aan een buitenlands festival.

WEERSVERWACHTING GELDIG tot morgenmiddag 12.00 uur lokale tijd:
Licht tot half bewolkt, af en toe zwaar bewolkt met voornamelijk in de nacht- en ochtenduren een plaatselijke bui. Matige, af en toe vrij krachtige oostelijke wind (tussen negen en 23 knopen).

Weeroverzicht:
De aangevoerde lucht zal ook in de komende 24 uur vrij vochtig en onstabiel zijn boven het zuidelijke Caribisch gebied. Hierdoor zullen op de Bovenwindse eilanden enkele plaatselijke buien tot ontwikkeling komen.

OVERZICHT WEERSGESTELDHEID

Vanmorgen 0800 L.T.		Afgelopen 24 uur		
Station	Het weer	Max	Min	Neerslag mm
Aruba	licht bewolkt	--	--	0.0
Curaçao	neerslag op afstand	31	25	2.2
St Eustatius	licht bewolkt	28	26	0.0
St Maarten	half bewolkt	30	23	2.1
Amsterdam	half bewolkt	22	+8	0.0
Bogotá	zwaar bewolkt	20	10	7.8
Boston	regen	18	+9	7.4
Caracas	geheel bewolkt	27	19	sporen
Chicago	sneeuwbui	15	-1	sporen
Detroit	zwaar bewolkt	19	+3	0.0
Kingston	licht bewolkt	32	23	0.0
Medellín	geheel bewolkt	23	13	20.7
Miami	licht bewolkt	30	24	0.0
New York	geheel bewolkt	16	14	18.5
Paramaribo	zwaar bewolkt	33	21	0.0
Philadelphia	half bewolkt	19	14	18.8
Port of Spain	regen	31	23	3.0
San Juan	neerslag op afstand	29	22	0.3
Sto Domingo	licht bewolkt	30	21	0.0

ÑAPA
AMIGOE
Weekend Bijlage
ZATERDAG 6 MEI 1989

Een dag met de politie te water. Diegenen onder de lezers die razendsnelle achtervolgingen van smokkelboten verwachten, of een wilde jacht op drugshandelaren, moeten al bij voorbaat teleurgesteld worden. Wel waren er op de bewuste dag buitenlandse pleziervaartuigen, waarvan de opvarenden het niet zo nauw namen met de officiële voorschriften. De opvarenden zijn dan ook vriendelijk doch dringend verzocht onze blauwe kustwateren te verlaten.

Politieboten zijn een vrij nieuw verschijnsel in de Antillen en de Amigoe was uitgenodigd om eens van nabij mee te maken hoe onze politiebeambten op een gewone werkdag hun taak volbrengen.

door YVONNE VAN ES

Taak ambtenaren moeilijker dan het lijkt

Politie waakt ook op zee

■*Bij het Havenkantoor liggen de drie politieboten afgemeerd. Afwisselend worden zij ingezet voor patrouilletochten. Ditmaal ging de tocht langs de zuidwestkust van Curaçao.*

Op zaterdag 22 mei staat een speciale politie-actie op het programma. De actie staat in het teken van het controleren van duikers en vissers op verboden vismethodes in de baaien en binnenwateren van Curaçao. Geen normale dienst dus. Op gewone diensten houden de ambtenaren op de politieboten zich bezig met het controleren van buitenlandse vissersboten in onze territoriale wateren, het verlenen van assistentie aan schepen en het controleren van zeiljachten die niet op de specifiek aangewezen ligplaatsen hun anker hebben uitgegooid.

Aan de redactie is meegedeeld dat de verslaggeefster zich 's morgens om 8.00 uur bij het havenkantoor moet melden. Op dat tijdstip liggen de drie politieboten aan de kade afgemeerd. De boegen glimmen in het vroege zonlicht en zelfs een jaar na de officiële ingebruikneming zien de boten er nog als nieuw uit.

Op de kade staan enkele politie- ambtenaren en manager Jeffrey Sybesma van het Onder Water Park reeds te wachten op de rest van de bootbemanning. Een politie-ambtenaar staat enigszins sceptisch rond te kijken. Hij houdt niet van varen, zegt hij, want op zee krijgt hij prompt last van zeeziekte. Maar ja, hij is aangewezen voor de dienst, dus hij moet wel mee.

Om 8.20 rijdt de politiebus de werf op. In de bus zitten de gezagvoerder en de overige bemanningsleden.

OP TIJD

Onwillekeurig kijkt de verslaggeefster op haar horloge. Gezagvoerder R.A. Damberg vangt de blik op en reageert onmiddellijk. "De politie is altijd op tijd", zegt hoofdinspecteur Damberg. "Om acht uur precies hebben we ons op het politiekantoor te Rio Canario gemeld. Daarna zijn de dienstdoende ambtenaren in de bus gestapt en naar de werf gereden".

Er blijken die dag naast de vijf personeelsleden van de boot negen agenten, Sybesma van het Onder Water Park en de verslaggeefster mee te varen. Na het gebruikelijke handjes schudden, mompelen van namen die onmiddellijk weer vergeten worden, stapt iedereen aan boord. Op deze dag wordt met de P3 gevaren.

De achttien meter lange politieboten zijn met de modernste snufjes zoals een radar, VHF-radio, een vector scanner uitgerust. Twee krachtige dieselmoteren van 1200 PK tezamen geven de schepen de nodige snelheid. Een airconditioning zorgt voor de nodige koelte, als de zon de hele dag boven de hoofden staat te branden. Alhoewel, tegen de middaguren wordt toch menige verzuchting geuit, dat de airconditioning te wensen overlaat. De zweetdruppeltjes op het gezicht van de radar-kijker spreken boekdelen. En de reling blijkt slechts te bestaan uit een dunne kabel. Op het eerste gezicht niet erg stevig. Als de boot veel slagzij maakt of bij ruw weer biedt de reling niet veel houvast.

■*Hoofdkommies G.E. Martis (l) van de Douanerecherche kijkt toe hoe gezagvoerder R.A. Damberg (r) het dagelijkse rapport opmaakt.*

ONTBIJT

Om 09.45 uur vaart de politieboot de haven uit. Chips de machinist voert net als in een vliegtuig een complete checklist uit: temperatuur, brandstof: 3.000 liter diesel, genoeg brandstof om acht dagen achtereen te varen en 300 liter drinkwater. Je weet maar nooit. Daarna gaat iedereen aan tafel zitten en wordt begonnen met het ....ontbijt. Uit de vele zakken die bij het instappen aan boord zijn gebracht, komen hele broden en beleg tevoorschijn en zelfs een watermeloen ontbreekt niet. Voor thee en koffie wordt in de keuken beneden gezorgd.

Tijdens het ontbijt vertelt gezaghebber Damberg dat behalve het vaste bootpersoneel er nog geen definitieve bemanning voor de politieboten is aangesteld. De agenten doen dienst op basis van vrijwilligheid. "Iedereen van het Korps Politie Nederlandse Antillen krijgt de gelegenheid om bij de politie te water kennis te maken met de soms ruwe zee. Dan weet men ook meteen of men zeebenen heeft of niet en of de maag bestand is tegen het voortdurende op en neer deinen van het schip", zo zegt Damberg. De bovengenoemde agent keek al benauwd bij het instappen en naarmate de reis vordert, worden sommige agenten steeds stiller en stiller. Uiteindelijk maken twee agenten de bootreis beneden in de slaapbunkers mee. Zeeziek!

Desondanks verklaart Damberg dat de animo voor de politieboten groot is. "Het lijkt gemakkelijk, zo op en neer te varen op een mooi groot schip, maar later zal het zeker moeilijk worden als ook opgetreden gaat worden tegen de vervuiling van de baaien", zegt de gezagvoerder. Hij voegt er aan toe dat hij trots is op het burgerpersoneel, dat de boten in zo'n piekfijne staat houdt. Zonder de stuurman, machinist en de technicus zouden de politieboten onmogelijk kunnen uitvaren, aldus de gezagvoerder.

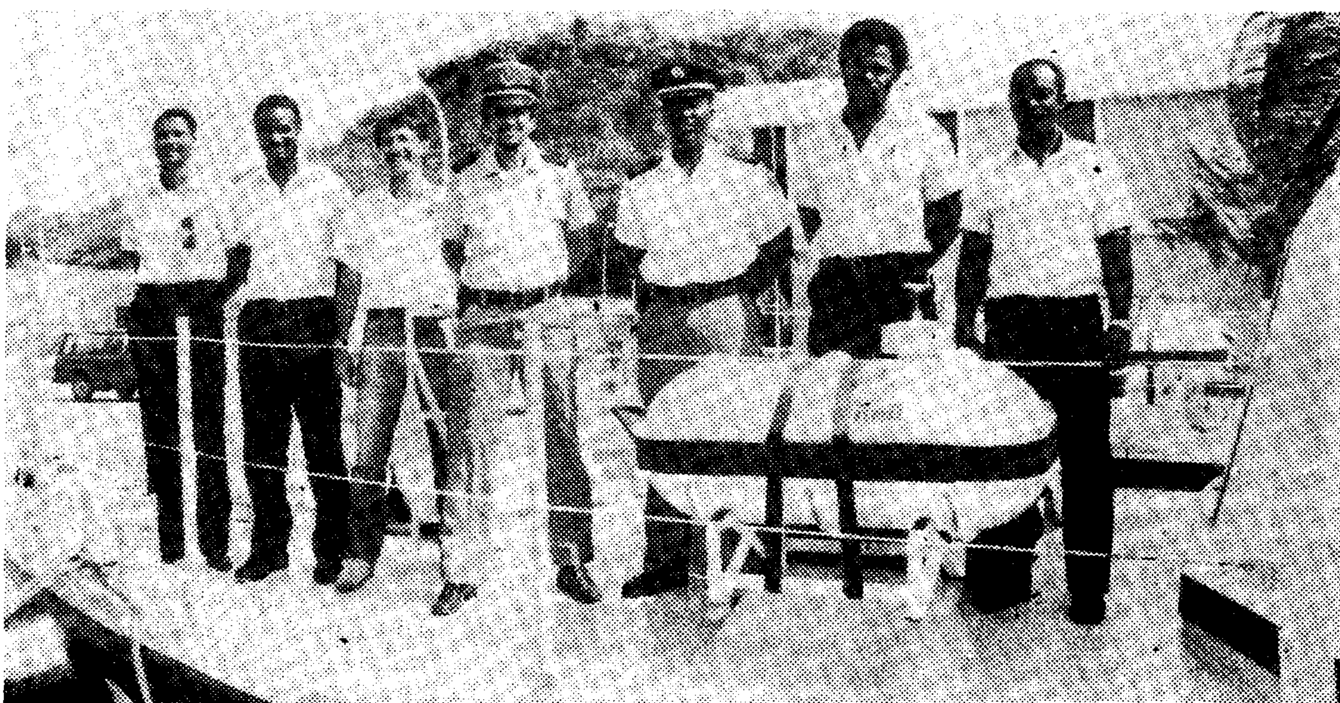
COCAINE VANGST

Langzaam vaart de politieboot langs de zuidwest kust van Curaçao richting Westpunt. Naast het genieten van het magnifieke uitzicht op de vele binnenbaaien, strandjes en grotten langs de kust, is er weinig bijzonders waar te nemen. Bij Playa Kandelchi wordt verteld over de recente grote cocaïne vangst op dezelfde plaats. Een week lang hield de recherche/douane de bewuste plek in de gaten. En op zekere dag, bingo! Een vangst van 29 kilo onversneden cocaïne die een waarde van zeker drie miljoen gulden vertegenwoordigt. De arrestatie van een Colombiaan ter plekke en een landgenoot van hem enkele dagen later vormt de bekroning op de grote drugsvangst. De gezagvoerder voegt hier aan toe dat de samenwerking tussen de douane en politie nog beter moet worden om in de toekomst nog efficiënter te kunnen optreden.

Eén agent wijst op enkele nummers en merktekens die op de kust zijn aangebracht. Momenteel weet de politie nog niet wat deze betekenen. Maar door meer ervaring in de praktijk op te doen, hoopt men in de toekomst een grotere bijdrage te kunnen leveren aan de drugsbestrijding.

Damberg: "Alleen al de aanwezigheid van de politieboten op zich werkt preventief. Vanaf de kust is het namelijk onmogelijk alle baaien en stranden waar drugs en illegale artikelen gedropt kunnen worden, in de gaten te houden. Daarom varen we in afwisselende diensten. Nu tweemaal acht uur per dag. In de toekomst gaan we 24 uur per dag patrouilleren, ook op Bonaire".

Een ander effect van de aanwezigheid van politie te water is dat scheepseigenaren hun vaartuigen nu goed gaan registreren. Vroeger nam men het niet zo nauw, want er was toch geen instantie die de papieren controleerde of naging waar men met zijn schip voor anker ging. Dat is nu afgelopen. Verschillende eigenaren van plezier- vaartuigen hebben dit ook op deze zaterdag aan den lijve ondervonden.

■*Het bootpersoneel en de politie- beambten te water poseren bij de tank waarin een reddingsvlot zit. Vlnr. stuurman R.C. Felicia, machinist S.J. (Chips) Gosepa, Jeffrey Sybesma, hoofdkommies G.E. Martis, gezagvoerder R.A. Damberg, stuurman H.S. Koeiman en technicus A.M. Juaquin.*

Bij de baai van Santa Cruz ligt het zeilschip 'Butterfly' uit New York. Het is een mooie tweemaster. Op het geroep van de politie wordt eerst geen antwoord gegeven. Misschien slapen de schepelingen nog. Tenslotte verschijnt er een hoofd uit een raam. De man die even later op het dek verschijnt is zichtbaar onthutst over de aanwezigheid van de politieboot. Desgevraagd verklaart de eigenaar de dag daarvoor uit Willemstad vertrokken te zijn, waar hij zich bij het havenkantoor heeft laten uitschrijven. Hij is op weg naar Colombia. In afwachting van vrienden is hij zolang voor de kust gaan ankeren. Zijn vrienden zullen twee uur later op Santa Cruz aankomen, vertelt hij. Gisteren kon hij niet verder "vanwege de sterke winden die plotseling zijn opgestoken". Gezagvoerder Damberg deelt hem mee dat hij twee uur mag wachten, maar dat hij daarna moet vertrekken.

De politieboot vaart weer weg en later vertelt de gezagvoerder dat "een sterke wind" de gebruikelijke smoes van zeiljacht- eigenaren is om langer dan geoorloofd op Curaçao te blijven. "Echter als mensen zich hebben laten uitschrijven, zijn zij officieel niet meer op Curaçao aanwezig. Als zij later in een of andere baai opduiken, is dit onmiddellijk verdacht. De autoriteiten weten niet wat de booteigeneraren in de tussentijd hebben gedaan", verklaart Damberg.

TOERISME

"De mensen zeggen vaak dat wij niet zo strikt tegen buitenlanders moeten optreden. Tenslotte zijn het toeristen en we moeten hen goed behandelen. Maar als diezelfde toerist zo'n geintje in Venezuela uithaalt, wordt hij onmiddellijk in de gevangenis gegooid en zijn boot verbeurd verklaard. En die buitenlanders weten dat ook, dus in Venezuela passen ze er wel voor op langer in de territoriale wateren te blijven dan volgens hun papieren is toegestaan. Ook op Curaçao moeten we uit veiligheids- overwegingen de regels toepassen. Niet alleen de toerist, maar ook de lokale bevolking moet opgevoed worden. Eigenaren van schepen moeten een vaarbewijs en een geldig registratiebewijs hebben", aldus de hoofdagent.

Bij Klein Knip worden opnieuw twee buitenlandse zeiljachten ontwaard. De 'Aries' en de 'Astraeo' varen onder Franse vlag. Gelukkig spreken de opvarenden Engels. Uit hun verhaal valt op te maken dat zij afgelopen woensdag reeds in Willemstad zijn uitgeschreven. Nu is het zaterdag en de boten zijn nog steeds in onze territoriale wateren. De eigenaren zeggen dat ze op weg naar Aruba zijn en op gunstig weer wachten. Daarom verzoeken ze om tegen de avond te mogen vertrekken. Dan is het tij gunstig om bij Aruba dicht bij de kust te varen.

In dit geval is de gezagvoerder onverbiddelijk: ze zijn twee dagen te lang gebleven en de boten moeten meteen vertrekken, slecht weer of niet. Na lang praten krijgen de booteigenaren één uur de tijd om hun schip zeilklaar te maken. Gezagvoerder Damberg geeft hen te verstaan dat de politieboot op weg is naar Westpunt. Bij zijn terugkomst, wil hij de beide schepen niet meer voor de kust zien liggen.

WACHTEN

Langzaam vaart de P3 vervolgens verder richting Westpunt. Onderweg is er niets bijzonders te zien. De baaien en stranden liggen er, op een enkele badgast na, verlaten bij. Na 55 minuten is de P3 weer bij Kleine Knip teruggekeerd. De 'Aries' en 'Astraeo' liggen er nog steeds. De eigenaars, twee bevriende echtparen, zijn druk doende met zeilen en touwen. De gezagvoerder besluit dat de P3 dicht in de buurt van beide schepen hun vertrek zal afwachten. En zo gebeurt het ook. De P3 ligt met zijn neus vlakbij de zeilschepen met stampende motor te wachten tot de vaartuigen vertrekken. De eigenaars hebben nu meer haast en ijlings worden de ankers gelicht en vertrekken de zeilschepen richting Aruba. Via de radar worden de schepen nog een tijdje gevolgd.

Het controleren van vissersboten behoort ook tot de taak van de politie te water. De ambtenaren hebben al kennis gemaakt met vissersboten die in plaats van een boei of anker te gebruiken een meterslang stuk touw aan de kust bevestigen. Dit touw blijft ongeveer 30 centimeter onder het wateroppervlak hangen, met alle gevolgen van dien voor de schroeven van motoren die met de draad in aanraking komen. Behalve het controleren op verboden vismethodes wordt ook nagegaan of de vissersboten wel een geschikt anker hebben.

Dan vaart de P3 met een snelheid van omstreeks 23 zeemijlen naar de Annabaai terug. Van een rustige tocht is geen sprake meer. Het opspattende water maakt het verblijf op de voorboeg onmogelijk. Het schip maakt harde klappen op het water en langzaam maar zeker verstommen de gesprekken. De watermeloen is al op. Dan komt een zak met mango's te voorschijn en de resterende tijd wordt doorgebracht met het eten van de heerlijke vruchten en later met het lospeuteren van de draden uit de tanden. "De politie is zeer sociaal. Dat moet je beslist vermelden", zo zegt een lachende politie-ambtenaar.

PIETERMAAI

Iets na tweeën vaart de politieboot met grote vaart de Annabaai voorbij. Een agent merkt op dat als de regering het toerisme wil bevorderen men eerst die lelijke panden bij Pietermaai moet opknappen. Geen gezicht die vervallen huizen als cruiseschepen en pleziervaartuigen de haven van Willemstad binnenvaren.

Aan de oostkant van Curaçao komt men weinig baaien tegen. Wel veel woonhuizen en industrieën. Bij het Seaquarium ziet men veel windsurfers die hun kunsten op de wilde golven vertonen. Eén windsurfer is omgeslagen en drijft af naar open zee. Het kleurige zeil plat op het water wordt nog net waargenomen. Onmiddellijk snelt de politieboot de zeiler te hulp, maar de windsurfer geeft de bemanning te kennen dat hij op eigen kracht de kust wil bereiken. En inderdaad, na het zeil met touwen opnieuw vastgemaakt te hebben, klimt de windsurfer op de plank en zeilt weg richting Seaquarium.

De verdere tocht verloopt zonder incidenten. Duikers of vissers met harpoengeweren zijn op deze patrouilletocht niet waargenomen. Desondanks vindt manager Sybesma van het Onder Water Park dat de tocht nuttig is geweest en hij zegt ook in de toekomst met de politie te willen samenwerken.

Om half vier meert de P3 weer bij het havenkantoor af. De politiebeambten gaan snel van boord en vertrekken in het gereedstaande busje naar de politiewacht. De bemanning begint onmiddellijk met het schoonspuiten van de boot die bedekt wordt door een zichtbare laag zout. Gezagvoerder Damberg blijft achter. Hij moet het dagelijks rapport nog opmaken. Nadat de achtergebleven politiebeambten nog even voor de fotograaf geposeerd hebben, begint voor iedereen het weekeinde.

Cuido di Oído: begrip voor slechthorenden

DE LEZING van Prof. R. Bedacht, het forum "Cuido di oido" op televisie, de film van de week en de wandelmars zullen de afgelopen week niet ongemerkt aan de Arubaan voorbij zijn gegaan. Deze zogenaamde "Shatter Silence Week", georganiseerd door de Quota club, werd in elf landen over de hele wereld gevierd. Op Aruba werd in januari begonnen met de voorbereidingen. Een heel karwei maar de organisatie hoopt één ding te hebben bereikt: meer begrip en medewerking voor de slechthorenden onder ons.

"Want", zo vervolgt projectleidster en Quota-lid Joan Coronel-Peterson, "de stilte rondom de slechthorenden moet worden verbroken. Hun leven moet aangenamer worden gemaakt, deze mensen moeten meer betrokken worden bij hetgeen in de wereld rondom hen heen gebeurt. Communicatie is belangrijk en juist deze mensen worden door hun handicap enorm buitengesloten".

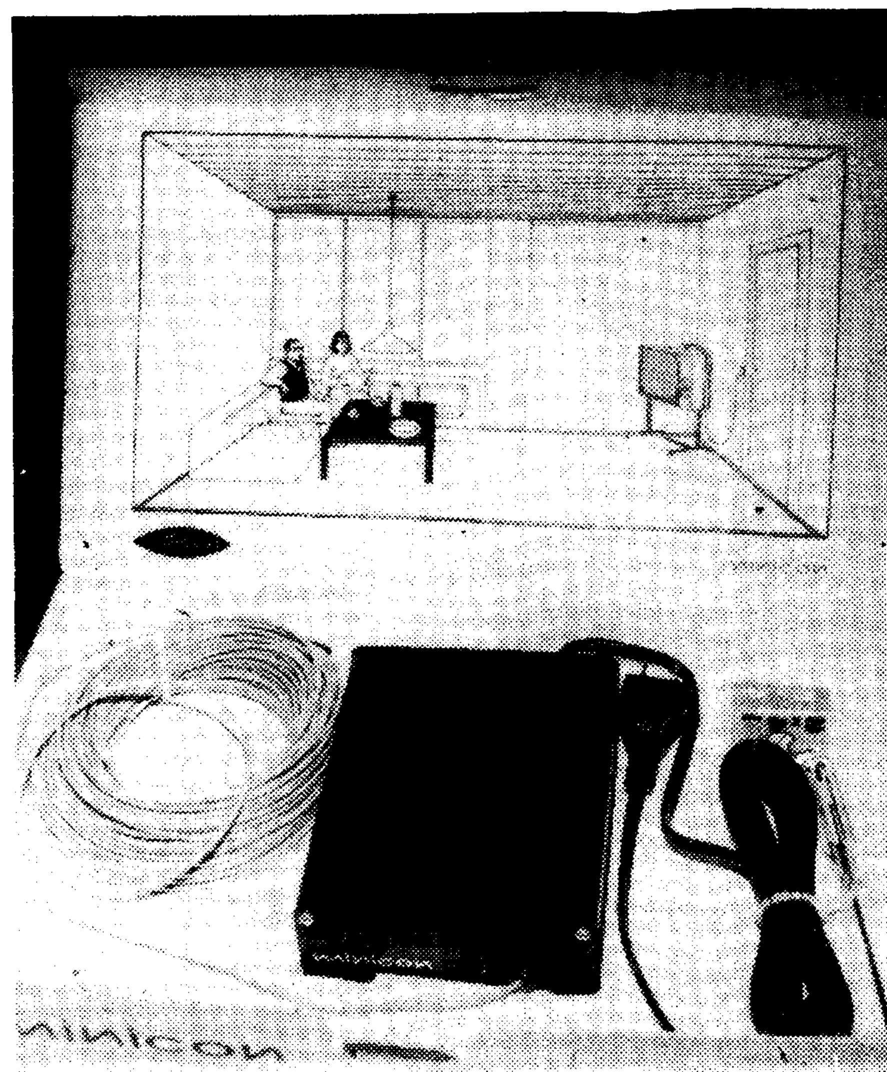
door EEF HERMERS

Quota betekent "delen" en is afgelegd van het Latijn. De organisatie werd opgericht in 1919 door Wanda Frey Joiner in Buffalo, New York. Vandaag den dag bestaan er honderden Quota-clubs, met zijn veertienhonderd leden verdeeld over elf landen in de hele wereld. De club op Aruba telt 32 leden. Zij houden zich vooral bezig met service en projecten met betrekking tot gehoor, spraak teneinde de gemeenschap en wereld service te helpen en verbeteren. Vaak wordt Quota vergeleken met FEPO.

Voorzitster mr Noris van Lis-Donata van Quota legt deze verwarring uit. "Quota is uitgebreider dan FEPO, dat gewoon één bepaalde, onafhankelijke stichting is. Ze hebben als overeenkomst dat ze de slechthorenden helpen. Maar behalve dit project heeft Quota nog andere activiteiten. Zo hielden ze dit jaar nog een seminar voor vrouwen. De opbrengst ging naar een groep vrouwen in India die verstoten zijn, op straat staan en in sommige gevallen zelfs verbrand worden. Quota steunt hen maar is tegelijkertijd ook met andere dingen bezig zoals deze maand. Nu gaat de aandacht vooral uit naar de gehoorgehandicapten, volgende maand is het weer wat anders.

Van Lis: "Quota heeft als doel anderen te helpen en tevens een balans te vinden in ons drukke leven. Ook staan gezelligheid en vriendschap centraal tijdens onze ontmoetingen en evenementen".

Bij FEPO staan op dit moment 550 Arubanen met gehoorproblemen ingeschreven. Echte cijfers heeft het instituut niet. Cherryldine Muller-Buckley, lid van Quota en van beroep logopediste, telde gedurende acht maanden 246 audiogrammen en paste 69 hoortoestellen aan. Deze cijfers zijn volgens haar veel te hoog. "En dan komen er nog veel mensen bij die eigenlijk een gehoorapparaat nodig hebben, maar het niet dragen. Daarom moet dit probleem meer aandacht krijgen", vindt zij.

■ *De ringleiding, die de KNO-arts vanuit Nederland heeft meegebracht, no "vers" in de verpakking. De nadruk wordt bij dit ingenieuze apparaat gevestigd op de stem, terwijl het geluid van de omgeving wordt gedempt.*

De oorzaak van slechthorendheid of doofheid is op verschillende manieren te verklaren. Het geluid dat wij waarnemen, loopt via oorschelp, gehoorgang, trommelvlies en gehoorbeentjes naar het slakkenhuis. Daar bevindt zich het gehoorzintuig. Hier zijn gespecialiseerde cellen met haartjes die reageren op het geluid dat binnenkomt. Om dat het zintuig uit zenuwweefsel bestaat, is het zeer gevoelig voor beschadiging en kan het ook niet herstellen. De meest voorkomende oorzaken van beschadiging zijn lawaai, veroudering en infectie. Ook bestaat de "familiaire slechthorendheid en doofheid" die met name op Aruba veel voorkomt.

Een andere belangrijke oorzaak is het ouder worden. We zien dan ook dat de huid rimpeliger wordt en het haar grijs. Iets dergelijks gebeurt ook in het gehoorzintuig met zijn haarcellen. En zoals er verschillen bestaan tussen mensen onderling, zo wordt de één eerder slechthorender dan de ander. Als blijvende schade optreedt aan het slakkenhuis door veroudering en/of lawaai, kan een hoor-apparaat een oplossing bieden. Maar omdat het een hulpmiddel is, kan en mag men niet verwachten dat men weer als vanouds hoort. "Ook met een loopstok kun je niet rennen zoals vroeger", lachen de dames.

ISOLEMENT

De mens is een sociaal wezen; praten, luisteren en communiceren is belangrijk. Een slechthorende valt daarom ongetwijfeld buiten de boot, want wie heeft er nu zin om zijn vraag vier keer te herhalen? Door deze gedachtengang raken veel slechthorenden en doven in een isolement. Logopediste Muller: "Toch kun je met eenvoudige handgrepen de slechthorende mens tegemoetkomen door met luide, rustige en geatticuleerde stem te praten. Gezichts- uitdrukking, rust en een duidelijke, langzame mondbeweging is zeer belangrijk. In principe hoeft niet geschreeuwd te worden. We moeten niet vergeten dat bijna alles vermoeilijkt wordt wanneer je doof bent. Die mensen moeten ook een kans krijgen om normaal als ieder ander mens te communiceren, in ieder geval dat zij weten dat er geprobeerd wordt met ze te praten. Ik weet wel dat het vaak moeilijke en tijdrovende bezigheid is, maar we moeten het er gewoon voor ons hebben".

Volgens Muller wordt er over het algemeen genomen geen moeite gedaan. "We ondervinden het zelfs op basisscholen; het onderwijzend personeel wil geen slechthorende kinderen in de klas hebben, terwijl zo'n kind intellectueel van hetzelfde niveau is als de rest. Het enige verschil is dat het één een gehoor- apparaat nodig heeft en het ander niet". De logopediste is van mening dat er nog steeds een soort taboe heerst rondom het dragen van een gehoor- apparaat. "Mensen moeten en zullen een apparaat hebben dat in het oor kan worden geplaatst. Het moet zo klein mogelijk zijn en zo min mogelijk zichtbaar voor de buitenwereld".

Coronel vult Muller met een instemmend knikgebaar aan: "Ook de ouders vormen vaak voor problemen. Het kind wordt naar school gestuurd met het apparaat in de schooltas, het gaat pas aan als de les begint en weer uit bij aanvang van de pauze. Net zoals bij het dragen van een bril hangt er een raar sfeertje rondom het gehoor- apparaat. Een bril hebben ze tegenwoordig overigens ingeruild voor contactlenzen waar de mensen graag wat meer voor betalen. Ook de gehoortoestellen worden steeds moderner, kleiner en kan men kiezen uit verschillende kleuren".

Muller: "Een apparaat gaat tegenwoordig ongeveer vijf jaar mee en kost zevenhonderd gulden. De ontwikkeling gaat echter vrij snel dus deze cijfers zullen snel veranderen". Lachend vertelt zei: "Drie weken geleden hebben we het eerste gehoor- apparaat met afstandbediening aangepast. Het nieuwste van het nieuwste, kun je harder, zachter, uit en aan zetten, net als bij een televisietoestel. Dit hypermoderne speeltje kost natuurlijk wel heel wat meer dan een gewoon apparaat. De Amerikaan heeft er duizend dollar voor betaald, in de toekomst zal het echter steeds goedkoper worden zodat minder draagkrachtigen hier ook gebruik van kunnen maken. Zij moeten alleen wat meer geduld hebben".

LOEP

Speciaal voor deze week heeft Quota een zogenaamde "loep" aan FEPO geschonken. Met behulp van deze ringleiding langs de muren, hoeft niet meer met ouderwetse schoolbanken en vastgeschroefde gehoor- apparaten, pluggen, snoeren en knoppen gewerkt te worden. Eén plug is nodig voor de verbinding tussen loep en koptelefoon. Het kan, behalve de groeps- therapieën en discussies, ook aangesloten worden op radio en televisie. De nadruk wordt door dit perfecte technische staaltje gevestigd op de stem, terwijl het geluid van de omgeving wordt gedempt. Muller: "Eigenlijk is het maar een simpele electrische draad die langs de muur loopt, maar we zijn er bij FEPO ontzettend blij mee. Een KNO-arts heeft het voor ons vanuit Nederland meegebracht".

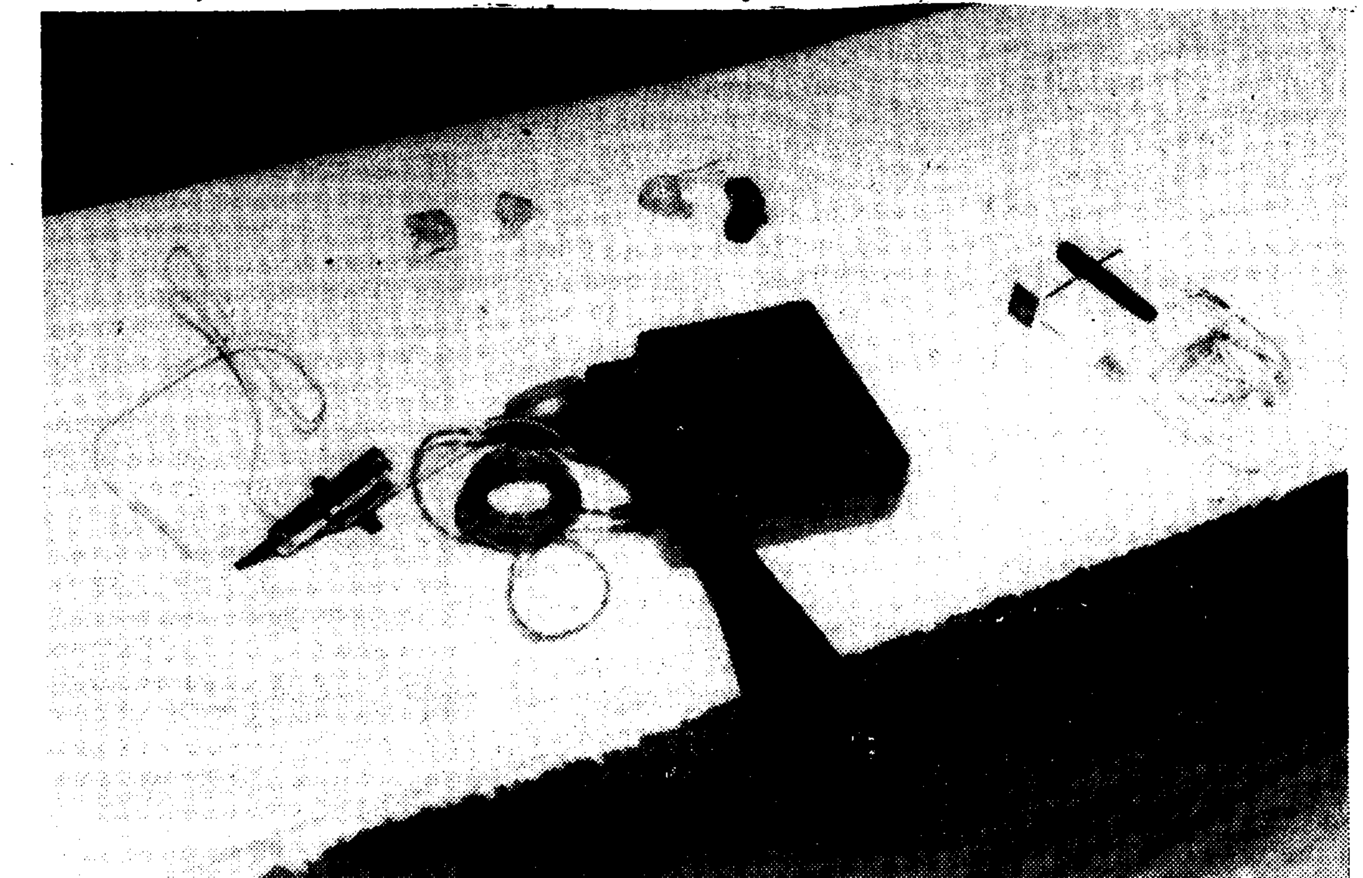
Wat FEPO nu nog wenst is een bijbehorende draadloze microfoon. "Vergeleken met de loep, die slechts zeshonderd gulden kost, is de microfoon heel wat duurder: tweeduizend gulden. Maar nu hebben we weer iets voor de toekomst om naar uit te kijken. Voorlopig hopen we er niet op, ook niet in deze shatter silence week want dat is geen commerciële activiteit. We zijn zelfs bli als we quitte spelen", aldus Coronel.

De shatter silence week wordt vanavond om zeven uur besloten met een wandelmars. Wat gaat er na deze activiteitenweek gebeuren waarin Quota zoveel aandacht heeft gehad? "In de toekomst zal er sprake zijn van meer slechthorende en dove mensen. Het is van belang om alle vormen van lawaai zoveel in het bedrijf als in onze vrije tijd te weten. En voor onze ouder wordende medemensen, zou het een goede zaak zijn als we wat meer geduld opbrachten", besluit Van Lis.

■ *ORANJESTAD—Een delegatie van Quotaclub of Aruba bracht een bezoek aan gouverneur Felipe Tromp in het kader van 'the shatter silence week'. Deze 'week' van de Quotaclub werd door de gouverneur voor geopend verklaard tijdens het voorlezen van een speciaal hiervoor samengestelde proclamatie.*

■ *Van dit "vergrote namaakoor" wordt bij FEPO veelvuldig gebruik gemaakt als aan mensen uitgelegd moet worden hoe een gehoorapparaat werkt en aangebracht wordt.*

■ *Enkele gehoorapparaten, van zeer klein en eenvoudig tot groot en ingewikkeld, mét en zonder microfoon.*

'Gijzelaar is pion in een schaakspel'

TERUGBLIK OP MOLUKSE TREINKAPING

"WIE GEGIJZELD wordt, heeft plotseling geen verleden, geen status, zelfs geen familie meer. Je wordt beroofd van je persoonlijkheid. Volkomen alleen ben je niet meer dan een pion in een schaakspel. De enige waarde die je hebt, berust op het gegeven dat ze je kunnen doodschieten. Je voelt je een foetus, die in een strijd op leven en dood door het geboortekanaal naar buiten wordt geperst en vervolgens in een wereld terecht komt waarin hij om te overleven alles opnieuw moet leren. Van communiceren tot en met het leggen van relaties".

Begin volgende maand verschijnt het boek 'IJsbloemen en witte velden' van Ger Vaders, voormalig hoofdredacteur van het Nieuwsblad van het Noorden. Veertien jaar geleden was hij één van de gegijzelde reizigers in de Molukse treinkaping bij Wijster. Het twaalf dagen durende gijzelings- drama eiste drie doden. De gijzelaars zelf werden met een trauma opgescheept dat sommigen, onder wie Vaders, is blijven achtervolgen. Van psysische beschadiging wil Vaders echter niet weten. "Want wie is er als mens niet beschadigd"? Wel veranderde de gijzeling hem in die zin dat hij niet meer tevreden was met het leven zoals hij dat tot op het moment van de kaping had geleefd.

"Toen ik de trein uit kwam ben ik m'n carrière gaan relativeren. Zoals bij meer ex-gijzelaars het geval is, voelde ik de behoefte en nieuwe lijn uit te stippelen", zegt Vaders, die na de kaping bepaald pessimistischer tegen mensen en maatschappij is gaan aankijken. "Je hebt leren ervaren dat mensen niet altijd waar maken waartoe je hen in staat achtte. Het begrip voor de gijzelaar blijkt zo dun gezaaid dat hij bijna automatisch in handen van de zieleknijpers valt".

HETZE

Als een terriër beet Vaders zich later vast in het verschijnsel geweld in al z'n vormen en gevolgen. Het interesseerde hem meer dan het feit dat hij er ook nog eens z'n krant naast had. Die gedrags- verandering werd hem door zijn redactie behoorlijk kwalijk genomen.

"De hetze die er toen tegen me gevoerd is, heeft me emotioneel meer beschadigd dan de kaping. Feitelijk voelde de redactie zich verlaten door een vader- figuur. Ik vertoonde niet meer het gedrag dat men van mij verwachtte. Misschien heeft men mij dan niet vergeven". Het conflict liep zo hoog op dat Vaders het hoofdredacteurschap er aan gaf. Hij beperkte zich erna slechts tot het schrijven van commentaren.

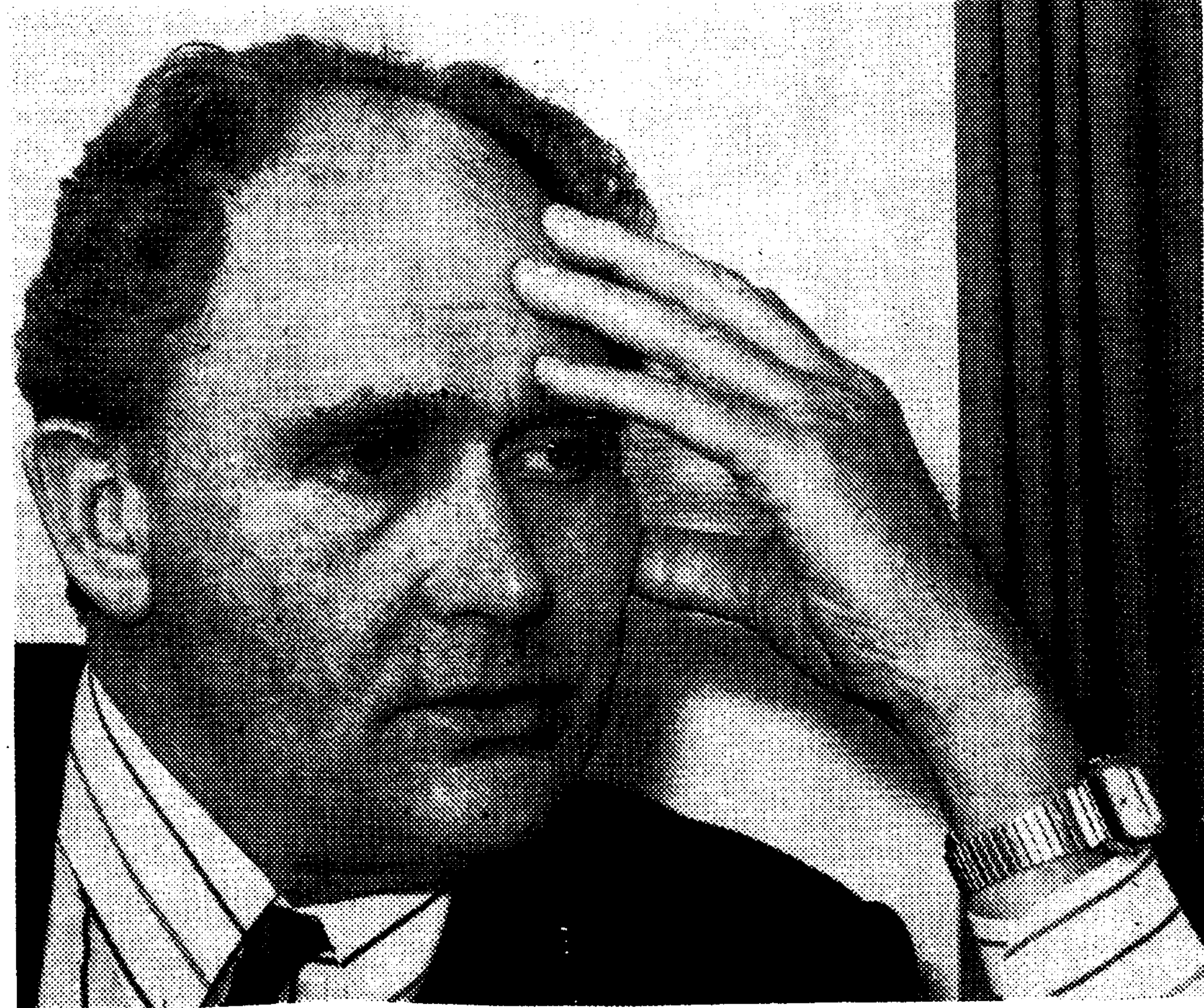
Hoewel hij de kans had om direct na de kaping een boek te schrijven dat geheid een bestseller zou zijn geworden, heeft Vaders de gijzeling nooit willen kapitaliseren. "Ik had geen zin in het schrijven van een boek, gebaseerd op sensatie". Hij had tijd nodig voor vragen als: wat heeft er zich nu precies in die trein afgespeeld? Wat waren de motieven van de kapers? Welke plaats nam hij zelf in de gijzeling in? Waaruit kwam de massale volkswoede ten aanzien van de Molukkers voort? Waarom liet justitie het onder leiding van Van Agt zo ver komen dat er een derde dode viel?

De antwoorden op die vragen vergden in feite veertien jaar. Pas na de vut, twee jaar geleden, kwam Vaders ertoe, zij het na veel aandrang van anderen, zoals Seth Gaaikema, om het boek te schrijven. Vaders sprak daarvoor met zo'n veertig bij de kaping betrokken mensen. Van Toos Faber (persvoorlichtster ustitie), De Gaay Fortman sr. (oud- minister Binnenlandse Zaken) tot en met ingenieur Manusama (oud-president van de RMS, de Vrije Republiek der Molukken).

Het boek, met daarin beelden van Vaders vroegste jeugd, de oorlog, zijn tijd als soldaat in Indonesië en de tijd na de kaping kent een sterk autobiografische inslag. De rode draad binnen het geheel is: de kleine man in een gewelddadige wereld. Vaders realiseert zich hoe kwetsbaar hij zich opstelt door zich met de zaak Wijster wederom in de publiciteit te werken.

Het feit dat hij na de kaping jarenlang herhaaldelijk werd bedreigd door allerlei 'psychopaten' neemt hij nu op de koop toe. De bedreigingen wijt Vaders aan het feit dat men hem het kennelijk kwalijk nam dat hij na de treinkaping begrip toonde voor de Molukkers met stellingen als 'ook zij hadden als mens hun motieven'. "Ik verdedig daarmee geen terrorisme. Elke terreurdaad is en blijft afkeurenswaardig. Maar ik kan me wel iets voorstellen bij wat deze Molukkers ti dens de eerste dagen van de kaping hebben gevoeld".

(uit: Haagsche Courant)

■ *Ger Vaders: "Wie is er als mens niet beschadigd".*

De verf

POETSJE HAD op een afgelegen plek e in de mondi een heleboel lege verfblikjes gevonden. Hier en daar zat er nog een beetje verf in en dat kon ze goed gebruiken. "Ik ga er kabouter Brr mee verrassen", lachte ze, en ons huisje er mee verven". Kabouter Brr was dadels gaan zoeken, dus dat kwam goed uit.

Ze ging meteen aan de slag. De konijntjes hielpen haar de blikjes naar haar huisje te brengen, want daar was ze zelf te klein voor. Daarna ging ze naar de geitjes, die haar een paar haren gaven om er kwastjes van te maken. Een voor Pinkie en een voor Poetsje. En toen duurde het niet lang meer, of de twee kaboutertjes waren druk in de weer.

"De muren schilderen we groen", zei Poetsje. "Als er dan mensen in de buurt komen, zien ze ons huis niet zo gauw". "En de deuren en ramen geel", zei Pinkie, "Dat is een mooie kleur". "Goed", zei Poetsje. Zij deed de muren en Pinkie de deuren en ramen. En dat het prachtig werd, hoef ik jullie niet te vertellen.

Alleen Poetsje en Pinkie zelf waren er niet mooier op geworden. Poetsje had een groene neus en een groene wang gekregen, en Pinkie gele vingers. En het was maar goed, dat ze oude kleren aangetrokken hadden, want de rok van Poetsje zat vol groene spetters en de broek van Pinkie had gele vegen. "Wat jammer, dat we klaar zijn", zuchtte Pinkie. Hij was dol op schilderen. "Tja", zei Poetsje, "Wat zou je ervan zeggen, als we de tafel en de stoelen ook een ander kleurtje gaven? Hier is nog een blikje met rode verf. Dat zou even vrolijk staan. En dit blauw is net genoeg voor de kasten. De bedden kunnen we wit verven".

Zo gezegd, zo gedaan. Poetsje en Pinkie verfden, dat het een plezier was om naar te kijken. En Pinkie vond het zo leuk, dat hij de planten ook nog beschilderde. De een kreeg witte pikkeltjes op zijn bladeren, een ander rode en een cactus kreeg blauwe stekeltjes. Poetsje verfde nog gauw het tuinhekje groen en het bankje van kabouter Brr geel. En toen was er niets meer over om te verven.

"Wat zien jullie er mooi uit", zei Moene Muis, die net langs kwam. En hij keek vol bewondering naar de twee kaboutertjes vol groene, gele, witte, blauwe en rode verfspatten. "Kunnen jullie mij ook niet zo mooi verven?" "Kom maar hier", lachte Pinkie, "Ik heb nog net een beetje gele verf over". En daarmee gaf hij Moene Muis mooie gele balletjes op zijn grijze vel.

Net op dat ogenblik kwam kabouter Brr thuis. Verschrikt keek hij om zich heen. Hij dacht niet anders, of hij was verdwaald en in een andere mondi terecht gekomen. "Iemand heeft me betoverd", dacht hij. "Ik weet zeker, dat ik net door de mondi liep en vlak bij mijn huisje was. Maar dit huisje heb ik nog nooit gezien. En die gekleurde kaboutertjes ken ik ook niet. Ik dacht, dat er alleen maar witte kaboutertjes bestonden. Oh oh, en de planten en muisjes hier zijn ook al gespikkeld!"

Vlug wilde hij weer weg lopen om Poetsje, Pinkie en zijn eigen huisje te zoeken. "Hé kabouter Brr, waar ga je naar toe?" riep Poetsje, "Vind je ons huisje niet mooi?" Kabouter Brr bleef staan en wreef eens goed in allebei zijn ogen. "Wat is er toch met me aan de hand?" zuchtte hij. "Dat was toch de stem van Poetsje!" En toen zag hij plotseling de lege verfblikjes en begreep hij alles. Hij bekeek het huisje van onder tot boven en van binnen en buiten en zei: "Ik vind het allemaal erg mooi. Het huisje en de meubels, het tuinhekje en het bankje, Moene Muis en de planten. Maar waarom jullie jezelf ook geverfd hebben, begrijp ik niet. Vonden jullie je eigen kleur dan niet mooi meer?"

"Ai, gekke kabouter Brr!" lachte Poetsje, "We hebben alleen maar een beetje geknoeid. Wacht maar, tot we onder de douche zijn geweest. Dan zijn we weer helemaal de oude". "Gelukkig maar", zuchtte kabouter Brr en stak tevreden zijn pijpje op.

NEL BASILIO

In de Brievenbus

NAOMI ENGEL heeft [illegible] een nieuw verhaaltje [illegible]urd en het heet: Hou [illegible]mond. Dank je wel, Naomi. Ik hoop, dat een heleboel kinderen je voorbeeld volgen. Wie durft nog [illegible]!!

[illegible] een dag zei Naomi's moeder: Ga appels plukken met je zus Hou-je-mond. Maar in plaats van [illegible] appels gingen plukken, ging Naomi in de [illegible] zitten appels eten en Hou-je-mond moest de wacht houden. Maar ie[illegible] ging de politie bellen [illegible] ring! Hallo, met de politie. Er zit een meisje in de boom. En daar gaat de politie. "Zeg eens, hoe heet jij?" vroeg hij aan Hou-je-mond. "Hou-je-mond", zei ze. "Ik heet Hou-je-mond". "Hoe heet je? "Hou-je-mond". "Zeg eens, [illegible]merik, hoe heet je? En waar zit Naomi?" "In de boom". En toen bracht hij hun naar huis. En toen zei Naomi's moeder, dat [illegible]

"Zeg eens, [illegible] het verhaaltje leuk? [illegible] voordat ik weg ga, zal ik een gedichtje opzeggen. Ik begin:

Het stoute kinder[illegible]
Aan de weg naar [illegible]
[illegible] stoute kinderen[illegible]
[illegible] kinderen [illegible]
[illegible] kinderen [illegible]
[illegible] willen [illegible]
[illegible]
Heel hard schreeuwen en heel hard zingen
Gillen van hoe! en schreeuwen van hei!
Uit.

Zeg eens, ik groet je en wens jullie een prettige dag. Daag. Door Naomi Engel, [illegible] 3-B. Doei!

[illegible] voorwerpen hebben met koken te maken. Maar één ding hoort [illegible] in een keuken thuis. [illegible]

[illegible]PLAATJE

Puzzel van de week

HORIZONTAAL: 1. Vinger; 4. Kledingstuk; 8. Boom; 10. Bewoner van Ierland; 11. Oude maat; 12. Niet leeg; 14. Moeder; 15. IJskegel; 17. Hoofddeksel; 18. Hals; 20. Tegenovergestelde van bruto; [illegible] 26. Kade; 27. Telwoord; 29. Laagte tussen twee bergen; 30. Wand; 31. Werkplaats voor boten.

VERTIKAAL: 1. Mengsel om te bakken; 2. Nachtvogel; 3. Persoonlijk voornaamwoord; [illegible] een auto; [illegible] 12. Deel van een schoen; 13. Voorjaar; 15. Schrijfgerei; 16. Jongensnaam; 19. Ceintuur; 21. Ogenblik; 22. Jonge koe; 24. Biljartstok; 26. Voertuig; 28. Op dit moment; 29. Lidwoord.

Winnares van de week is:

Claire Olstak
Oost-Jongbloed 62
Curaçao

Zij ontvangt een waardebon van f 15,– van Augustinus Boekhandel.

Oplossing vorige keer:

HORIZONTAAL: 1. Raak; 4. Ster; 7. Aas; 8. Arm; 10. Bof; 12. Ma; 13. Brood; 14. Si; 15. Ere; 17. Ene; 18. Fee; 19. Nul; 21. Rol; 23. Ski; 24. Den; 26. Elf; 28. Set; 30. Val; 32. Lap; 34. [illegible] 36. E.d.; 37. Rijen; 38. Ma; 39. Net; 41. Nol; 42. Met; 43. Melk; 44. Deen.

VERTIKAAL: 1. Raar; 2. As; 3. Kar; 4. Smeer; 5. Eb; 6. Ros; 7. Amen; 9. Ren; 11. [illegible]; 16. Enkel; 18. Fiets; [illegible] Uil; 22. Ode; 25. Even; 27. Flink; 28. Speld; 29. [illegible]at; 31. Adem; 33. [illegible]; 40. Te; 42. [illegible]

ZIE VOOR oplossing en de winnaar de Kinderkrant over twee weken. Stuur je oplossing vóór 16 mei 1989 naar de Amigoe (Scherpenheuvel z/n of P.O.Box 577, Aruba: Nassaustraat 100, Bonaire: de heer Linkels, P.O.Box 122, Bonaire) en zet op de enveloppe: KINDERPUZZEL.

Om zelf te maken

TEKEN het harlekijntje (1) (behalve de lettertjes a) over op niet te dun papier en knip het uit. Maak 4 insnijdingen bij de a's. Vouw een stuk papier dubbel zoals in figuur 2 en knip daar de 2 benen en armen uit.

Steek deze door de vier gaten volgens figuur 3. Plak de uiteinden van de armen aan elkaar. Plak de uiteinden van de benen aan elkaar. Plak daarna de dubbele uiteinden van armen en benen aan elkaar. Met een beetje handigheid [illegible] de harlekijn allerlei grappige bewegingen laten maken (4).

Onze vriendjes

IK HEB het jullie al meer verteld: Katten hebben hun eigen taal. En vandaag krijgen jullie weer een katten-taallesje.

1. Kom op, ik wil spelen! Poes springt op haar achterpoten en slaat met ingetrokken nagels naar een voorwerp. Of een muis!
2. Ik loer op vogels! Terwijl hij naar haar slachtoffer loert, vouwt ze haar poten onder het lichaam en zwaait het puntje van haar staart heen en weer. Zo kan ze heel lang blijven zitten.
3. Ik voel me kiplekker! Dat kun je zien aan haar staart, die rechtop staat en aan haar gespitste oortjes.
4. Je begint me de keel uit te hangen! Haar staart zwaait heftig heen en weer en de oren staan naar achteren. [illegible] door haar [illegible].
5. Ik ben woedend! Ze heeft nu haar [illegible] haar [illegible] en de oren liggen plat op haar kop. Uitkijken dus!

Zjozjoli

HEBBEN JULLIE de nieuwe LP van Zjozjoli al gehoord? Ik gesien[illegible] heb hem en draai hem elke dag minstens 3 maal. Zo leuk vind ik hem. De ene kant van de plaat heeft allemaal liedjes over mama. En op de andere kant hoor je liedjes over papa. Ze zijn gemaakt door Enid Hollander, Elis Juliana en [illegible]

Tante Irma, die kennen jullie wel, he? [illegible] kant allemaal [illegible] [illegible] en een [illegible] die ze zelf heeft gemaakt? En het [illegible], dat zijn mama een [illegible] geeft, net als in het laatste liedje? Leuk he?

En op de andere kant van de hoes zie je de papa's met hun kinderen, die de liedjes aan de "papa-kant" uitbeelden. Kijk maar eens, of je de liedjes erbij kunt vinden. Binnen in de hoes vind je ook nog eens de woorden van alle liedjes, zodat je ze uit je hoofd kunt leren en mee zingen. [illegible] kan ik [illegible] zo:

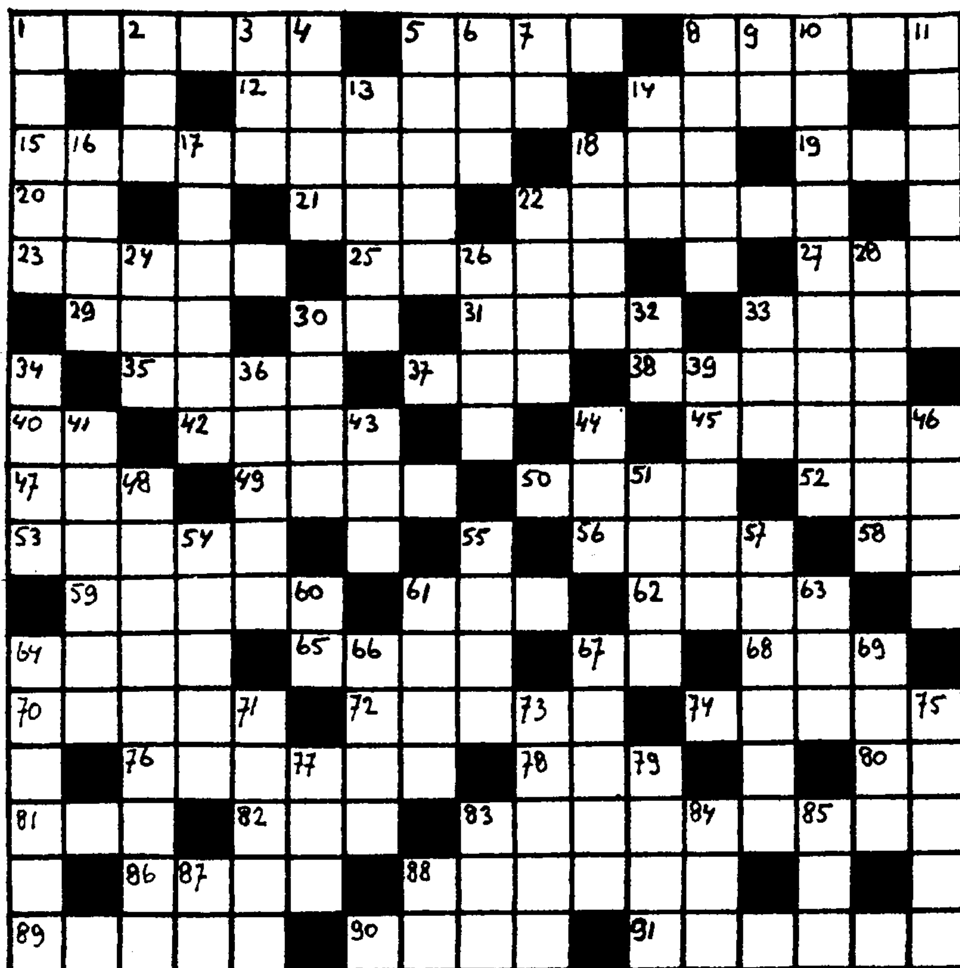
Un [illegible]
pa mama [illegible]
awe [illegible]
awe [illegible]
ami ta [illegible]
pasé [illegible]

Versjes van vroeger

[illegible] Ma, de juffrouw heeft gisteren Frans[illegible] naar huis gestuurd, omdat hij zich niet gewassen had. Moeder: En heeft het geholpen? [illegible] Handen, Nou en of! Vandaag [illegible] niemand zich gewassen.

[illegible] naar huis toe ge[illegible]
Het is [illegible]
[illegible]
het [illegible] lang [illegible]
duren.

KRUISWOORD-PUZZEL

UIT HET GROTE aantal inzendingen van deze Amigoe-kruiswoordpuzzel van verleden week is uiteindelijk als gelukkige winnaar van de weekprijs van 25 gulden getrokken:

W.L.M. v.d. Burg
Torricellistraat 19
Oranjestad
Aruba

De winnaar kan zijn prijs na identificatie afhalen op het kantoor van de Amigoe Aruba, Nassaustraat 110 tijdens kantooruren.

Oplossingen moeten ingediend zijn op Curaçao vóór donderdagmorgen tien uur en op Aruba vóór woensdagmiddag vijf uur en duidelijk op de envelop pe vermelden:
KRUISWOORDPUZZEL.

Curaçao - P.O.B. 577; Aruba - Nassaustraat 110 en Bonaire - Kaya Gobernador Debrot 154, t.n.v. de heer Hubert Linkels.

DE GOEDE inzending had er aldus uit moeten zien:

HORIZONTAAL: 1. Grotesk; 8. Stollen; 14. Reven; 15. Leest; 18. Meute; 19. IJdel; 20. Bandiet; 22. Lier; 23. Per; 24. Vast; 25. Plak; 27. Tri; 28. Kaas; 29. Ella; 31. Napraten; 35. Enkeling; 38. Grol; 39. Ets; 40. Tiro; 41. Ino; 42. Tand; 45. Tros; 48. Rob; 50. Daf; 51. Ra; 52. In; 53. Ede; 54. Ate; 55. Altea; 57. Rose; 59. Erf; 60. Eend; 62. Ego; 63. Idee; 65. Interval; 68. Bedwelmd; 72. Teek; 73. Feil; 74. Dit; 77. Ster; 79. Port; 80. Eri; 82. Irak; 84. Electra; 85. Adam; 86. Gaard; 88. Ik; 89. Te; 90. Etage; 91. Onnodig; 92. Naderen.

VERTIKAAL: 1. Grijpen; 2. Rede; 3. Over; 4. Tel; 5. En; 6. Klasse; 7. Bed; 8. Stelen; 9. Om; 10. Lel; 11. Luit; 12. Eter; 13. Nering; 16. Ent; 17. Sip; 20. Baat; 21. Talk; 24. Vaalt; 26. Klets; 28. KRO; 30. Ali; 32. Agnaten; 33. Profeet; 34. Ned.; 35. Est; 36. Irreëel; 37. Noodrem; 41. Ida; 43. Ark; 44. Nat; 46. Rio; 47. Ons; 49. Bef; 55. Adres; 56. Eel; 57. Rob; 58. Eiwit; 61. Net; 64. Del; 65. Indigo; 66. Vete; 67. Akelig; 69. Eforen; 70. Dera; 71. Duimen; 75. Iran; 76. Taan; 78. Rek; 79. PTT; 80. Edar; 81. Rage; 83. KRO; 85. Ate; 87. Do; 90. E.d.

*****

Acht jaar na zijn vlucht naar de Verenigde Staten heeft turncoach BELA KAROLYI het Amerikaanse staatsburgerschap verkregen. De ex Roemeen maakt nu een goede kans tot hoofdtrainer van het Amerikaanse vrouwenturnen te worden benoemd. Ook zijn vrouw Marta en dochter Andrea werden tot Amerikaan genaturaliseerd. Zijn grootste succes in de Verenigde Staten behaalde Karolyi, de ontdekker van oud olympisch kampioen Comaneci, op de spelen van 1984 in Los Angeles, toen hij Mary-Lou Retton naar de gouden medaille op de achtkamp begeleidde. Bij de spelen van Seoul in 1988 kwamen in totaal acht Amerikaanse turnsters uit de school van Karolyi.

KIESKEURIG

Kreatieve therapie

KREATIEVE THERAPIE is een vorm van behandeling, waarbij een kunstzinnig middel wordt gebruikt om verandering te weeg te brengen. Als we tekenen, schilderen, met klei werken, musiceren, zingen, dansen, bewegen, zelf spelen of naar toneel kijken, zetten we onze dagelijkse zorgen even opzij. Bij kreatieve therapie maakt men gebruik van allerlei aspecten van de dans, muziek of beeldende vorming. Naast de kreatieve therapie bestaat de psychotherapie, waarbij men met behulp van gesprekken de patiënt probeert te behandelen. Bij kreatieve therapie onderscheidt men dramatherapie, beeldende therapie, muziektherapie en danstherapie.

SOORTEN THERAPIE

Dramatherapie wordt beoefend in de vorm van toneelspelen. Tijdens het spelen wordt er geïmproviseerd. Je speelt met de werkelijkheid waarbij je situaties op zijn kop zet, waardoor je situaties anders gaat beleven. In de beeldende therapie gaat het om het gebruik van beeldend materiaal: papier, inkt, verf, potlood, penseel, enz. Bij danstherapie is het belangrijk dat e ervaart dat lichamelijk bezig zijn erg prettig kan zijn terwijl in de muziektherapie gebruik gemaakt wordt van de emotionele en structurerende werking die van muziek uitgaat.

WERKTERREIN

Als kreatief therapeut krijg je zowel met individuen als groepen te maken. Het kan daarbij gaan om volwassenen, jongeren of ouden van dagen. Als kreatief therapeut ben je meestal lid van een behandelend team. De therapie vindt vaak plaats in de zg. intramurale geestelijke gezondheidszorg, bijv. in psychiatrische ziekenhuizen, verder in de zwakzinnigenzorg, revalidatiecentra, buitengewoon onderwijs. Als kreatief therapeut moet je zelfstandig kunnen werken. Daarnaast wordt van je verwacht dat je ook in teamverband kunt functioneren.

Bij de muziektherapie, blijkt ieder jaar weer dat studenten afgewezen moeten worden omdat ze te weinig muzikale achtergrond hebben. Dat levert studievertraging op. Tegenwoordig mag je over een vierjarige studie zes jaar doen. Het is dus zaak studievertraging zoveel mogelijk te voorkomen.

De Hogeschool Nijmegen biedt aan studenten waarvan de muzikale bagage onvoldoende is een voorbereidings-cursus muziektherapie.

Het studie- programma omvat zowel theoretische als praktische vorming. De theoretische kennis wordt vooral opgedaan uit de vakken psychologie, economie, filosofie, recht en pedagogie. Daarnaast krijg je nog mediumvakken. Hier leer je ambachtelijke vaardigheden op het gebied van het kunstzinnig middel.

De opleiding duurt vier jaar. De propadeuse duurt een jaar en is een belangrijke periode om je te oriënteren op je studie. Na de propadeuse krijg je een getuigschrift en een studieadvies. In de hoofdfase die drie jaar duurt volg je een therapiestage.

Om toegelaten te kunnen worden heb je minimaal HAVO nodig met ervaring in het gekozen hoofdvak. Bij muziek geldt bovendien als vereiste een gedegen ervaring in het bespelen van een instrument, bij voorkeur een instrument waarop accoordvorming mogelijk is. Wil je meer inlichtingen: Hogeschool Nijmegen, Studierichting Kreatieve Therapie, Postbus 9029, 6500 JK Nijmegen.

P. CASIMIRI

Amnesty International

LEDEN VAN de Raad van Inheemse Gemeenschappen, CERJ, die is opgericht om zich bezig te houden met de mensenrechten- schendingen tegen Guatemalaanse indianen en om hun cultuur, meer aanzien te brengen, staan nu zelf bloot aan "verdwijningen" en buitengerechtelijke executie.

De CERJ is in juli 1988 opgericht. Sindsdien hebben vele 'campesinos' (indiaanse boeren) zich erbij aangesloten. De raad was woordvoerder van 'campesinos', die protesteerden tegen de verplichte deelname aan burgerwachten, de hulpkrachten van het Guatemalaanse leger. De autoriteiten houden vol dat deze burgerwachten vrijwillig zijn, maar 'campesinos', die zich eraan proberen te onttrekken, werden tot "communisten" en "suversieven" bestempeld en blootgesteld aan kwellende bedreigingen en buitengerechtelijke executie.

De CERJ heeft ook de eis van de 'campesinos' gesteund om de massagraven te openen, waarin hun verwanten liggen, die tijdens vorige campagnes van het leger omkwamen.

Sinds de oprichting zijn verschillende leden van de CERJ buitengerechtelijk geëexecuteerd of "verdwenen" en de voorzitter Amílcar Méndez Urizar, is herhaaldelijk met de dood bedreigd.

Bent u met ons van mening dat vrije meningsuiting en het naleven van de rechten van de mens tot de primaire levensvoorwaarden behoren én dat mensen, die in hun eigen land, de eerbiediging van deze rechten van de mens verdedigen ònze solidariteit nodig hebben òf als u gewoon meer informatie wilt, omtrent de rechten van de mens dan bent u welkom op de schrijfavond van Amnesty International, afdeling Curaçao, die gehouden wordt elke tweede maandagavond van de maand aan de Emancipatie Boulevard 42 (tel.: 75317) of elke tweede dinsdagavond van de maand in Kas di Orashon te Soto. Beide keren om acht uur 's avonds.

Dus aanstaande maandag 8 mei en dinsdag 9 mei.

HORIZONTAAL: 1. Jagerstas; 5. Lol; 8. Kordaat; 12. Rendabel; 14. Steegje; 15. Discipel; 18. Chinees leider; 19. Roem; 20. Eerstvolgend; 21. Grondsoort; 22. Tijdsruimte; 23. Getal; 25. Lief; 27. Vlaag; 29. Uitwatering; 30. Naschrift; 31. Dus; 33. Mestvocht; 35. Graanpakhuis; 37. Lichaamsdeel; 38. Maand; 40. Amsterdams peil; 42. Sluiting; 45. Vervoermiddel; 47. Wiel; 49. Luizeëi; 50. Portret; 52. Ontkenning; 53. Gezicht; 56. Edelgas; 58. Persoonlijk voornaamwoord; 59. Elk; 61. Europeaan; 62. Plof; 64. Toespraak; 65. Onbehaard; 67. Sint; 68. Behoeftig; 70. In orde; 72. Wasgelegenheid; 74. Klos; 76. Kroonkandelaar; 78. Gebouw in Amsterdam; 80. Tegenover; 81. Hoofddeksel; 82. Muzieknoot; 83. Vleessoort; 86. Edelstand; 88. Jong dier; 89. Schijnen; 90. Deel van een schip; 91. Aankondigen.

VERTIKAAL: 1. Handwerk; 2. Dun; 3. Engels bier; 4. Alleenzang; 5. Soort; 6. Griezelig; 7. Hetzelfde; 8. Schoeisel; 9. Soort onderwijs; 10. Aan het licht brengen; 11. Vogel; 13. Onbepaald voornaamwoord; 14. Plaaggeest; 16. Voorbij; 17. Gulzig; 18. Beendervulsel; 22. Uitdrukking; 24. Jongensnaam; 26. Dergelijke; 28. Uiteindelijk; 30. Houding; 32. Voorzetsel; 33. Bloeiwijze; 34. Planeet; 36. Getijde; 39. Deel van een molecule; 41. Panische schrik; 43. Schrijfgerei; 44. Geestelijke; 46. Familielid; 48. Muziekinstrument; 51. Toets; 54. Plaats in Gelderland; 55. Zachtaardig; 57. Imitator; 60. Godsdienst; 61. Sportief; 63. Nederlandse Omroep; 64. Reeks trommelslagen; 66. Bijbelse figuur; 67. Onaangename reuk; 69. Meisjesnaam; 71. Stad in Duitsland; 73. Bijwoord; 75. Wandelen; 77. Speelgoed; 79. Hetzelfde; 83. Europeaan; 84. Een zekere; 85. Deel van de vinger; 87. Lidwoord; 88. Bazig mens.

STUDEREN IN DE VERENIGDE STATEN

Hoeveel kost je studie?

DE TOTALE KOSTEN die je voor een Amerikaanse Universiteit of College moet maken, liggen tussen de $ 6000.00 en $ 30.000.00 per jaar. Misschien denk je dat hoe hoger de kosten zijn, hoe beter het onderwijs is, maar de kosten van onderwijs hebben niets te maken met de kwaliteit ervan. De kosten van het onderwijs worden gedekt door overheids- subsidies, giften van oud-studenten, en donaties van particulieren en kerken. De universiteiten zijn non-profit organisaties (niet op winst berekend) en dat betekent dat de uitgaven gelijk moeten zijn aan de inkomsten. Hoe hoger de inkomsten van de overheid of donaties zijn, hoe lager de bijdrage die studenten moeten leveren.

Er zijn andere factoren die van invloed zijn op de kosten. De geografische lokatie is daar een van. New England en Californië staan er om bekend dat zij de duurste gebieden zijn wat studeren betreft. Het zijn aantrekkelijke gebieden, ook al omdat ze makkelijk bereikbaar zijn vanuit andere delen van de USA. Het Midwesten is minder aantrekkelijk en moeilijker bereikbaar zodat de kosten daar lager liggen.

Een andere factor die van invloed is op de hoogte van de kosten vormt de industrie. Het gebeurt heel vaak dat de industrie aan bepaalde universiteiten geld schenkt. In Texas bijvoorbeeld heeft de olie-industrie aanzienlijke bedragen geïnvesteerd in de staatsuniversiteiten. Het gevolg is dat het schoolgeld dat de studenten moeten betalen lager is. Hetzelfde is het geval in Michigan maar dan met geld uit de automobiel- industrie.

KOSTEN

Als we het over kosten hebben bedoelen we: schoolgeld (je betaalt voor het onderwijs dat je geniet), kostgeld (geld voor kost en inwoning) en gemengde uitgaven. De gemengde uitgaven betreffen kosten voor boeken, laboratorium- uitgaven, en andere schoolbenodigdheden. Deze kosten liggen tussen de $ 200.00 en $ 600.00 per semester.

Een semester is een periode van ongeveer zes maanden. Gedurende deze periode wordt een aantal cursussen afgewerkt. De woorden "semester" en "term" worden door elkaar gebruikt en betekenen hetzelfde: n.l.: "de tijd van het begin van een cursus tot het einde van de cursus". Een schooljaar bestaat uit twee semesters, herfst- en lentesemester. Aan sommige Universiteiten werkt men met drie "terms". Als student heb je de mogelijkheid om meer te doen dan wat gebruikelijk is in een semester of schooljaar. Sommige Universiteiten bieden in januari een wintercursus of in de zomer een zomercursus van 6 weken waarin een intensief programma gevolgd wordt.

Betalen van schoolgeld is aan alle Universiteiten min of meer op dezelfde manier geregeld. De eerste betaling waar je mee te maken krijgt is bij de aanmelding. Het gaat hier om een betaling van $ 25.00 — $ 75.00. Dit bedrag krijg je niet terug. Als je aangenomen wordt aan een Universiteit moet je een deposito storten van tussen de $ 200.00 — $ 500.00. Dit bedrag wordt later verrekend met je schoolgeld. De Universiteit wil het bedrag van je hebben als een zekerheidstelling. Zodra dat geld is ontvangen wordt er een plaats voor je gereserveerd. Je bent dan officieel ingeschreven.

AFREKENEN

Betaling van schoolgeld en kost en inwoning moet een maand voor het einde van het semester voldaan worden. Boeken en schoolbenodigdheden reken je af zodra je ze krijgt. Meestal openen studenten een bankrekening bij een plaatselijke bank om de kosten te kunnen betalen. Als je een bankrekening hebt kun je er ook cheques innen. Andere kosten waar je mee te maken krijgt zijn zakgeld en transportkosten.

Afhankelijk van je persoonlijke behoeftes lijkt een bedrag van $ 10.00—$ 35.00 per week voldoende voor kleine uitgaven en af en toe eens een etentje buiten de mensa. Dat geld kun je op de bank plaatsen en er af nemen zodra je dat nodig hebt.

Een grote uitgave is de overtocht van Curaçao naar de Universiteit. De meeste studenten maken per jaar een trip, meestal rond Kerstmis, naar huis. Het is niet nodig iedere vakantie naar huis te gaan. Iedere Universiteit biedt buitenlandse studenten de gelegenheid tijdens vakanties over te blijven.

Universitair studeren een lot uit de loterij?

IEDER JAAR worden in Nederland duizenden studenten uitgeloot voor de studie van hun eerste keus. In andere landen heeft men daar andere middelen voor, maar ook daar lopen aankomende eerstejaarsstudenten (de zgn. nuldejaars) de kans niet aangenomen te worden. In Zweden draait alles om centrale planning. Net zoals in Nederland komen alle aanmeldingen centraal binnen bij een daartoe aangewezen instituut. Iedereen die zich aanmeldt krijgt een aantal punten toegewezen. De punten kunnen toegekend worden op grond van behaalde studieresultaten, maar ook werkervaring, het vervullen van de dienstplicht of het feit dat men in de gevangenis gezeten heeft levert een aantal punten op.

Elk jaar wordt opnieuw beslist hoeveel mensen met welke opleiding worden toegelaten. De situatie in Groot Brittannië is geheel anders. Daar beslissen de universiteiten zelf over toelating. Aanmelding kan daar geschieden bij een vijftal universiteiten van je keus. Die aanmeldingen vinden plaats in de maanden oktober en november.

SELECTIE

Als de examenresultaten bekend zijn worden de studenten geselecteerd. Iedere universiteit probeert natuurlijk de best geslaagden aan te nemen. Omdat de examens vrij laat in het jaar worden afgenomen en de resultaten dus ook pas laat bekend zijn, weten aankomende studenten pas in augustus, enkele weken voordat het academisch jaar aanvangt, of ze wel of niet aangenomen zijn. Als ze niet aangenomen zijn, begint de ellende pas goed, want dan moeten ze alsnog een plaats proberen te krijgen aan een universiteit waarvoor men zich in eerste instantie niet had opgegeven. In Frankrijk lijkt de aanmelding op een wedren. In theorie hanteert men het systeem van "Wie-het-eerst-komt-het-eerst-maalt", omdat een voorkeursbehandeling van de besten verboden is.

Dat leidt ertoe dat aanstaande eerstejaars's ochtends in alle vroegte bij de nog gesloten deuren posten om maar vooral niet te laat te komen. In principe hebben alle Fransen met een baccalaureat recht op toelating tot een universiteit, maar de meest gewilde universiteiten hebben slechts een beperkt aantal studieplaatsen. In de praktijk vragen de gerenommeerde universiteiten voor bepaalde studierichtingen de examenresultaten op. Op grond van die informatie worden studenten dan al of niet toegelaten. In Spanje bakt men ze helemaal bruin. Bezitters van een bachillerator moeten eerst een toelatingsexamen doen. De minimumeisen waaraan voldaan moet worden, worden van te voren vastgesteld. Duitsland kent een soortgelijk systeem voor studierichtingen met een hoge status.

NEDERLAND

Hoe is de situatie in Nederland?

De Nederlandse universiteiten stellen als toelatingseis dat men in het bezit is van een VWO- (of daarmee gelijkgesteld) diploma. Daar kunnen dan nog verdere eisen aan gesteld worden in de vorm van pakketeisen. Wie bijvoorbeeld biologie wil gaan studeren moet scheikunde in zijn pakket hebben.

Nederlandse universiteiten kampen echter ook met het probleem dat er voor bepaalde studierichtingen meer aanmeldingen dan beschikbare plaatsen zijn. Om die reden stelt de Minister van Onderwijs ieder jaar een Numeris Fixus (een van te voren vastgesteld aantal studenten voor een bepaalde studierichting) vast.

Een andere reden om een Numerus Fixus vast te stellen is de situatie op de arbeidsmarkt. Dat is b.v. het geval als men in de naaste toekomst een overaanbod verwacht van bepaalde beroepen.

ADVIES

Het aanwijzen van de studierichtingen waarvoor een Numerus Fixus zal gelden doet de minister nadat hij advies heeft ingewonnen van de universiteiten. Een Numerus Fixus kan pas worden ingesteld nadat alle aanmeldingen definitief binnen zijn, en dat hangt weer af van de behaalde examenresultaten van de Middelbare Scholen.

Aan de hand van de eerste aanmeldingen in de maand december kan men natuurlijk al van te voren nagaan waar knelpunten zullen gaan optreden. Bovendien weet men uit ervaring welke studierichtingen met plaatsingsproblemen te kampen hebben. In de loop der jaren is er een vaste lijst ontstaan van studierichtingen die daaronder vallen. Al jaren prijken richtingen als geneeskunde, diergeneeskunde, tandheelkunde en bedrijfskunde boven aan het lijstje. Gezondheidswetenschappen mogen zich ook in een grote belangstelling verheugen en vullen nu de lijst aan. Sinds kort is daar ook economie bijgekomen.

Sommige studierichtingen zijn inmiddels weer van de lijst verdwenen, terwijl andere richtingen er nooit op gestaan hebben.

LOTING

Om toegelaten te kunnen worden tot een studierichting met een numerus fixus wordt er geloot. Iedereen die zich aanmeldt voor een academische studie krijgt van het Centraal Bureau Aanmelding en Plaatsing, een nummer.

Bij de loting wordt rekening gehouden met een aantal faktoren.

Tot die faktoren behoren de eindexamenresultaten, welke een grote rol spelen. Er is sprake van een gewogen loting. Dat houdt in dat kandidaten met hogere cijfers meer kans hebben ingeloot te worden.

Men verdeelt de kandidaten over zes categorieen. Tot de hoogste categorie rekent men degenen die gemiddeld 8.5 of hoger hebben. Tot de laagste categorie degenen met een gemiddelde lager dan 6.5.

Naast het eindexamenresultaat wordt er rekening gehouden met bepaalde groepen in de samenleving. Dienstplichtige militairen die direct na het vervullen van hun diensttijd gaan studeren worden hoger ingeloot, terwijl men ook rekening houdt met studenten die bij een eerdere loting bot vingen. Voor een beperkt aantal Antillianen en Arubanen vindt geen loting plaats. Zij komen zonder loting binnen. Van dit aantal, in totaal 14 studenten voor de Antillen, moeten minimaal 6 plaatsen beschikbaar gesteld worden voor vrouwelijke studenten. Tenslotte is er nog een aantal plaatsen beschikbaar voor buitenlandse studenten.

'PARKEREN'

Wat nu te doen als men uitgeloot wordt? Jaren geleden was dat probleem minder groot dan tegenwoordig. Je schreef je dan in voor een andere studierichting (het liefst een studie in een gelijkwaardige richting) en probeerde het een jaar later weer. Deze richtingen kregen als gauw de naam "parkeerstudie" ook al vanwege het feit dat de meeste parkeerders er vanuit gingen dat het maar een tijdelijke oplossing was. Er zijn voorbeelden bekend van studenten die afgestudeerd zijn bij een parkeerstudie, zonder, (in al die jaren) ook maar een keer ingeloot te zijn geweest.

Parkeren is nu echter een gevaarlijke onderneming geworden. Er is nl. bepaald dat studenten over een universitaire studie of studie HBO maximaal 6 jaar mogen doen, nl. maximaal 2 jaar over de propadeuse en maximaal 4 jaar over de doctoraal respectievelijk hoofdfase.

Gaat men nu parkeren dan loopt men de kans een van de zes toegestane jaren te verspelen. Er blijven dan nog 5 jaren over. Wie twee jaar parkeert, verliest twee jaar. Er zijn een paar mogelijkheden om van studierichting te veranderen zonder dat men zijn recht op 6 studiejaren aantast. Dat is het geval als de nieuw gekozen richting een geheel andere is, of als er door persoonlijke omstandigheden naar het oordeel van de universiteit, redenen zijn om van de bestaande regel af te wijken. In een schrijven van min. Deetman aan de besturen van Universiteiten en Hogescholen dringt hij erop aan terdege rekening te houden met aanpassings- en taalproblemen waar buitenlandse studenten mee te maken krijgen. Voor dit geval rekent hij Antillianen en Arubanen gemakshalve tot buitenlanders.

UITZONDERINGEN

Het systeem van Numerus Fixus komt voor bij universiteiten. Het Hoger Beroeps Onderwijs kent behoudens een klein aantal uitzonderingen, geen centrale aanmelding. Iedere Hogeschool selecteert zoals men dat goeddunkt. Dat kan gebeuren op grond van cijferresultaat, toelatingsgesprek, psychologisch onderzoek, verkregen informatie van toeleverende scholen enz. Soms kan een deel van zo'n toelatingsprocedure hier gevolgd worden. Instituut Nijenrode (Universiteit) laat studenten die zich opgeven hier testen, terwijl het persoonlijke gesprek ook hier gevoerd kan worden. De hotelvakschool Maastricht eist van Antilliaanse en Arubaanse studenten dat zij voor een persoonlijk gesprek naar Maastricht komen. Zonder gesprek is aanname niet mogelijk.

P. CASIMIRI

Emirto de Cuba bij opening van Playa Linda:

Opdringerige verkoop timesharing moet aan banden worden gelegd

ORANJESTAD — De officiële opening van het Playa Linda Beach Resort — 194 suites oftewel driehonderd kamers, een investering van veertig miljoen dollar waar aan ruim tweehonderd mensen werk wordt verschaft — vond gistermiddag onder grote belangstelling plaats.

De opening geschiedde op de bekende Sun Development-wijze, waarbij de FAVI een donatie in ontvangst mocht nemen, Gilbert Schwengle van de onderhoudsafdeling speciaal in het zonnetje te zetten en aan Francis Ridderstaat, werkzaam in Linda Vista restaurant van het echtpaar Eddy Ellis een studiebeurs te geven om zich verder te bekwamen. Hierdoor wilde Sun Development opnieuw de aandacht richten op het belang, dat zij aan haar werknemers hecht en deze vooral wil stimuleren om zich verder in en door het bedrijf te ontwikkelen.

De president-directeur, Emirto de Cuba, benadrukte dit streven van de maatschappij.

Een groot aantal genodigden, onder wie gouverneur F.B. Tromp en mevrouw C. Tromp-Gomez, premier Nelson Oduber en leden van zijn kabinet, Staten-voorzitter Felex Flanegin en leden van de Staten en vele anderen, was aanwezig bij de voltooiing van het Playa Linda Beach Resort, één van de bedrijven van de Sun Development.

Opnieuw een grote dag voor een groep lokale zakenlieden, die jaren geleden niet alleen met durf maar ook vertrouwen in de toekomst aan deze projecten — waaronder Aruba Beachclub en Casa del Mar — begon.

PERSONEEL

General manager Tom Pas sprak zijn voldoening uit dat het zover was nadat in 1983 met de eerste fase van 75 kamers werd begonnen, waarna de overige fasen elkaar snel opvolgden. Belangrijk noemde Tom Pas de rol die het personeel bij de groei heeft gespeeld onder meer door een uitstekende service te geven.

"Onze staf werd 'goodwill' ambassadeurs voor Aruba", zo merkte hij op, "die zorgde dat onze leden steeds weer terug kwamen en hun groep groter werd". Hij bracht dank voor het begrip, dat opgebracht werd voor personeel en bezoekers tijdens de bouwperiode.

Hij benadrukte dat het niet zo gemakkelijk meer zal gaan wanneer in 1990 het aantal hotelkamers wordt verdubbeld tot zesduizend, doch was vol vertrouwen dat met de inzet van het personeel, het opvoeren van het marketingplan met verschillende instellingen en de overheid ook deze kamers gevuld zullen worden.

"Het is een uitdaging, waarbij mogelijk te kort aan personeel ontstaat, maar voor hen die de uitdaging in de hotelwereld aandurven, zijn er zeker mogelijkheden", aldus Tom Pas.

Sun Development-president Emirto de Cuba wees er als volgende spreker op, dat dankzij vertrouwen, inzet en hulp van velen het zover is gekomen. Met zekere trots voegde hij eraan toe, dat Playa Linda als één van de mooiste resorts van het Caribisch gebied wordt gezien.

BIJZONDER

"Wij willen Playa Linda als iets bijzonders in het toerisme bewaren, niet alleen wat schoonheid betreft, maar ook wat leiding betreft en inzet van het personeel", aldus De Cuba, die er aantoevoegde dat vandaag weer zal blijken, dat de directie grote waarde hecht aan inzet en vooruitgang van het personeel.

Belangrijk noemde hij daarbij de goede verhouding onderling, de goede service niet alleen voor Playa Linda, maar ieder toeristisch bedrijf op Aruba. "De grote vraag is of dat alles wat we bereikt hebben op het spel kan worden gezet. Moeten we daar agressiever worden en mensen lastig vallen? Het wordt tijd dat iedereen die iets met toerisme te maken heeft een positieve houding inneemt, hard werkt met als enige doel het toerisme te verbeteren".

STANDPUNT

Emirto de Cuba deed een dringend beroep op de regering in deze een duidelijk standpunt te willen innemen. Een einde te maken aan deze ongezonde toestand, die het toerisme alleen maar schade toebrengt. De huidige toestand is gevaarlijk voor de goede naam van Aruba.

Hierna nodigde hij Margo Croes uit een donatie voor de FAVI in ontvangst te nemen, terwijl Gilbert Schwengle een geschenk in ontvangst mocht nemen als werknemer, waarin alle werknemers werden gehuldigd. Mede namens de voorzitter van de Raad van Bestuur, Raymond Maduro — die door omstandigheden niet aanwezig kon zijn — overhandigde hij aan Fracis Ridderstaat een studiebeurs.

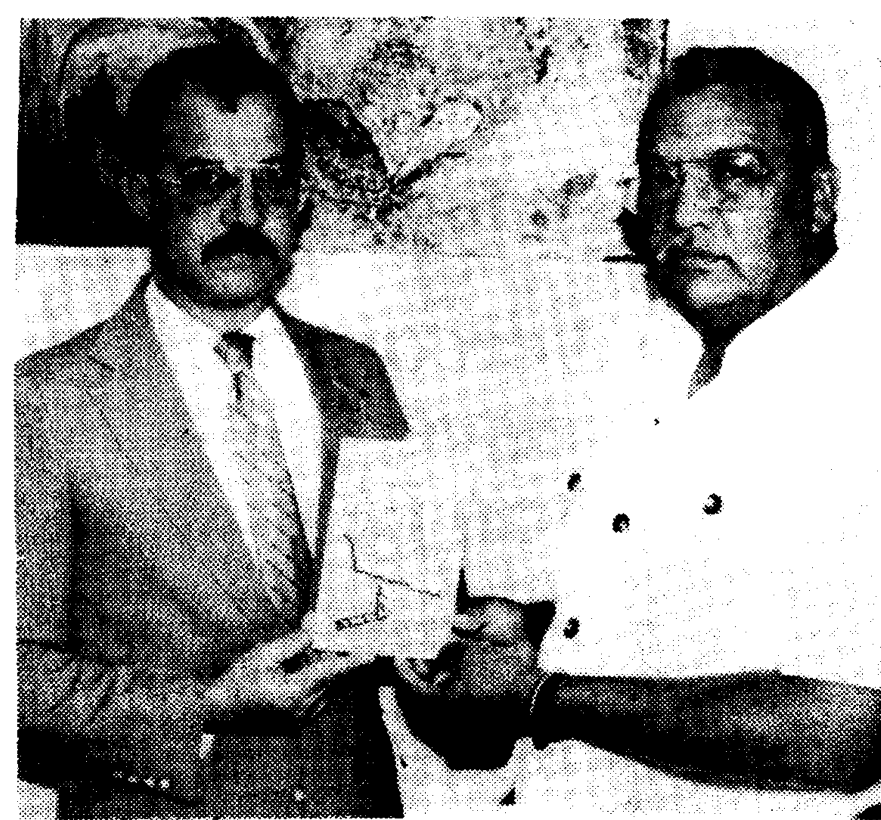
Minister voor Toerisme en Economische Zaken, Daniel Leo, bood namens regering en bevolking gelukwensen aan en stelde Sun Development ten voorbeeld. De bewindsman stelde dat bewezen werd, dat wat voor project ook, door eigen mensen kan worden aangepakt en met succes kan worden bekroond. Sun Development met investeringen boven de honderd miljoen, 620 suites hetgeen gelijk staat aan twaalfhonderd kamers en 620 werknemers is daarvan een duidelijk voorbeeld.

AANDACHT

Inhakende op de toespraak van Sun Development-president De Cuba over de alarmerende situatie bij verkoop van timesharing liet minister Leo horen, dat ondanks de korte tijd dat de regering-Oduber aan het bewind is, deze zaak de aandacht van de regering heeft. Er zal een betere controle komen om het geheel niet uit de hand te laten lopen.

Het feit dat Sun Development met zijn resorts de toeristen niet molesteert met timesharing, stelde minister Leo ten voorbeeld. Ook bracht hij hulde voor de wijze waarop de directie voor haar personeel opkomt.

Hierna was het het nieuwste lid van Playa Linda die timesharing op de dag van de opening kocht, het echtpaar Stan en Rita Salomon, die de opening verrichtte. Met een geanimeerde receptie en een show van folkloristische dansen en kunstzwemmen werd de geslaagde opening besloten. Het gehele programma van de opening werd rechtstreeks door TeleAruba uitgezonden.

■ *ORANJESTAD — Bartolomeo (Tochi) Kock (rechts op de foto) overhandigde het eerste exemplaar van zijn kindersprookjes-boekje, 'Aruba, e leyenda di su nomber', aan minister van Cultuur Fredis Refunjol.*

Kock vertelde het boek in eenvoudig Papiamentu te hebben geschreven zodat het gelezen en begrepen kan worden door een kind van zes jaar.

Studieweekeinde leerlingen Christinaschool

SAN NICOLAS — De Prinses Christinaschool (PCS) organiseert dit weekeinde een studie- bijeenkomst voor de leerlingen van klas 4 kantooropleiding administratief.

Het studieweekeinde begon vrijdagmorgen in het Simar-gebouw met inleidingen door de directeur van de PCS B. Schulte, mr P.E. Croes over 'Wij en onze rechten' en Anselmo Pontilius over 'De plichten en rechten van de werknemer'.

Er bestond gelegenheid voor de leerlingen voor het stellen van vragen en werden discussies in groepen en een plenaire zitting gehouden.

Het programma werd 's avonds voortgezet met inleidingen door mevrouw G. Hato over 'De positieve beïnvloeding van mensen' en drs R. Herde over 'Negatieve tendenzen in onze gemeenschap'. Vanmorgen werd een inleiding over 'Protocol' gegeven door Atap Lee, waarna een rondrit over het eiland volgde.

De leerlingen nemen gedurende het studieweekeinde tot zondagmiddag hun intrek in Aruba Concorde Hotel. Ontbijt /lunch/dinner worden gebruik in het Holiday Inn, Divi Divi Beach Hotel, Heidelberg Restaurant en het Simar-gebouw.

Wijkblad verschenen voor Brazil

BRAZIL — Centro di Barrio Brazil is in samenwerking met Osticeba begonnen met de uitgifte van het wijkblad Noti-Bario Brazil. Het blad wordt gratis bij alle woningen te Brazil bezorgd. In het blad worden de wijkbewoners op de hoogte gehouden van de activiteiten en plannen van Centro di Bario Brazil. Chico Harms (tel.: 46500) of Ingrid Albertu- Werleman (27446/31898) verstrekken nadere informatie over Noti-Barrio Brazil.

Felle reactie op verklaringen vakbond

Remy Zaandam komt op voor zijn broer

ORANJESTAD — Ex-politie- commissaris Remy Zaandam reageerde fel op de verklaringen van de Arubaanse Politiebond, dat zij niet akkoord kunnen gaan dat inspecteur Stanley Zaandam plannen zou hebben om weer bij de politie op Aruba te komen werken. Remy Zaandam neemt het de politievakbond erg kwalijk, dat zij zich opstelt alsof zijn broer een misdaad heeft begaan door per 1 januari 1986 in dienst van het Korps Politie Nederlandse Antillen te blijven.

Na gewezen te hebben dat er weliswaar politiek verschil van mening kan bestaan met anderen stelt Remy Zaandam, dat dit nimmer ertoe heeft geleid, dat hij aan de kant bleef staan als een organisatie opkwam voor een Arubaan die zijn dagelijks brood wilde verdienen.

"Om de zaken duidelijk te stellen", aldus Zaandam, "ik was het niet eens met het besluit dat mijn broer destijds nam, maar hoeveel Arubanen hebben dit niet gedaan omdat zij niet geloofden in de status aparte van Aruba en daarom vertrokken?"

"Het is onder meer Betico Croes geweest die aanmoedigde hen te overtuigen terug te komen, een thema dat Eman gebruikte aan de vooravond van de verkiezingen. Nu mijn broer ook wil terugkeren, gaat de politievakbond op de stoel van de officier van Justitie en rechter zitten om mijn broer tot levenslang te veroordelen".

De ex-commissaris stelt nog enige vragen aan de politievakbond: waar deze was toen de politievakbond op Curaçao in 1977 naar Aruba om hem als commissaris van alles en wat te beschuldigen. Waar was de politievakbond toen de Arubaanse politieleiding de Skol di Polis begon tegen het advies van de politieleiding op Curaçao. Vraag het voormalig hoofd maar eens wat hij heeft moeten verduren.

'DUMP'

Ook haalt hij het besluit van minister Chance aan om Fred Wiel naar Aruba te sturen. De ex-commissaris vraagt zich af hoe de politiebond nu over een 'dump' spreekt op Aruba, terwijl al die jaren dat zijn broer op de Bovenwinden werkte dit niet het geval was. Wat de problemen op Sint Maarten betreft, wijst Remy Zaandam erop dat zijn broer de misbruiken die plaats vonden met kracht wilde stoppen.

"Jammer genoeg kwam ook ditmaal Wiel niet voor zijn verdediging op. De politievakbond kan voor de werknemers op Aruba opkomen, maar niet om hun het brood uit de mond te stoten!"

De ex-commissaris wil tenslotte weten als burger of de regering hetzelfde standpunt inneemt als de politievakbond.

Voor marsen geen belangstelling

FTA-voorzitter: eenheid arbeiders hard nodig

SAN NICOLAS — Voor de arbeidsmarsen die door de verschillende vakbonden op Arbeidsdag werden gehouden, bestond bitter weinig belangstelling.

Zelfs Aruba's grootste vakbond, FTA, bracht weinig mensen op de been, terwijl de mars van de GABA nauwelijks tien deelnemers trok en er meer politie dan deelnemers op de been was. FTA-voorzitter Pontilius schrijft het gebrek aan belangstelling toe omdat de dag meer in eigen kring wordt gevierd en overal activiteiten worden georganiseerd om "zaken te doen". De vakbondsleden zijn er nog niet voldoende van doordrongen om deze dag met hun gezin en vakbond te vieren.

Hierbij wordt ook betreurd dat er ook te weinig aandacht wordt besteed om meer eenheid onder de vakbonden te brengen zodat gezamenlijk naar buiten kan worden opgetreden. De FTA zal zich blijven inzetten, niet alleen voor meer eenheid en samenwerking tussen de verschillende vakbonden, maar vooral ook om meer eenheid onder de arbeidersklasse.

Tafeltennistoernooi van ATTA goed verlopen

SANTA CRUZ — Het Koninginnedag- toernooi van de Aruba Table Tennis Association (ATTA), waaraan ook enkele Curaçaose spelers deelnamen, is zeer sportief en spannend verlopen.

Deze enkel-wedstrijden hadden het volgende resultaat: adspirant kadetten (jongens): Medwin Croes (kampioen), Marlon Maduro (subkampioen), Randall Leong (3e plaats); adspirant kadetten (meisjes): Julaika Geerman (kampioen), Vivian Leong (subkampioen), Sharin Wout (3e plaats); kadetten (jongens): Mario Bermudez (kampioen), Dimitri Leonora (subkampioen), Garvin Croes (3e plaats); junioren (jongens): Junior Ras (kampioen), Remy de Lange (subkampioen), Gilbert Wouters (3e plaats); dames: Debbie Henriquez (kampioen), Marian Solagnier (subkampioen), Gloria Croes (3e plaats); heren: Ronaldi Vos (kampioen, Curaçao), Andy Gomes (subkampioen), Franklin Lopez (3e plaats).

De dubbelwedstrijden verliepen als volgt: dames-dubbel: Debbie Henriquez/Marian Solagnier (kampioen), Gloria Croes/Essica Maduro (subkampioen), Greta Leong/Nathali Carlo (3e plaats); herendubbel: Andy Gomez/Wing Chow Leong (kampioen), Luaidi Westmaas/Ronaldi Vos (subkampioen, Curaçao), Mario Croes/Fef Lopez (3e plaats).

Olie-vlek verdwenen

SEROE COLORADO — Het departement Milieubescherming onder leiding van Gerry Engelbrecht stelde zich gistermorgen te Seroe Colorado op de hoogte van de olievlek, die de kust zou bedreigen. Er werd niets meer gevonden, zodat aangenomen kan worden dat de olievlek Aruba is voorbij gegaan.

Het gebeuren van het afgelopen weekeinde heeft duidelijk aangetoond, dat er op Aruba zonder uitstel maatregelen en voorzieningen moeten worden getroffen om de stranden tegen mogelijke olievervuiling te beschermen.

Bij de Lago, welk bedrijf vroeger uitgerust was om tienduizend barrels olievervuiling te bestrijden, zou men thans alleen nog over equipment beschikken om vijfhonderd barrels op te ruimen.

Volgens Engelbrecht zal er een plan moeten worden opgesteld voor de olievervuiling- bestrijding. Aan de overheid werd in die richting reeds een voorstel gedaan, waarover echter nog geen besluit is genomen.

Maandag komt derde Air-Aruba-vliegtuig

ORANJESTAD — Maandag 8 mei zal het derde vliegtuig van Air Aruba zijn eeste landing op de Beatrix-luchthaven maken. Het vliegtuig is een Mitsubishi YS-11 met kenteken P4-YSC, en wordt om twee uur 's middags verwacht. Het nieuwe vliegtuig is gelijk aan de eerste twee Air Aruba-vliegtuigen en zal vooral als 'back up' voor de geregelde vluchten worden gebruikt. Bij het ceremonieel op maandag na aankomst zal ook aanwezig zijn een delegatie van Konishi Flet Servis onder leiding van haar president Tatsukimi Konishi en dr I. Eguchi, een bekende figuur uit de financiële wereld van Japan en Europa.

AGENDA ARUBA

KANTOORUREN AMIGOE: 08.00-12.00/14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

TELEFOON: 24333. Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22950 en 22316. Pageboy: 127-743.

TELEFAX: 22368.

BANKREK. nr. 10.815.445 Banco di Caribe.

POLITIE: 100.

ALARMCENTRALE: 115.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 08.00-12.00/14.00-17.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag. Alleen zoekertjes, die op maandag en donderdag voor 10.00 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

BIOSCOPEN
PRINCIPAL: 20.15 uur *Scream Bloody Murder* (horror, 18 jr.).
DRIVE-IN: 20.30 uur *A Fish called Wanda* (comedy, 18 jr.).

*****

BOTICA'S (nachtdienst)
Pabao brug: Oduber, tel.: 21780.
Pariba brug: San Nicolas, tel.: 45712.

*****

WACHTREGELING DOKTOREN
Oranjestad, Madiki, Tanki Flip, Noord, Tanki Leendert, Paradera en Sta. Cruz: dokter V/d Linde, Beatrixstraat 31, tel.: 28337.
Pos Chiquito, Savaneta en San Nicolas: dokter E. Weststrate, via Centro Medico San Nicolas, tel.: 48833.
Kinderarts: dokter Bryson, tel.: 24254/24300 (hospitaal).

*****

DOKTER HART KINDER-POLIKLINIEK (Shakespearestraat 13, tel.: 27263/24300): spreekuren maandag t/m vrijdag van 08.30-11.30/14.30-17.30 uur; zaterdag van 08.30-12.00 uur.

*****

CENTRO MEDICO CARABOBO (L.G. Smith Boulevard 34, tel.: 21777): dra N. Alvarez-Quezada, Venezuelastraat 21, tel.: 25050.

*****

WIT GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; Noord: tel.: 23425; Santa Cruz en Paradera: tel.: 28288/25543; Savaneta en Brazil: tel.: 47020/48301; San Nicolas: tel.: 45906; Dakota: tel.: 29008 (wijkgebouw), 24444 (kantoor).
(voor brandgevallen, ongelukken of een of ander ongeluk gelieve Alarmcentrale op te bellen, tel.: 115)

*****

TELEARUBA
ZATERDAG: 18.00 Afrika, een ander continent; 19.00 Style with Elsa Klensch; 19.30 Big story; 20.00 Golden Girls; 20.30 Special; 22.00 CNN international news; 22.30 Estreno; 23.30 Sports tonight (CNN); 24.00 Sluiting.

ZONDAG: 17.00 Sunshine Factory; 17.30 Father Murphy; 18.30 Sunday movie; 19.15 This week in Japan; 19.30 Showtime; 20.30 CNN international hour; 21.00 Quo Vadis? 22.45 Week in review; 23.30 Sports tonight (CNN); 24.00 Sluiting.

*****

DIVERSEN
FLIGHT INFORMATION CENTER: dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informaties via verkeerstoren.

ESSO SERVICE CENTER (Oranjestad): **24.00 uur per dag geopend** (alleen gesloten van zondag 20.00 uur tot maandagmorgen 07.00 uur).

STICHTING ZIEKENVERPLEGING ARUBA
DOKTER HORACIO E. ODUBER HOSPITAAL (tel.: 24300)
Bezoekuren:
Kinderafdelingen: doorlopend bezoek van 08.00-20.00 uur; andere afdelingen: van 11.00-12.00/15.00-15.45/18.30-19.30 uur.
Rookverbod:
Er is een algemeen rookverbod in het hospitaal. Slechts op enkele recreatieplaatsen in het hospitaal mag er gerookt worden.

KONINGIN WILHELMINA FONDS (tel.: 24652/22817): informatiecentrum woensdag geopend van 08.30-12.00 uur - Paardenbaaistraat 8 (boven).

FADA (Paardenbaaistraat 8, tel.: 32999): voor inlichtingen omtrent preventie alcohol/drugsmisbruik.

QUOTACLUB OF ARUBA: 18.45 uur start wandelmars bij het FEPO-gebouw aan de Eagle waar ook de finish is.

INTERNATIONAL SCHOOL OF ARUBA: 18.00-01.00 uur fundraising Alloeha Festival - parkeerplaats Alhambrta Bazaar.

SPORT
VOETBAL (1e divisie): 20.00 uur JSN vs Sportboys - Lago Sportpark.

*****

ZONDAG
BIOSCOPEN
PRINCIPAL: 20.30 uur *Scream Bloody Murder* (horror, 18 jr.).
DRIVE-IN: 21.00 uur *A Fish called Wanda* (comedy, 18 jr.).

*****

DIVERSEN
HUBENTUD NA MARCHA NOORD; 09.00 uur start fietstocht bij Centro di Barrio Noord waar ook het eindpunt is.

FAVI: 10.00-13.00 uur koffiemorgen/'open house' - vroegere Caiquetioclub te Paradera.

ARUBA LAWN TENNIS BOND (ALTB): 10.00-18.00 uur 'family-day' - Marlboro Tennispark.

*****

MAANDAG
DIVERSEN
INDIAN ROCK GARDEN WATERSLIDE: maandag, dinsdag, woensdag en vrijdag geopend van 10.00-18.00 uur; donderdag de gehele dag gesloten.

MUSEO HISTORIKO ARUBANO: openingstijden maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/16.00-19.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.

BUREAU LEVENS-, GEZINS- EN HUWELIJKS- MOEILIJKHEDEN (Layex Building, Wilhelminastraat 19): iedere werkdag van 07.30-12.00/13.00-16.30 uur (ook mogelijk afspraak te maken via tel.: 23145 of 25111).

CENTRO KIBRAHACHA (**dagverblijf voor bejaarden**): openingsuren dagverblijf: 08.00-12.00 uur; kantooruren: 07.30-12.30/14.00-17.00 uur - Piedra Plat 23 (tel.: 28159).

BEGELEIDINGSCENTRUM GEESTELIJK GEHANDICAPTEN «MAN NA OBRA»: elke maandag en donderdag van 09.00-12.30 uur gelegenheid om producten te kopen in het oude gebouw van «Biblio Pin», t/o Protestantse kerk, Piedra Plat.

*****

KERKDIENSTEN
BRAZIL: zon.: 09.00 en 19.00 uur.
DAKOTA: zat.: 19.00 uur; zon.: 08.00 uur.
EMANUELKAPEL: zat.: 19.00 uur.
NOORD: zat.: 19.00 uur; zon.: 07.30 en 18.00 uur.
ORANJESTAD: zat.: 19.00 uur; zon.: 06.30, 10.00 en 19.00 uur.
PARADERA: zat.: 19.00 uur; zon.: 10.00 en 17.30 uur.
POS CHIQUITO: zon.: 08.00 uur
SAN NICOLAS: zon.: 08.30 en 18.30 uur.
SANTA CRUZ: zat.: 19.00 uur; zon.: 06.30, 09.00 en 18.30 uur.
SAVANETA: zat.: 19.00 uur; zon.: 17.30 uur.
TANKI LEENDERT: zon.: 09.00 uur.

*****

PROTESTANTSE KERKDIENSTEN
ORANJESTAD: 10.00 uur ds A. van den Doel (crèche en zondagsschool).
SEROE COLORADO: 08.30 uur ds A. van den Doel.
PIEDRA PLAT: 10.30 uur ds Hessen; zondagsschool in het Jeugdcentrum.
SAN NICOLAS: 09.00 uur ds Hessen; zondagsschool op dezelfde tijd.

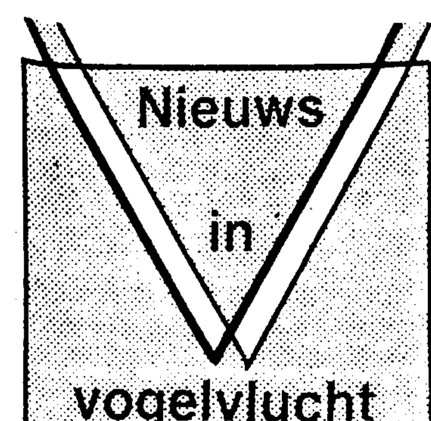
*****

DE NIEUW APOSTOLISCHE KERK (Schubertstraat 12): 09.30 uur kerkdienst.

*****

KAPEL MARINIERSKAZERNE SAVANETA: 09.30 uur kerkdienst; voorganger vlootpredikant ds J.G. Majoor.
Na de dienst koffie.

*****

BONN — Bij Buitenlandse zaken (BZ) in Bonn twijfelt men aan de berichten over de ontvoering van 3 Westduitsers in zuid- Libanon van wie er 1 nog zou worden vastgehouden. In ruil voor hem eist men de vrijlating van een op Cyprus gevangen zittende Libanees. Bonn weet echter niets van een 3e ontvoerde. Op Cyprus heeft men geen verzoek om vrijlating ontvangen van de gevangene.

*****

COLOMBO — In zuid Sri Lanka lag het openbare leven vrijdag stil na een stakings- oproep van het Singalese Bevrijdings- front JVP. Bij JVP- aanslagen vielen die dag 3 doden en 14 gewonden. Dit uit protest tegen het bezoek van president Premadasa aan dit deel van het land ter bijwoning van de inwijding van een Buddhisten- tempel.

*****

NICOSIA — De Iraanse parlements- voorzitter Rafsanjani riep vrijdag de Palestijnen op mensen uit het Westen te doden. Alleen op die manier kan er een einde komen aan de Israelische onderdrukking in bezet gebied, zei hij. Als voor iedere Palestijnse martelaar eens 5 Amerikanen, Britten of Fransen buiten Palestina zouden worden gedood zou Israel niet doorgaan met zijn wandaden, zei hij.

*****

GENEVE — Ongeveer 1 miljoen Russen hebben in de 1e helft van 88 een andere baan toegewezen gekregen. Verder zullen met het oog op de huidige overbezetting tegen het jaar 2000 mogelijk 16 miljoen SU- werknemers hun baan kwijt zijn. Zo concludeert de ILO in een vrijdag gepubliceerd rapport nav de aan de gang zijnde hervormingen in de SU maar ook in andere Oosteuropese landen.

*****

TBILISI — Het Internationale Rode Kruis mag van Moskou de slachtoffers helpen die in de Georgische hoofdstad Tbilisi in aanraking kwamen met gifgas dat in april door het SU- leger werd gebruikt bij het herstel van de orde. Volgens artsen zijn 96 mensen behandeld aan hun verwondingen die zij als gevolg daarvan hebben opgelopen. Er zijn toen ook zeker 2 mensen door dat gas gedood; het totale dodental was 20.

*****

LONDEN — De Britse regering wees 3 Zuidafrikaanse diplomaten uit wegens de vermeende ZA- pogingen om via Noordierse extremisten aan een exemplaar te komen van de moderne Blowpipe- raket. Deze transactie kwam op 21 april aan het licht toen 3 protestantse extremisten in een Parijs hotel betrapt werden met een ZA- diplomaat. Pretoria ontkende dat betrokken diplomaat voor de ZA- regering heeft gehandeld in deze zaak.

*****

AMSTERDAM — De dollar toonde vrijdag een opmerkelijke veerkracht. Hij wist zich te herstellen van het koers- verlies na de publicatie van de VS- werkloosheids- cijfers over april. Ook trok de dollar zich niets aan van nieuwe interventies van de Centrale banken. De slotkoers in Amsterdam was 2,1365 gulden tegen 2,1310 woensdag. De werkloosheid steeg in april onverwacht sterk van 5 naar 5,3 %. De toename der werkgelegenheid was aanmerkelijk kleiner dan gedacht. Dit duidt erop dat de groei van de VS- economie afneemt, wat de kans op een verdere rente- stijging doet afnemen.

*****

BANGKOK — De 3 Kampucheaanse verzets- groeperingen zijn het eens over een voorstel voor een internationale conferentie over Kampuchea. Dit werd bekend gemaakt na beraad over de uitkomst van het jongste overleg in Jakarta tussen premier Hun Sen en prins Sihanouk. Deze deelde mee dat de Rode Khmer alle gemaakte afspraken afwijst, die slaan mede op veranderingen van de grondwet waarmee Kampuchea de naam Cambodja bv weer terugkrijgt.

*****

WARSCHAU — Alle 30.000 mijnwerkers in de kopermijnen bij Lubin, Polowice, Rudna en Sieroszowice zijn vrijdag in staking gegaan om hun eis van 50 % loonsverhoging kracht bij te zetten. De staking wordt georganiseerd door Solidariteit en de officiele vakbond OPZZ. Het is de grootste staking sinds de afkondiging van de staat van beleg in 1981. De 10 mijnen zijn door de kompels bezet.

*****

PRAAG — Premier Adamec van Tsjechoslowakije wil dat het hervormings- programma in zijn land versneld wordt uitgevoerd. Hij deed een aanval op hen die het programma tegenwerken. Uitstel van de essentiele ingreep kan ons duur komen te staan, waarschuwde hij.

*****

TEHERAN — In de Iraanse hoofdstad pleegde een onbekende groep een aanslag op het kantoor van de Westduitse Lufthansa. Er werd enige schade aangericht. Het bureau was gesloten. IRNA gaf geen verdere bijzonderheden.

*****

GENEVE — De PLO peinst er niet over zijn aanvraag om het volledig lidmaatschap van de Wereldgezondheids- organisatie WHO uit te stellen, ondanks het VS- dreigement dat men zijn financiele steun terugtrekt van de VN- instellingen welke de PLO volledig erkennen. De WHO- jaar- vergadering begint maandag. De VS sturen hun Gezondheids- minister Sullivan erheen.

*****

WASHINGTON — VS- president Bush brengt in juli een bezoek aan Polen op uitnodiging van de Poolse leider generaal Jaruzelski. In Polen werd nog geen datum genoemd. Een kleine meerderheid der Amerikanen vindt dat ex Witte Huis- medewerker North gratie moet krijgen van Bush. Aldus het dagblad USA Today: 59 % beschouwt North als nationale held, 52 % is voor gratie en 33 % ziet geen nationale held in hem.

*****

LONDEN — Zuidafrika heeft Ierse protestantse extremisten geld en/of wapens geboden voor gegevens over de Britse land- luchtraket die in Noord Ierland wordt vervaardigd. Zo meldde het onafhankelijke Britse tv- station ITN. Dit heeft men vernomen uit protestantse para- militaire kringen die tegen het verboden IRA strijden. De ZA- ambassadeur in Londen zei dit "ten sterkste te betwijfelen". Hij wees op de officiele ontkenning dat ZA wapens levert aan terroristische groeperingen in Ulster.

*****

GEMATIGDE PARTIJEN EINDIGEN VOORAAN

Bij stembus in Bolivia negen partijen van partij

Congres moet president kiezen

LA PAZ — De rivaliteit tussen de Boliviaanse politieke partijen in verband met de verkiezingen van 7 mei zal waarschijnlijk niet op die dag eindigen. Hun strijd wordt zo goed als zeker voortgezet in het congres, dat de nieuwe president zal moeten aanwijzen als geen van de kandidaten de absolute meerderheid behaalt. De partijen maken zich uiterlijk nu nog niet druk over de vraag met wie men het beste een coalitie aan kan gaan om in het congres een meerderheid te bereiken.

Voor de presidents- verkiezing hebben zich negen kandidaten gemeld. Het ziet er niet naar uit dat een van hen meer dan vijftig procent van de stemmen op zijn naam zal verenigen. Volgens de grondwet is men bij de volks- stemming pas gekozen als men vijftig procent plus één der stemmen behaalt. Als niemand dit lukt dat moet het congres zijn keuze gaan maken uit de drie kandidaten die de meeste stemmen hebben vergaard.

VERBOND

De drie best- geplaatsten bij de verkiezingen moeten dan een verbond aangaan met een of meer partijen om de meerderheid van het congres achter zich te krijgen. Hoewel men nu al nagenoeg zeker kan voorspellen wie de drie gaan worden tussen wie het congres moet kiezen geven zij er op dit ogenblik toch de voorkeur aan om een harde campagne te voeren om zoveel mogelijk stemmen te veroveren. Tot die harde campagne behoort dat men elkaar wederzijds fel aanvalt. Dat wil nu eenmaal de politieke folklore.

...JAIME PAZ ZAMORA...
(AFP/ satellietfoto)

Volgens de enquetes zal het in het congres gaan om de volgende presidents- kandidaten: ex-president generaal Hugo Banzer Suarez van de Democratisch nationalistische actie ADN, ex-vice- president Jaime Paz Zamora van de Linkse revolutionaire beweging MIR en ex-minister Gonzalo Sanchez de Lozada van de huidige regerings- partij: de Nationalistisch- revolutionaire beweging. MNR.

PARTIJ-ENQUETES

De partijen hebben ook hun eigen enquetes over wat het vonnis gaat worden van de 2.130.042 stem- gerechtigde Bolivianen. Volgens de MIR-enquete eindigt men als eerste met 24,3 procent der stemmen met op de tweede plaats Banzer met 21,8 procent en Sanchez de Lozada met twaalf procent. De ADN heeft de volgende enquete- uitslag berekend: ADN eerste met 32 procent, tweede wordt Paz Zamora met 21,8 procent en derde Sanchez de Lozada met 21,2 procent.

De enige enquete waarbij de MNR- kandidaat niet als derde eindigt is toevallig die waartoe MNR de opdracht heeft gegeven. Volgens dit onderzoek zou de MNR op dit ogenlik als tweede eindigen achter Banzer Suarez die 25 procent der stemmen zou krijgen, terwijl MNR- kandidaat Sanchez de Lozada 23 procent zou krijgen en Paz Zamora genoegen moet nemen met zeventien procent.

HOOGSTE PRIORITEIT

Deze drie hebben wat hun programma's betreft met elkaar gemeen dat men de hoogste prioriteit geeft aan het in evenwicht houden van de economische situatie. Dit evenwicht werd bereikt onder de nu aftredende president Victor Paz Estenssoro die vier jaar geleden een economische ruine overnam. De bejaarde politicus heeft er dan vier ambts- termijnen opzitten. Toen hij de laatste keer aantrad, vier jaar geleden, had Bolivia een inflatie van 22.000 procent. Dit jaar komt hij uit op zeventien procent, volgens de huidige gegevens.

De drie kandidaten zijn het ook met elkaar eens dat het ogenblik is aangebroken om meer aandacht te besteden aan het sociale aspect van de economie. Alle drie beloven meer werk- gelegenheid en verbetering van de salarissen op basis van een verhoging van de productie.

FALIKANT TEGEN

Tegenover deze drie partijen staat Verenigd Links. Dit is een Marxistische coalitie van vijf partijen. Volgens de opinie- onderzoeken eindigt deze coalitie op de vierde plaats. De meeste enquetes geven hen zoiets van tien procent. De IU is falikant tegen het huidige economische model gekant. Men acht dit "imperialistisch geinspireerd, mede door het Internationaal Monetair Fonds. Dit treedt alleen maar op in het belang van de Boliviaanse oligarchie".

...GONZALO SANCHEZ DE LOZADA...
(AFP/ satellietfoto)

Deze vier partijen gooien hoge ogen om zetels te behalen in de senaat. Deze telt 27 leden. De partij die de meeste stemmen krijgt in een der negen departementen krijgt twee zetels in de senaat. Voor elke tweede plaats in een departement krijgt men één zetel.

VIJF KLEINTJES

Daarnaast kiezen de Bolivianen 130 leden voor het huis van afgevaardigden. De genoemde vier partijen zullen de meerderheid hiervan voor hun rekening nemen. De kleine partijen zullen waarschijnlijk ook een aantal opeisen. Die kleine partijen zijn Vaderlands- bewustzijn (Condepa), een populistische partij, de Socialistische partij no 1 PS-1, ten derde de combinatie van Campesinos- partij met de Tupac Katari- partij, verder het Verenigde Front van Katari- bevrijding en de Beweging van Nationaal links.

Gezien deze versplintering zal de samenstelling van het congres ingewikkeld gaan worden. Even ingewikkeld ook zal misschien de vorming van een combine worden welke een meerderheid in het congres oplevert voor de presidents- keuze in het parlement. Daar zal nog heel wat over moeten worden gepraat tussen de politieke leiders.

Over economische planning

Minister Crestian naar Uruguay

Afgelopen vrijdag is minister Franklin Crestian met een delegatie naar Montevideo, Uruguay, vertrokken waar hij zal participeren aan de zevende conferentie van ministers en hoofden van planning van Latijns Amerika en het Caribisch gebied (SCCOPALC) en aan de achtste regionale raad van planning (RCP).

Met Crestian gaan mee: Garcia - Ayaviri, econoom bij het departement voor ontwikkelingssamenwerking en hoofd technisch advies van het UNDTCD; dr ing. C. Rovelet, politicoloog bij het departement voor ontwikkelings- samenwerking; mevrouw dra L. Moenir-Alam, hoofd van de afdeling internationale organisaties van het bureau buitenlandse betrekkingen en mr ing. E. Voges, voorzitter van Curaçao Incorporated.

THEMA

Aan de twee bovengenoemde zittingen te Montevideo zullen 38 lidstaten deelnemen, vertegenwoordigd door hun respectievelijke ministers en hoofden van planning. Tijdens de SCCOPALC zal het centrale thema zijn: hoe de nationale planningsorganisaties inhoud kunnen geven aan de strategie, om Latijns-Amerika en het Caribisch gebied in grotere mate te laten participeren in de internationale economie van de jaren negentig.

Dit belangrijke forum van Latijns-Amerikaanse en Caribische autoriteiten biedt de Nederlandse Antillen en met name Curaçao een geschikt moment aan om zich te presenteren als een duidelijk alternatief voor de bestaande handelsroutes. De moderne overslaghaven- faciliteiten van Curaçao overtreffen alle andere Zuid-Amerikaanse havenfaciliteiten.

Voor bepaalde goederen- en vrachtvervoer zal het gunstiger en economischer zijn de goederen in plaats van per boot vanuit Zuid-Amerika (met name de ingesloten gebieden) naar Europa en de VS te verschepen, die eerst per (vracht)vliegtuig naar Curaçao te vliegen en daarna de goederen verder te verschepen. Met andere woorden zou Curaçao het 'focal point' kunnen zijn, die de "new reinsertion of Latin America and the Caribbean" mogelijk maakt in de internationale economie. Minister Crestian zal de conferentie in haar plenaire zitting over het bovenstaande toespreken.

De achtste RCP is wederom het hoogste forum van de overheden van Latins-Amerika en het Caribisch gebied voor het nemen van multilaterale beslissingen op het gebied van planning en coördinatie van het sociaal- en economische overheidsbeleid. In deze zitting zal tevens het functioneren van ILPES geëvalueerd worden en zal er een actieplan voor 1989 tot en met 1992 voorgesteld en zo mogelijk geaccordeerd worden. ILPES is een permanente organisatie van de Verenigde Naties en een intergouvernementele- en diensverlenende instelling, die zich vooral beweegt op het gebied van planning en projectbanken.

Op 14 mei keert Crestian met zijn delegatie terug naar Curaçao.

Anneke le Coultre als enige herkiesbaar

Twee leden van NOC stellen zich niet meer herkiesbaar

DEN HAAG — Twee van de drie overgebleven leden van het Nederlands Olympisch Comité (NOC) stellen zich niet herkiesbaar. Het zijn Hans Muller en Tjeerd van Wimersma Greidanus.

Muller was in het nieuwe bestuur, dat op 29 mei aantreedt, voorgedragen als secretaris-penningmeester. Hij zou daarmee Ruud Frese opvolgen. Professor Van Wimersma Greidanus was chef de mission bij de Olympische Spelen van 1984 in Los Angeles en in het bestuur belast met technische zaken.

Van het zittende bestuur, dat eerder dit jaar Henk Vonhoff als voorzitter zag vertrekken, is alleen vice-voorzitter Mevrouw Anneke le Coultre beschikbaar voor een nieuwe periode.

LEGE STOELEN

De stoelen rond het vorig jaar met veel tumult tot het NOC toegetreden Anton Geesink worden alsmaar leger.

Als eerste stapte Henk Vonhoff op. Hij botste met het Utrechtse IOC-lid over een sponsor-affaire en wekte met zijn uitspraken over een mogelijke fusie met de Nederlandse Sportfederatie (NSF) zoveel onrust, dat een tussentijds aftreden verdere schade aan zijn maatschappelijke positie moest voorkomen. Vonhoffs robuste presentatie was er de oorzaak van, dat bondsbestuurders vreesden dat zijn 'amalgatie' al in kannen en kruiken was, terwijl het hele voorstel tot samengaan binnen het NOC-bestuur nog niet eens was besproken.

Na het vertrek van Vonhoff raakte de positie van secretaris- penningmeester Ruud Frese in het geding. De beheerder van veel fondsen en potjes was een voorstander van (machts)-concentratie. Het idee dat hij de voorzittershamer zou grijpen, kreeg binnen de kring van bonden, die de uiteindelijke macht binnen het NOC vertegenwoordigen, weinig steun en zeker niet bij de 'klankbordcommissie', die was samengesteld om kandidaat- bestuursleden te 'wegen'.

Het klankbord onder aanvoering van oud-voorzitter Jaap van der Krol hield zich met dat wegen nauwelijks bezig, maar stelde de vorming voor van een interim-bestuur, dat deze zomer nog eens goed zou moeten studeren op de plannen tot samengaan met de Nederlandse Sportfederatie.

TEGEN DE ZIN

Dat standpunt werd tegen de zin van Frese, Muller en Greidanus tijdens het informeel voorzittersberaad in Scheveningen overgenomen.

Onder leiding van oud-voorzitter Koos Idenburg en met als tijdelijke aanvulling Ben Pluymers, Wim de Beer en Piet van der Molen, zal het bestuur deze zomer de mogelijk- en onmogelijkheden van de fusie bekijken.

Dit 'parachuteren van een advies-commissie in het bestuur', is slecht aangekomen bij Tjeerd van Wimersma Greidanus. De Utrechtse farmacoloog is bang dat al dat gestudeer ten koste zal gaan van veel belangrijker zaken. Een half jaar uitstel vindt hij funest bij het ontwikkelen van de selectie- en uitzendings- procedure naar de Winter- en Zomerspelen van 1992.

Bovendien meent hij dat een dergelijk interim-bestuur niet geschikt is voor het nemen van besluiten op langere termijn. "Twee van de mensen, die nu in het bestuur komen, hebben gezegd geen ambitie te hebben voor de volle vier jaar. Straks komt er in oktober misschien weer een andere bestuurssamenstelling. Dat geeft zoveel onzekerheden, dat ik besloten heb mij niet meer beschikbaar te stellen."

■ *ORANJESTAD — Het team van Paradise Beach Villas is subkampioen geworden van het bowling- toernooi in het Camacuri Bowling Center. De gewonnen cup wordt—zoals op de foto blijkt—door captain Frank Kock overgedragen aan sponsor Erwin Franca van Sunny Isle International Real Estate in tegenwoordigheid van de andere spelers Mark Kuiperi, Mario Wester, Rudy Benita, Win Bermudez en Michael Fingal.*

ORANJESTAD — De voor dit weekeinde voorgenomen atletiek- wedstrijden van de vereniging Olympia, worden uitgesteld tot zondagochtend 14 mei om negen uur in het Wilhelminastadion.

Het programma voor die dag bevat de volgende onderdelen: sprintnummers (60, 80, 100m) 12 jaar en ouder, verspringen 12 jaar en ouder, beide onderdelen voor vrouwen en mannen, 1500 m voor jongens A/B, mannen senioren en veteranen, 3000 meter voor vrouwen.

Uitsluitend bondsleden kunnen aan deze wedstrijden deelnemen. Zondag 21 mei zullen in het Wilhelminastadion wederom atletiek- wedstrijden plaatsvinden, waarvan het programma nader bekend wordt gemaakt.

Video-banden gevraagd

Fifa zorgt voor primeur

HAMBURG — De Fifa heeft aan de voetbalbond van de Bondsrepubliek Duitsland (DFB) verzocht om video-banden, die moeten aantonen dat Lothar Matthaus in de kwalificatie- wedstrijd tegen Nederland in Rotterdam ten onrechte een gele kaart kreeg. De aanvoerder van de Westduitsers werd bestraft door de Zweedse scheidsrechter Frederiksson, nadat zijn ploeggenoot Hassler een overtreding had begaan.

De DFB ging onmiddellijk tegen de straf in beroep. Het was de tweede gele kaart die Matthaus in de kwalificatie-reeks ontving. Het zou betekenen dat hij op 31 mei in Cardiff tegen Wales niet kan spelen.

Met de vraag naar videomateriaal zorgt de Fifa voor een primeur. Nooit eerder werden televisie-beelden als mogelijk bewijs geaccepteerd.

Een woordvoerder van de Fifa noemde het een moeilijke kwestie. "Maar het gaat hier niet om interpretatie van een arbitrale beslissing. Het gaat er om of er een duidelijk aantoonbare vergissing is begaan."

De woordvoerder kon niet zeggen of de gele kaart automatisch bij Hassler terecht komt, indien Matthaus wordt vrijgesproken.

KNVB-finale in Nijmegen

ZEIST — De Nederlandse beker-finale wordt in Nijmegen gespeeld.

De finale van het toernooi om de KNVB-beker, die op 25 mei wordt betwist tussen PSV en FC Groningen, is door de voetbalbond verplaatst van Utrecht naar Nijmegen. De directie van het Utrechtse stadion op Galgewaard kon niet garanderen dat de grasmat op die datum in optimale conditie verkeert.

De sponsor van de club houdt enkele dagen eerder op het hoofdveld een autoshow. Voor de KNVB was dat reden uit te wijken naar de Nijmeegse accommodatie De Goffert, waar de eerste divisionist NEC zijn thuiswedstrijden speelt.

SPORT AGENDA
MALTA AMSTEL

SENTRO DEPORTIVO KORSOU
(zwembad)
geopend van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur; dinsdag- en donderdagmorgen gesloten.

BOWLEN
(Damacor Bowling Club, Chuchubiweg)
openingstijden: maandag t/m donderdag van 17.00- 02.00 uur; vrijdag en zaterdag van 16.00 uur tot na 02.00 uur; zondag vanaf 13.00 uur.

SCHAAKVERENIGING CURAÇAO
(Rust & Burgh)
iedere maandagavond om 20.00 uur gelegenheid tot schaken.

SCHAAKVERENIGING JANWE
(Sentro di Bario Janwé)
elke zaterdag van 09.00-13.00 uur uur schaakles en -training voor de jeugd vanaf 7 tot 23 jaar.

*****

Bij zaalvoetbal

Optica-ploeg kampioen

SANTA CRUZ — De strijd in de derde divisie van de zaalvoetbal- competitie is gestreden. Optica Moderna is kampioen geworden door de derde play-off- wedstrijd tegen Zeerovers met 5-3 te winnen. Met de rust was de stand 3-2 voor Optica. Glenn Guiamo en Jenny Loefstok scoorden ieder twee doelpunten voor Optica Moderna.

In de tweede divisie forceerde Arends Construction een derde beslissende wedstrijd na een 5-3 zege in de tweede wedstrijd op Guiness. Ook in deze wedstrijd was de ruststand 3-2 voor de winnaar. De beste scorers waren Raymond Davelaar (A-Construction) en Ruben Sierra (Guiness) met drie doelpunten elk. De beslissende wedstrijd tussen Arends Construction en Guiness wordt woensdag volgende week in Centro di Barrio Savaneta gespeeld.

De strijd in de eerste divisie staat eveneens op gelijke hoogte tussen Double Seven en Fermin's Puma Boys: één overwinning en één nederlaag voor ieder. De tweede wedstrijd was voor Double Seven die Fermin's Boys met 9-3 versloeg. Bij de pauze was de stand 4-2 voor Double Seven. Chommi van der Linden was in deze wedstrijd de beste scorer met vijf doelpunten voor Double Seven. Double Seven en Fermin's Boys ontmoeten elkaar volgende week woensdag in de derde tevens beslissende wedstrijd.

Major League Baseball

NEW YORK — De resultaten van de vrijdag gespeelde wedstrijden in de Amerikaanse baseball- competitie zijn:

American League:
Oakland Athletics - Detroit Tigers 5-3, California Angels - Toronto Blue Jays 5-3, New York Yankees - Chicago White Sox 7-5, Boston Red Sox - Texas Rangers 7-6, Minnesota Twins - Cleveland Indians 3-2 (12 innings), Kansas City Royals - Milwaukee Brewers 5-4 (10 innings), Seattle Mariners - Baltimore Orioles afgelast.

National League:
Philadelphia Phillies - Cincinnati Reds 7-0, Atlanta Braves - Montreal Expos 6-1, Pittsburgh Pirates - San Diego Padres 4-2, Chicago Cubs - Los Angeles Dodgers 4-2, Saint Louis Cardinals - San Francisco Giants 3-1, Houston Astros - New York Mets afgelast.

34 Miljoen gulden

Bokser verzekert zijn handen!

LONDEN — De Britse middelgewicht bokser Nigel Benn heeft zijn handen voor ruim 34 miljoen gulden laten verzekeren, zo verklaarde zijn manager Ambrose Mendy.

De verzekering kost Benn, kampioen van de Gemenebest in zijn gewichtsklasse, ongeveer 120.000 gulden per aar. Voorwaarde voor de verzekering is wel dat hij tijdens de training stopt met het slaan op de zogenaamde punch-zak. Eerder liet Benn de rest van zijn lichaam verzekeren voor circa 3,4 miljoen gulden.

"Ik had nooit gedacht dat ze zoveel waard zouden zijn", aldus Benn over de waarde van zijn handen. "Het verzekeren ervan was iets noodzakelijks, maar toen het bedrag van £10 miljoen (34 miljoen gulden) werd genoemd, schrok ik toch wel een beetje."

Benn, die bekend staat als de 'Dark Destroyer' (de zwarte vernietiger), bokst op 21 mei tegen de Londenaar Michael Watson, met als inzet de titel van het Gemenebest.

WILLEMSTAD — De baseball competitie in de Little League gaat onverminderd door. In Suffisant Ball Park en Don Nicho Hurtado Ball Park (Otrobanda) werden weer een flink aantal wedstrijden afgewerkt.

Opvallend is het grote verschil in runs waarmee gewonnen wordt. Toch valt er in het spelpeil in vergelijking met de aanvang van de competitie wel enige verbetering te constateren.

F Nassau-ABN: 9-1

Wie van werper Ivertsom Tom van Fort Nassau waarover het een overwinning waarvoor zijn ploeg negen hits nodig had. Het veld van ABN beging maar liefst acht verdedigingsfouten. Verliezende werper werd Rudsel Paula. De enige troost voor ABN was dat Reginald Piétersz met 2-2 aan slag de beste slagman van de partij werd.

Libby's-Curoil: 7-3

Met Vidion Sloop op de werpersheuvel won Libby's middels zes hits, twee veldfouten en zeven runs van de equipe van werper Dwight Minguel

Engelsen wijken af van regel

LONDEN — De halve finale van de strijd om de Engelse voetbalbeker die zondag in Manchester tussen Nottingham Forest en Liverpool wordt gespeeld, zal bij een gelijke eindstand door strafschoppen worden belist.

De Engelse voetbalbond besloot daartoe in verband met programma- technische problemen, wanneer de wedstrijd zou moeten worden overgespeeld.

Oorspronkelijk stond de ontmoeting op 15 april in Sheffield op het programma. Het duel moest na zes minuten worden afgebroken in verband met het drama in het stadion, dat aan 95 mensen het leven kostte.

Olympische gedachte overbrengen bij sportleiders

Nationale Olympische academie in Utrecht door IOC opgericht

UTRECHT — Doping is een zwaar overbelicht deelprobleem van de sport. Daarover zijn de meeste insiders het wel eens. Maar zonder doping kan het niet, zelfs niet tijdens de oprichtings- bijeenkomst van de nationale Olympische academie in Utrecht, bedoeld om jonge sportleiders warm te krijgen voor de Olympische gedachte.

De gehele bijeenkomst was gewijd aan het dopingvraagstuk. Prof. Dr. Tjeerd van Wimersma Greidanus zette uiteen hoe geneesmiddelen kunnen worden misbruikt. Prof. Dr. Van Rossum legde uit hoe de controle in zijn werk gaat en de Belgische secretaris Dr. Dirix kondigde aan dat via controles bij nacht en ontij en via een nog uitgebreidere controle eventueel nog bestaande mazen in het net zullen worden gedicht.

De toehoorders worden geacht een verslag te schrijven en de vijf, die zich het beste van die taak hebben gekweten, worden eind juni naar de antieke Olympia afgevaardigd, waar alweer het onderwerp doping centraal op de agenda staat. "Vroeger sprak men daar alleen over wazige ethische vraagstukken, nu komt men tenminste met relevante zaken", aldus NOC-directeur Rob von Bose, een van de initiatiefnemers.

Zestig landen zijn Nederland al voorgegaan bij het organiseren van zo'n nationale Olympische academie. Anton Geesink, lid van het Internationaal Olympisch Comité, nam de gelegenheid te baat nog eens te benadrukken, dat het bij de Olympische beweging sinds het aantreden van Juan Antonio Samaranch om veel meer gaat dan de Zomer- en Winterspelen.

GEEN DEFINITIE

Het Citius, Altius, Fortius strekt zich uit van sport for all tot Olympic solidarity. Doping hoort daar niet in thuis. Terwijl de deskundigen moesten bekennen nog steeds niet duidelijk te kunnen definiëren wat doping eigenlijk is, stelde Geesink eenvoudig: "Dopinggebruikers proberen hun partners te flessen door verboden middelen te gebruiken."

Over de lijst van verboden middelen blijft altijd wat te doen.

Prof. Dr. Wimersma Greidanus zou er graag wat onschuldige middelen vanaf halen. Dr. Dirix kondigde juist een uitbreiding van de Olympische lijst aan met HCG, ACTH en HGH, afkortingen van preparaten, die op de korte termijn waarschijnlijk opbouwend, maar op de langere termijn verwoestend werken.

Prof. Van Rossum stond daar sceptisch tegenover. Bij zijn huidige controles komt hij al heel wat stofjes tegen, die hij niet kan thuisbrengen. Apparaten om die nieuwe middelen vast te stellen, is er al helemaal niet. "Zo'n onderzoek duurt jaren. Daar is geen geld voor. Het is net als in de politiek. Men zegt iets met vuur en vlam te bestrijden, maar in werkelijkheid doet men niets."

Te druk programma

Trainingsstage Oranje afgelast

ZEIST — De trainingsstage van het Nederlands elftal in Noordwijk, voorafgaande aan de interland- wedstrijd tegen Finland op 31 mei, gaat niet door.

De reden is het loodzware programma dat de meeste internationals vlak voor de kwalificatie- wedstrijd in Helsinki met hun club hebben.

Aanvankelijk zou Oranje op 26 en 27 mei zijn intrek nemen in Noordwijk. Op 26 mei stond een oefenwedstrijd tegen Rijnsburgse Boys op het programma. Ook deze wedstrijd gaat niet door. De spelers komen nu zondag 28 mei bijeen, om een dag later naar Finland te vliegen.

Op 20 en 23 mei staan in België de wedstrijden in de halve finales om de nationale beker op het programma. Mechelen, belangrijk leverancier van Oranje, speelt hierin tegen Anderlecht, waarin Van Tiggelen meespeelt.

Op 24 mei speelt AC Milan tegen Steaua Boekarest in de finale van de strijd van de Europese beker voor landskampioenen. Een dag later vindt in Nijmegen de strijd om de KNVB-beker, tussen FC Groningen en PSV, plaats.

'Kwaad met wortel en tak uitroeien'

Bulgarije verklaart totale oorlog aan dopinggebruikers

SOFIA — Bulgarije, dat de laatste jaren op sportief gebied werd getroffen door een reeks schandalen, heeft dopinggebruikers de totale oorlog aangezegd met draconische maatregelen en zelfs gevangenisstraffen.

"We moeten dit kwaad, dat niet alleen ons land, maar ook onze atleten kwaad doet, met wortel en tak uitroeien", aldus Professor Tzvetan Zheliazkov, vice-voorzitter van de Bulgaarse federatie voor lichaamscultuur en sport.

"We zullen genadeloos toeslaan. Al degenen, die betrokken zijn bij dopingaffaires, met inbegrip van trainers, doktoren en officials, zullen zwaar worden gestraft; desnoods worden ze voor de rechtbank gesleept en gaan ze de gevangenis in."

De nieuwe wetgeving, die later dit jaar van kracht wordt, maakt gebruik van doping en andere misdragingen in de sport even strafbaar als de handel in verdovende middelen. Daarop staat in Bulgarije een maximum-straf van vi f jaar.

Totdusverre stelden de Bulgaarse autoriteiten het nationaal prestige altijd voorop en waren zij maar al te geneigd een oogje dicht te knijpen als de minder fraaie zijde van het succes boven kwam.

Toen de wereldrecordhoudster hoogspringen Ludmila Andonova vier jaar geleden in Londen betrapt werd op het gebruik van Amphetaminen en door de internationale atletiek federatie (IAAF) voor twee jaar werd geschorst, hield de eigen sportbond vol, dat het alleen ging om gebruik van aspirine. Men kreeg gedaan dat de straf met een half jaar werd bekort en in 1987 was de hoogspringster weer in actie.

OMMEKEER

De ommekeer kwam als gevolg van het incident bij de Olympisache Spelen van Seoul. De Bulgaarse gewichtheffers Mitko Grablev en Angel Guenchev werden daar positief bevonden en gediskwalificeerd na het winnen van de gouden medaille.

Als gevolg daarvan werd het hele Bulgaarse gewichtheffersteam met schande overladen naar huis gestuurd. De twee betrapten moesten al hun sport- onderscheidingen inleveren en kregen geen enkele finaciële ondersteuning meer.

Ze mochten tijdens de tweejarige schorsing van wedstrijden, die de internationale gewichtheffederatie (IWF) oplegde, zelfs geen gebruik maken van welke trainings- faciliteit dan ook. "Dat betekende in feite het einde van hun carrière", aldus Zheliazkov.

De gewichtheffers hadden een middel ingenomen om het gebruik van anabole steroiden te maskeren. In hun geval gingen trainers en officials vrijuit. Zheliazkov: "De affaire toonde wel aan, dat onze preventieve maatregelen onvoldoende waren geweest. Dat is nu veranderd."

CONTROLE-SYSTEEM

Sinds begin van dit jaar heeft een onafhankelijke commissie van twaalf leden zich bezig gehouden met het opzetten van een controle-systeem over het gehele land. Atleten kunnen daarbij dag en nacht onaangekondigd worden gecontroleerd. Men hoopt dat het laboratorium, dat de controles uitvoert, binnenkort door het IOC wordt erkend.

Tot dusverre zijn dit jaar meer dan 200 urine-monsters afgenomen. Drie bleken positief: een mannelijk en vrouwelijke gewichtheffer en een jonge verspringer.

Alle drie zijn samen met hun trainers voor het leven geschorst en een van de trainers, een leraar lichamelijke opvoeding, kreeg zelfs een verbod om les te geven. "Volgens sommigen was dat een te harde straf voor een eerste overtreding", aldus Zheliazkov. "Maar we zijn ervan overtuigd dat dit de enige manier is om dit soort zaken aan te pakken. Iedereen die er over denkt doping te gaan gebruiken, zal het nu wel uit zijn hoofd laten."

Piket leidt in München

MUENCHEN — De Nederlandse schaker Jeroen Piket blijft leider in München.

Op het internationale schaaktoernooi in de Zuidduitse stad versloeg de Nederlander in de zesde ronde de Westduitser Klaus Bishoff. Paul van der Sterren won eveneens. Hij was te sterk voor de IJslander Petursson.

De stand na zes ronden is nu: 1. Piket: 5; Van der Sterren: 4,5; 3. Schlosser: 4; 4. Groszpeter: 3 en 1 afg.; 5. Kindermann: 3; 6. Wahls: 2,5 en 1 afg.; 7. Bischoff, Petursson, Hickl: 2,5; 10. Hansen, Cebalo: 1,5 en 1 afg.; 12. Zoger: 1,5.

'Sterke man' Noriega niet klein gekregen

NOG NOOIT LIJKEN "democratische verkiezingen" in een gebied dat Washington van oudsher als zijn achtertuin beschouwt de Amerikaanse regering zo zenuwachtig te hebben gemaakt. Morgen gaat Panamá naar de stembus om een nieuwe president en een nieuw parlement te kiezen.

Wat de uitslag ook moge zijn, de werkelijke macht blijft zo goed als zeker stevig in handen van de "taaiste tegenstander" van de grote machtige noorderbuur, de omstreden generaal Manuel Antonio Noriega.

De onverzettelijke "drugsgeneraal" is voor de Amerikanen een nagel aan hun doodskist geworden. Jarenlang was hij hun bondgenoot in kwade zaken. Washington wist al die tijd af van de duistere praktijken van Noriega, uiteenlopend van drugshandel, verkiezingsfraude en moorden op vermeende tegenstanders.

Maar zolang Noriega de Amerikanen hand- en spandiensten verleende in de strijd tegen het "communistische gevaar" in Latijns-Amerika, werd een en ander door de vingers gezien.

...massaal werden er vlaggen verbrand van de Democratische revolutionaire partij (PRD) die de regering steunt en het goed kan vinden met generaal Manuel Antonio Noriega. De verbranding gebeurde door aanhangers van het oppositieblok... (AFP- satelliet-foto)

Nog nooit was Amerikaanse regering zo zenuwachtig als nu over de verkiezingen in de 'achtertuin Panamá'

VS hoe dan ook verliezers

Bij diverse Amerikaanse overheidsdiensten staat Noriega al geruime tijd geboekt als "een brute en onbetrouwbare dictator", die van Panamá de spil heeft gemaakt in de Latijnsamerikaanse drugshandel. Niettemin nam Washington het altijd voor Noriega op en kreeg de generaal het ene na het andere complimentje met een maandelijkse uitkering van de CIA, de Amerikaanse geheime dienst.

Begin 1987 kwam er echter een einde aan de haat-liefde verhouding. Washington liet Noriega vallen en probeerde hem voor een Amerikaanse rechter te slepen wegens drugshandel. Noriega bleek duivelser te zijn dan de Amerikanen voor mogelijk hadden gehouden. Hij was niet langer 'our son of a bitch'.

De Panamese generaal spande niet alleen samen met de meedogenloze drugsmaffia van Colombia, die de Amerikaanse markt vergiftigt met cocaïne. Hij flirtte volgens Washington ook met de "communistische aartsvijanden", Cuba en Nicaragua. Noriega moest weg, hoe dan ook, luidde het nieuwe Amerikaanse beleid.

MAATREGELEN

De Verenigde Staten hebben vervolgens alles geprobeerd om de "sterke man" van Panamá weg te krijgen. Het kleine Middenamerikaanse land werd volledig van de van levensbelang geachte Amerikaanse geldstroom afgesneden. Panamese tegoeden in de VS werden bevroren, de Amerikaanse banken mochten geen zaken meer doen met Panama en de huur van het voor Washington strategisch zeer belangrijke Panamákanaal werd stopgezet.

Economische sancties werden vergezeld van militaire dreigementen, operaties van Amerikaanse geheime diensten tot aan ontvoeringsen coupplannen toe. Het mocht allemaal niet baten. Noriega liet zich niet op de knieën dwingen.

Integendeel, de generaal zette de gekozen en pro-Amerikaanse president Eric Arturo Delvalle af en verving hem door een man van zijn keuze, de "marionet-president" Manuel Solis Palma.

Verder verstevigde hij zijn machtsbasis in de strijdkrachten. "Wij zullen geen centimeter wijken, voordat de laatste militair van het Amerikaanse imperium ons land verlaten heeft", aldus Noriega.

Gedrag van Amerikanen wordt gezien als Goliath vs David

KANAAL

Op de achtergrond van het conflict tussen de VS en Noriega doemt het probleem van het Panamá-knaal op. Volgens het kanaalverdrag van 1978, dat de toenmalige Amerikaanse president Jimmy Carter met zijn Panamese collega Omar Torrijos sloot, moeten de VS voor het jaar 2000 het Panamákanaal aan het Middenamerikaanse land hebben overgedragen.

Het Panamákanaal is voor Washington van groot strategisch belang. De Amerikanen hebben meer dan tienduizend militairen op hun bases in de kanaalzône gelegerd. De bases doen dienst als trainingscentra voor Latijnsamerikaanse bondgenoten en zijn de "ogen en oren" van de Amerikaanse inlichtingen- diensten voor Latijns-Amerika.

De Amerikaanse regering voelt er weinig voor het Panamákanaal over te dragen aan een onbetrouwbaar en vijandiggezind Panamá. "Als Noriega en de zijnen na de aanstaande verkiezingen de touwtjes in handen blijven houden, zal het Congres vast en zeker aan het kanaalverdrag morrelen", aldus een Amerikaanse waarnemer.

Maar Washington beseft dat het opzeggen van het verdrag op grote weerstand in geheel Latijns-Amerika zal stuiten en de toch al gespannen verhoudingen met de zuiderburen ernstig zal schaden. De Amerikaanse acties tegen Panamá zijn bij de meeste Latijnsamerikaanse landen slecht gevallen. Veel landen op het continent moeten weliswaar ook niet veel hebben van de pokdalige drugsgenraal, maar de "imperialistische agressie" van de "Goliath" VS tegen "David" Noriega vinden zij abosluut onaanvaardbaar.

SCHENDING

Mexico heeft de VS "systematische schending van de soevereiniteit van Panamá" verweten en acht de "economische agressie, militaire intimidatie en inmenging in de interne aangelegenheden" van Panamá volstrekt ontoelaatbaar. Zelfs in Honduras, één van Washingtons trouwste bondgenoten in de regio, werd nog niet zo lang geleden het Amerikaanse optreden tegen Noriega scherp veroordeeld.

Noriega heeft handig ingespeeld op de anti-Amerikaanse stemming in zowel Panamá als de rest van Latijns-Amerika. De generaal wordt niet beu te herhalen dat de Amerikaanse campagne tegen hem is ingegeven door "het nietsontziende imperialisme" van de Verenigde Staten, die het kleine Panamá tot vazalstaat willen maken.

In de huidige verkiezingscampagne beklemtoont Noriega zijn favoriete thema dat de VS het Panamá- kanaalverdrag al van meet af aan hebben willen opzeggen en daarom jacht op hem maken. De generaal, die zich overigens niet door zijn regerende Revolutionaire Democratische Partij (RPD) presidents- kandidaat wilde laten stellen, hamert erop dat Panamá alleen vrij en onafhankelijk kan bli ven als zijn kandidaat, de 59-jarige zakenman Carlos Duque Jaen, tot president wordt gekozen.

'STRIJDER'

Duque Jaen noemt Noriega een "strijder" voor nationale onafhankelijkheid en voor de overdracht van het Panamákanaal voor het einde van 1999". Een samenwerkings- verband van acht partijen van sociaaldemocraten, conservatieven en Marxisten, de toalitie voor de Nationale bevrijding (Colina), steunt Duque Jaen en Noriega in de strijd tegen de AD-OC, de oppositionele Democratische Alliantie van de burgeroppositie. De uit drie partijen bestaande ADOC heeft als presidents- kandidaat de 53-jarige advocaat en ondernemer Guillermo Endara.

Behalve Duque Jaen en Endara, heeft de 64-jarige Hildebrando Nicosia Pérez van de Authentieke Panamá-partij (PPA) zich in het strijdperk geworpen. De PPA behoorde tot het oppositiefront, maar besloot uiteindelijk toch alleen verder te gaan.

Tijdens de verkiezings- campagne hebben regering en oppositie alle registers van beschuldigingen over en weer opengetrokken. Fraude, dreigementen en waarschuwingen voor sociale onrust waren niet van de lucht. De Amerikaanse regering deed hierbij een belangrijke duit in de zak. President George Bush verklaarde onomwonden dat de "Verenigde Staten een frauduleuze stembusuitslag die Noriega aan de macht houdt niet zullen accepteren.

MANIPULATIE

Veel waarnemers menen dat de oppositie een ernstige tegenslag heeft gekregen door recente onthullingen in de Amerikaanse pers over de pogingen van Washington de verkiezingen naar zijn hand te zetten. Zo zou president Bush tien miljoen dollar aan verkiezingshulp voor de oppositie hebben goedgekeurd. Bovendien werd onlangs een Amerikaan in Panamá gearresteerd die een verborgen communicatie- netwerk aan het opzetten was om de uitslag van de verkiezingen te manipuleren.

Voor de regering van Panamá waren de onthullingen koren op de molen. De Panamese strijdkrachten lieten onmiddellijk weten wapens aan burgermilities te hebben uitgedeeld in het geval dat de Amerikanen op verzoek van de "oppositionele verraders" het land binnenvallen.

Wie de verkiezingen ook wint, bijna niemand twijfelt eraan dat Noriega vast in het zadel blijft. Voor de Amerikanen is dit onverteerbaar. Zij zijn in ieder geval de verliezers, aldus waarnemers. Na een desastreuze en alom bedenkelijk genoemde politiek tegen Panamá, moet Washington knarsetandend toezien hoe er zogeheten "democratische verkiezingen" worden gehouden, waarvan de "echte" uitslag al lang vaststaat.

DEMOCRATIE

Met het aanblijven van Noriega wordt het probleem van het Panamákanaal steeds nijpender voor de regering-Bush. Volgens het verdrag moet Washington het kanaal overdragen aan een "democratisch gekozen regering" in Panamá. Met de verkiezingen van morgen wil Noriega de wereld laten zien dat Panamá een democratie is.

Strikt formeel heeft hij gelijk, aldus veel waarnemers. Als Washington niettemin besluit actie te ondernemen tegen wat het beschouwt als "een dictatuur onder het vernisje van democratie", zal de woede in de rest van Latijns-Amerika niet uitblijven, met alle gevolgen vandien, aldus politieke deskundigen.

Introductietarief Nederland-Canada KLM 'tijdelijk'

WILLEMSTAD — Naar aanleiding van berichten in de pers over de spectaculaire KLM- tarieven naar Canada geeft de luchtvaart- maatschappij het volgende commentaar:

"KLM neemt vanaf 2 juni aanstaande de twee nieuwe bestemmingen Ottawa en Halifax in Canada, in haar routenet op. Om hieraan bekendheid te geven en om de introductie een feestelijk tintje te geven, heeft KLM een wel zeer aantrekkelijk aanbod."

"Het betreft een tijdelijke aanbieding, alléén geldig in de korte periode van 2 juni tot 14 juli, waarbij twee passagiers voor de prijs van één, vanaf Amsterdam naar Ottawa of Halifax kunnen vliegen."

Tot zover het KLM- persbericht.

Buurtcentrum Buena Vista

■ WILLEMSTAD — Gezaghebber drs Elmer Wilsoe heeft gistermiddag het wijkcentrum te Buena Vista officieel heropend. Het centrum is gedurende de afgelopen maanden volledig gerenoveerd.

EILANDGEBIED CURACAO

BEKENDMAKING

De Gezaghebber van het Eilandgebied Curaçao maakt hierbij bekend dat er, ter gelegenheid van de opening van het nieuwe zittingsjaar der Staten van de Nederlandse Antillen, door Zijne Excellentie de Gouverneur van de Nederlandse Antillen, dr. R.A. Romer, op dinsdag 9 mei 1989 en de in dit verband, op maandag 8 mei 1989 door het aangewezen personeel van de Koninklijke Marine en het Korps Politie Nederlandse Antillen, te houden vooroefeningen, er op:

a) maandag 8 mei 1989, vanaf 00.00 uur tot 07.30 uur en op
b) dinsdag 9 mei 1989, vanaf 00.00 uur tot 12.00 uur, de navolgende verkeersmaatregelen in het stadsdeel Punda van kracht zullen zijn:

- op voornoemde dagen zullen er in de respektieve tijdvakken geen voertuigen mogen worden geparkeerd op de parkeerterreinen te Marichi, het Pietermaaiplein, het Hendrikplein, het Wilhelminaplein, het Gouvernementsplein, de Breedestraat en Plaza Piar;
  Voertuigen die in strijd met deze bepaling op voornoemde plaatsen worden geparkeerd, zullen door de Politie, op risiko van de eigenaar of houder worden verwijderd;
- vanaf 00.00 uur tot na afloop van de oefeningen of plechtigheden, zal er op voornoemde dagen geen rijverkeer worden toegelaten over de Columbusstraat.
  Het verkeer welk van de Columbusstraat gebruik wenst te maken, zal via de De Ruyterkade worden omgeleid in de richting van Plaza Smeets;
- vanaf 00.00 uur tot na afloop, zal het verkeer over de Theaterstraat niet worden toegelaten in de richting van het Hendrikplein.
  Dit verkeer zal, via de Theaterstraat, worden omgeleid in de richting van de Penstraat;
- vanaf 07.00 uur tot na afloop van de oefeningen of plechtigheden zal er geen rijverkeer worden toegelaten in de richting van het oude Postkantoor.
  Dit verkeer zal via de Dempelstraat (ter hoogte van de benzine-pomp) worden omgeleid in de richting van Plaza Smeets;
- op 9 mei 1989 vervallen alle autobushaltes ter hoogte van het oude Postkantoor, vanaf 07.00 uur tot na afloop van de plechtigheden.
  De autobushalte op de Abraham de Veerstraat zal gedurende de plechtigheden als eindhalte fungeren.
- alle taxistandplaatsen in de Breedestraat en Plaza Piar komen voor de duur van de oefeningen, op 8 mei 1989 alsook de plechtigheden, op 9 mei 1989 te vervallen.

Aan de autoriteiten en andere genodigden die de plechtigheden wensen bij te wonen, zal vrije doorgang worden verleend.
Zij kunnen aanrijden via "Plaza Horacio Hoyer" danwel via de Julianabrug.
De bestuurders dienen rekening te houden met mogelijke vertraging vóór en tijdens de plechtigheden.
Eenieder wordt verzocht de door de Politie in deze te geven aanwijzingen in het belang van de openbare orde en veiligheid stipt en onverwijld op te volgen.

Willemstad, 2 mei 1989.

De Gezaghebber van het Eilandgebied Curaçao,
Namens deze:
De Commissaris van Politie wnd.,
W.A. Tweeboom.

Afd. P.R.

STATEN VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN

PLECHTIGE OPENBARE VERGADERING

van de

STATEN VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN

op DINSDAG, de 9de mei 1989, te 09.00 uur des voormiddags ter gelegenheid van de opening van de zitting 1989-1990 door Z.E. de Gouverneur van de Nederlandse Antillen.

De Griffier,
mr. C.M. Grüning.

Open huis Ascension

WILLEMSTAD — Zondag 7 mei is er open huis op het landhuis Ascension. Na de oecumenische dienst die om 10.00 uur aanvangt in de kapel, zal er een rondleiding door het landhuis worden gehouden. Om 11.15 uur vindt er een optreden plaats van de mariachigroep '5 di april'. Exposities worden verzorgd door Arawak Clay Productions met lokaal vervaardigde kleiproducten en Grabashon Corsow met eveneens hier vervaardigde lederwaren.

AGENDA
CURAÇAO

WEEKEINDEDIENST EILANDSGENEESKUNDIGEN.
STADS- EN 2DE DISTRICT OOST
6 mei 1989 vanaf 08.00 uur t/m 8 mei 1989 om 07.00 uur:
Dokter Braam, Spreekkamer: Marie Pompoen, tel.: 615265; spreekuren 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 611303 b.g.g. 89266/89337.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Wilsoe, Da Costa Gomez, Nassy, Nassy-Tseng, Tseng, Winklaar, Braakman, Doran en Guerrero-Bakmeyer)

STADS- EN 2DE DISTRICT WEST
5 mei 1989 vanaf 17.00 uur t/m 8 mei 1989 om 07.00 uur:
Dokter Heereveen, Spreekkamer: Muizenberg, tel.: 44349; spreekuren 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 44349 b.g.g. 89266/89337.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Swart, Roose, Braakman-Bonder, Whiteman, Goilo, Soliana-Tjin, Heerenveen, Nivillac, Rosales-Concession, Pablo en Elhage)

DERDE DISTRICT BANDABAO
5 mei 1989 vanaf 17.00 uur t/m 8 mei 1989 om 07.00 uur:
Dokter Tweed, Spreekkamer: Barber, tel.: 641605; spreekuren: 10.00-11.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 82624 b.g.g. 89266/89337.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Tweed, Vonhögen, Schellens, Lucacius en Spong).

*****

NACHTDIENST ARTSEN: Patiënten van de artsen van Bandabao (3e distrikt) kunnen in spoedgevallen telefoon 641658 bellen en dan het antwoordapparaat afluisteren.
De patiënten van de andere medische distrikten kunnen voor spoedgevallen de artsenpraktijk van hun eigen huisarts bellen; het antwoordapparaat zal dan mededelen wie de dienstdoende arts is.

*****

THORAX CENTER (Jan Noorduynweg naast UNA, tel.: 85544): openingstijden van maandag t/m vrijdag van 08.00-17.00 uur; op zon- en feestdagen alsmede op werkdagen na 17.00 uur voor spoedgevallen tel.: 85917.

*****

WIT GELE KRUIS PRINSES MARGRIET (wijkverpleging): Kantoor Santa Maria 17, tel.: 82947/81078; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-17.00 uur; zaterdag de gehele dag gesloten; na 17.00 uur kunt u de zuster van de wacht bellen: zuster Joe, tel.: 87550, pabeboy 027-360.

KLEUTERBUREAU: 14.00-16.00 uur alleen volgens afspraak.

ZUIGELINGENBUREAU: maandagmiddag van 12.30-15.30 uur; donderdagmiddag van 07.15-10.30 uur; alleen volgens afspraak.

*****

NEUTRALE WIJKVERPLEGING (voorheen Wijkverpleging Curaçao): Kantoor Rio Canario-/Gosieweg, tel.: 44231 44232; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-18.00 uur; de wacht heeft zuster Caupain, tel.: 88614, pageboy 027-053 b.g.g. 43838.

*****

GEZINSVERZORGING (Kwido pa Famia): geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-12.30/13.30-17.00 uur, kantoor Sta. Maria 17, tel.: 80222.

*****

FUNDASHON LECHI DI MAMA KORSOU: voor meer informatie kunt u de volgende nummers bellen: 75628, 672289 en 55504.

*****

LUCHTPOSTSLUITING (Postkantoor Groot Kwartier)
Nederland: voor gewone stukken: maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag 11.30 uur; woensdag 10.15 uur. Voor aangetekende stukken één uur van tevoren.
Suriname: voor gewone stukken: dinsdag en vrijdag 17.30 uur en zaterdag 10.45 en 17.00 uur.

DIERENARTS: Veterinaire Dienst, Parera, tel.: 614000.

DIERENASIEL: dagelijks geopend van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; op zaterdag van 08.00-13.00/14.00-18.00 uur, tel.: 54300.

*****

BOTICA BANDABAO: dagelijks geopend van 08.00-19.00 uur.

BOTICA'S (weekeindedienst)
zaterdag
Otrobanda
Union, Breedestraat 137, tel.: 623575/625837.
Punda
Wilhelmina, Hendrikplein 13, tel.: 612380/613078.
zondag
Otrobanda
del Pueblo, Breedestraat 82, tel.: 625333/625444.
Punda
Juliana, Julianaplein 6, tel.: 54500.

*****

VERLOF BEGRAFENIS
6 mei: P.A.J. Scherptong, Winston Churchillweg 157-E.
7 mei: R.A. de Windt, Uteweg 53.

*****

DIVERSEN
ANTILLIAANSE GNOSTISCHE BEWEGING
Brievengat: iedere maandag- en woensdagavond om 19.30 uur te Jirajaraweg 8, Centrum Devi Kundalini.
iedere woensdag- en vrijdagavond om 19.30 uur te **Openbare Basisschool Brievengat.**
Bandabao: iedere donderdagavond om 19.30 uur gebouw Credit Union San Pedro.
Kanga: iedere woensdag- en zaterdagavond om 19.30 uur te Centrum Abraxac, achter Kooyman.
Santa Rosa: iedere maandag- en zaterdagavond om 19.30 uur te Aloëstraat 12.

*****

ZONDAG
DIVERSEN
LANDHUIS ASCENCION: 10.00 uur 'open house' met muzikale omlijsting van Mariachi 5 de Abril. Tevens expositie van Arawak Clay Productions en Grabashon Kòrsou.

*****

MAANDAG
DIVERSEN
TENTOONSTELLING
GALLERY EIGHTY-SIX (Bloksteeg, Punda): dagelijks geopend van 09.00-12.00/14.30-17.30 uur.
t/m 20 mei gelegenheid tot bezichtiging expositie van beeldhouwwerken van Nel en Norva Simon.

*****

KERKDIENSTEN
KLOOSTER ALVERNA (Gouv. van Lansbergeweg): zon.: 10.00 uur hoogmis (Ned.) en 16.00 uur Papiamentu.
BARBER (H. Joseph): zat.: 19.00 uur; zon.: 06.00 en 09.00 uur.
BRIEVENGAT: zat.: 18.30 uur; zon.: 10.00 en 18.00 uur.
BUENA VISTA (Birgen Milagrosa): zat.: 19.00 uur; zon.: 09.00 en 19.00 uur.
CHARO (O.L. Vrouw van Coromoto): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.00, 17.00 (Spaans) en 19.00 uur.
GROOT KWARTIER (O.L. Vrouw van Berg Carmel): zat.; 19.30 uur; zon.: 09.00 (Ned.) en 18.00 uur.
JANDORET (O.L. Vrouw van Goede Raad): zon.: 10.00 en 19.00 uur.
HULPKERK BOCA SAMI: zat.: 18.00 uur; zon.: 08.00 uur.
JANWE (H. Hart van Jesus): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.30, 12.00 en 19.00 uur (Ned.).
KORAAL SPECHT (Goede Herder): zat.: 19.00 uur; zon.: 11.00 en 18.00 uur.
MONTAÑA (H. Dominicus): zon.: 05.15, 08.30 en 19.00 uur.
OTROBANDA:
(Santa Ana): zat.: 19.30 uur; zon.: 08.00 en 19.00 uur
(Santa Famia): zon.: 06.00, 09.00, 11.00 (Engels) en 19.00 uur.
PIETERMAAI (kathedraal): zat.: 19.00 uur; zon.: 06.00, 09.00 en 19.00 uur.
SANTA MARIA: zat.: 18.30 uur; zon.: 07.00, 09.00 en 18.30 uur.
SANTA ROSA: zat.: 18.30 uur; zon.: 07.30, 09.00 en 18.30 uur.
SAN WILLIBRORDO: zat.: 19.00 uur; zon.: 10.00 uur.
SERU GRANDI (Fuik): zon.: 17.00 uur.
SOTO: zat.: 19.00 uur; zon.: 09.00 uur.
STEENRIJK (O.L. Vrouw van Altagracia): zat.: 07.00 en 19.00 uur; zon.: 08.00, 10.00 (charismatica) en 18.00 uur.
SUFFISANT (O.L. Vrouw van Fatima): zat.: 18.00 uur; zon.: 09.00 en 18.00 uur.
TERA KORA: zon.: 18.00 uur.
WESTPUNT: (H. Petrus): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.30 uur.
HULPKERK LAGOEN (H. Johannes): zon.: 10.00 uur.
WISHI (H. Teresita): zat.: 19.00 uur; zon.: 06.00 en 18.00 uur.
ZUID BONAM (H. Judas Thadeus): zat.: 18.30 uur; zon.: 08.30 en 17.30 uur.

*****

PROTESTANTSE KERKDIENSTEN
VERENIGING PROTESTANTSE GEMEENTEN
DE TAMARIJN (hoek Mahaaiweg/Jasmijnweg): 10.30 uur kerkdienst.
EBENEZER CHURCH (Plasa Cbed Anthony): 09.30 uur kerkdienst.
EMMAKERK (Schottegatweg Noord): 09.30 uur kerkdienst.

*****

GEREFORMEERDE KERK
SERU FORTUNA (Seru Fortuna 208-A): 10.00 uur ds J. Glas.
BUENA VISTA (Cubaweg 100): 09.30 uur ds J. Klapwijk.
GROOT KWARTIER (Arowakenweg 28): 08.30 uur ds J. Glas; 17.00 uur ds J. Klapwijk.
SANTA ROSA (Marakaweg 1): 08.30 uur ds J.J. Schreuder.

*****

EVANGELISCHE BROEDERGEMEENTE
MORAVIAN CHURCH
Goeroeboeroeweg, Mundo Nobo)
zaterdagavond 19.00 uur zangdienst.
zondagmorgen 09.30 uur preekdienst.
Emmy Berthold Kleuterschool, Suffisant)
zondagavond 18.00 uur Papiamentse dienst.

*****

Een jeugdige Westduitse "SPUITBUS ARTIEST", met op de achtergrond een van de treinen die hij regelmatig probeert te bespuiten terwijl die in razende vaart over een van de Hamburgse banen suist. Deze levensgevaarlijke sport bezorgt een speciale "graffiti squad" — afdeling van de politie om deze gevaarlijke 'sport' tegen te gaan — hoofdbrekens.

*****

In de Oekrane zijn meer dan 400 mensen met VOEDSELVERGIFTIGING in het ziekenhuis opgenomen. Dat heeft het Sovjet partijdagblad Pravda vrijdag gemeld. De Sovjetburgers bleken ter gelegenheid van de 1 mei-viering taartjes te hebben gegeten die besmet waren met de salmonellabacterie. In de zuivelfabriek waarvan ingredienten voor het gebak afkomstig waren, ontbreken volgens de Pravda de meest elementaire hygienische maatregelen en worden produkten lange tijd ongekoeld bewaard. Ruim de helft van de slachtoffers zijn kinderen. Een meisje is ernstig ziek.

*****

Een Italiaanse priester heeft tien jaar geleden een milieudader geweigerd ABSOLUTIE te geven na de biecht. Dat heeft de Italiaanse krant La Stampa vrijdag gemeld. Don Giovanni Moletta, priester in de Noorditaliaanse stad Vicenza, vergaf de ondernemer in lederwaren diens zonden niet, omdat hij geen berouw toonde. De entrepeneur had de priester opgebiecht dat hij de rivier Chiampo met afval van zijn bedrijf had vervuild. En passant liet hij weten dat hij niet van zins was een dure zuiveringsinstallatie aan te schaffen. De ondernemer had hem ook opgebiecht dat de politie hem regelmatig inseinde dat controles op komst waren. De priester vertelde het voorval onlangs op een milieucongres in Vicenza. Don Giovanni was blijkbaar van mening dat hij na tien jaar zwijgplicht het biechtgeheim wel een beetje mocht ontsluieren.

*****

Wijlen keizer Hirohito heeft een PERSOONLIJK VERMOGEN van circa 30 miljoen gulden nagelaten. Het vermogen bestaat uit waardepapieren, aandelen en andere investeringen. Dat heeft het Japanse dagblad Mainichi Simbun dinsdag gemeld. De krant baseert zich op anonieme bronnen binnen het keizerlijk hof. De woordvoerder van het keizerlijk hof weigerde commentaar te geven op het bericht in de krant. "Het is een persoonlijke zaak van de keizerlijke familie", aldus de woordvoerder. Japanse media hebben gemeld dat het vermogen van de voormalige Japanse keizer zal worden verdeeld tussen zijn vrouw, keizerin, Dowager Nagako, en haar zoon, keizer Akihito. Het merendeel van de kunstwerken, waaronder giften vanuit het buitenland, zal aan de staat worden overgedragen ten behoeve van het gebruik door de familie. Door deze constructie kan worden voorkomen dat belasting over de erfenis betaald moet worden. Van Hirohito, die 63 jaar lang keizer van Japan was, werd altijd aangenomen dat hij een van de rijkste mensen ter wereld was tot en met eind van de tweede wereldoorlog. Op last van de geallieerde bezetting- autoriteiten moest hij na de oorlog een groot deel van zijn vermogen afstaan aan de staat. Waaronder het keizerlijk paleis en de grond rond het paleis in het centrum van Tokyo.

*****

Wega di Number Kòrsou

8 5 7 3 9 6 0 7 4 2

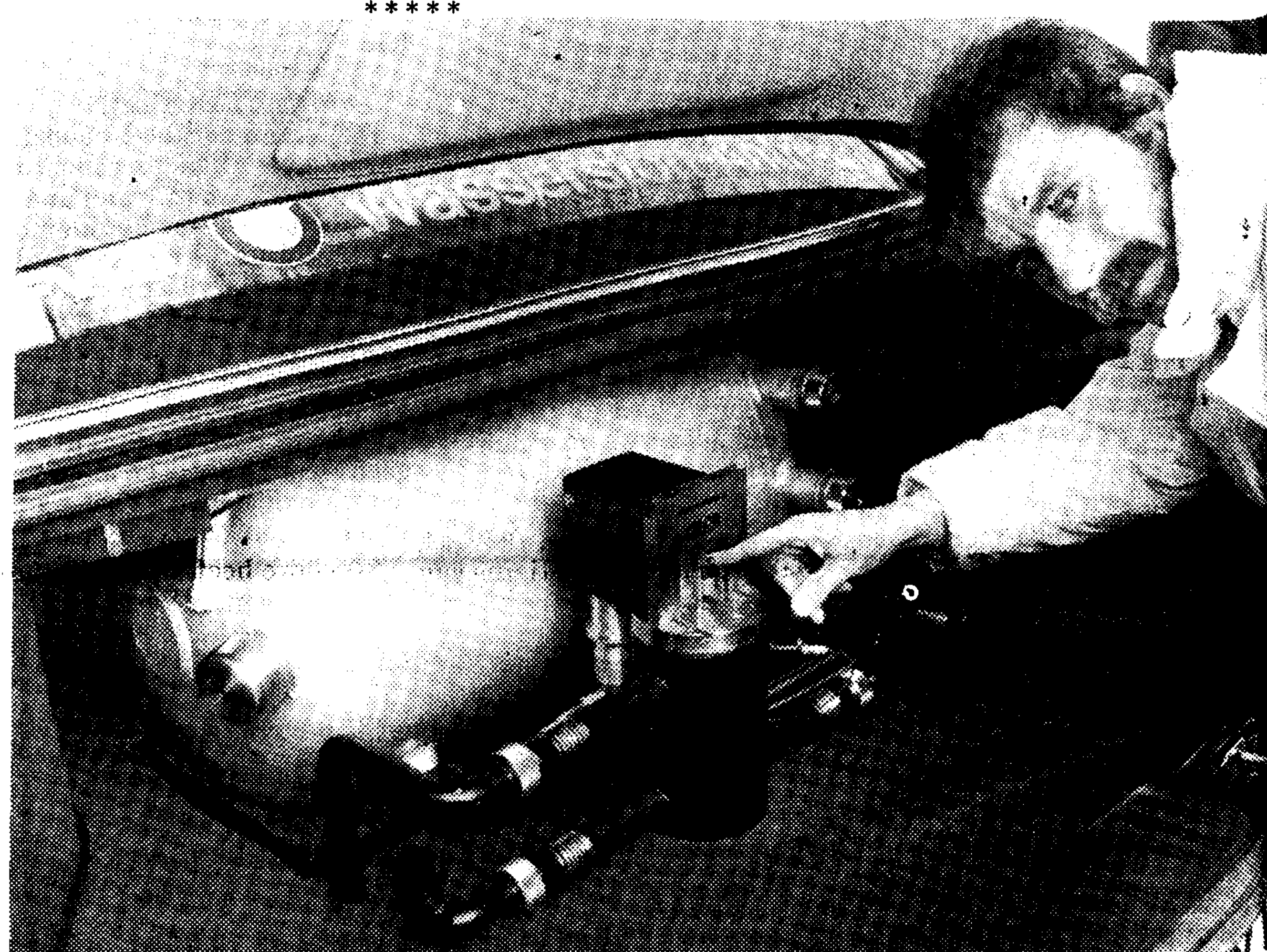
9469
0792
6871

TELECURAÇAO
ZATERDAG: 16.30 Telefiesta met Tante Irma en Tante Shirley; 18.30 Going great; 19.00 Joey and the Redhawk; 19.30 New generation; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 21 Jump Street; 21.30 Estreno: «The Karate Killers»; 22.00 Wega di Number Kòrsou; 22.10 vervolg Estreno; 24.00 Sluiting.

ZONDAG: 09.30 'antesala voetbal; 10.00 Uitzending Italiaans voetbal; 12.00 Baseball Major League; 15.30 Musical; 16.00 Sena di Señor; 17.00 Sala di konsierto; 17.45 Wega di Number Kòrsou; 18.00 Telepatria met Chin Behilia; 19.00 De nieuwe buren; 19.30 Modi ku Mylène; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Shete dia; 21.00 After School specials: «Blind Sunday»; 22.00 Santo Domingo invita; 23.00 Sluiting.
(wijzigingen voorbehouden)

*****

Een ingenieur voor de Westduitse autofabriek BMW demonstreert hier een TANK in cylindervorm, die wordt gebruikt om koolwaterstof vloeibaar te houden op een temperatuur van 253 graden celsius. De tank is aangebracht in een testauto. BMW en Daimler-Benz doen beide proeven op het gebied van auto's die op koolwaterstof zouden moeten draaien.

AMIGOE Fax: 674524 Tel: 672000

UITGEVERIJ AMIGOE NV
Scherpenheuvel z/n of P.O.B. 577
Curaçao N.A.
Giro 440.000
Bankrek. nr.: 11-07-313
Algemene Bank nv
Bankrek. nr.: 874.825.10
Maduro & Curiels Bank nv

CURAÇAO
Centrale (alle afdelingen)
672000
Directie:
I.M.Ph. de Maayer-Hollander.
Antillean News Holding NV
Hoofdredactie:
Ard Horvers (hoofdredacteur)
Overige leden Redactie:
Toon van Dongen, Yvonne van Es, Joel Labadie, Sheila Rhodes (secretaresse), Izaan Moeniralam (sportredacteur), Chris van Grol (sportmedewerker), Solange Isselt (opmaak) en Ken Wong (fotograaf).

ADVERTENTIE-AFDELING
Acquisitie:
Viola Bernardus en Janny Naaldijk.

Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 07.30-16.00 uur.
Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren vóór vier uur binnen zijn.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 07.30-16.00 uur worden opgegeven, behalve op zaterdag.
Alleen zoekertjes die op maandag en donderdag vóór twaalf uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE ARUBA
Nassaustraat 110.
Tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot.
Redactie: Ramiro Tromp, Anna Tromp- Van der Schoot, Djisbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot en Etleen Landsmark.

BONAIRE
Correspondent:
Hubert Linkels, Kaya Gobernador N. Debrot 154, tel.: 8627.

SINT MAARTEN
Correspondent:
Eddy Williams, P.O.Box 366, tel.: 22580/22764.
Faxnummer: 25868.
Abonnement en advertenties:
The Chronicle, Grounddove Road, Pointe Blanche, tel.: 23919.

SABA:
Correspondente:
Esther Mommers, tel.: 2265.

ST. EUSTATIUS:
Vertegenwoordigster/Correspondente:
mevrouw Peggy van de Horde, Whitewallweg 1.

HILVERSUM
CORRESPONDENTEN
B. Jos de Roo en Victor Hafkamp: Radio Nederland Wereldomroep (tel.: 035-16151, toestel 319).

Persagentschappen: ANP en AP.
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, De Haagsche Courant, De Brabantse Pers.

DRUKKERIJ: Rotaprint NV
DISTRIBUTIE (abonnementen):
Curaçao: Districo NV, **tel.: 370503, 370504 en 370304.**
Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr.: 208.000, Maduro's Bank rek. nr.: 286.330.08 en ABN rek. nr.: 11.15.626.
Aruba: Nassaustraat 110, tel.: 24333.
Bonaire (abonnementen en incasso): mv. A. Wong-Loi-Sing, Kaya Cacique 4.

Losse nummers 60 cent:
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen **vijftien gulden per maand.**

Buiten Antillen (Nederland):
NA*f*.80,15 per maand (luchtpost) of NA*f*.24,- per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

Heer Bommel en de Argwaners

door Marten Toonder

COP. MARTEN TOONDER

3339

3339 — Heer Bommel scharrelde zoekend om het bouwvallige huis heen totdat hij voor een deur stond, die hem de ingang leek. Hij klopte krachtig.

"Wat een verrassing", mompelde hij met een mooie glimlach. "Ach, wat zullen die kinderen blij zijn wanneer daar onverwachts neef Olivier voor hen staat om hun nood te lenigen! Ik hoop maar, dat de ontroering niet te machtig zal zijn. Als ik tranen zie, schiet mijn gemoed altijd vol".

Er gebeurde echter niets. In het huis bleef het stil en een ijle wind blies de nevelslierten langs de bezoeker, zodat het hem kil te moede werd.

Toen hij dan ook enkele keren had aangeklopt, was de milde trek van zijn gelaat verdwenen. Hij dook in zijn kraag en stapte soppend over de aardkluiten heen om een andere deur te zoeken.

"Misschien zitten de stakkers kleumend in de schuur", prevelde hij. "Misschien zijn ze opgejaagd door schuldeisers, zodat ze een angst voor vreemdelingen hebben gekregen. Of misschien zijn ze gevlucht en dwalen ze nu onverzorgd door de velden. Ach, als ik maar niet te laat kom om het onrecht te herstellen. Er wordt zoveel misdaan aan de arme kinderziel!"

Zo mompelend rondde hij een hoek en stapte op iets dat hem een ijzerdraad toeleek. Er knarstte iets, zodat hij wat geschrokken opzij wankelde - en dat was zijn geluk.

Want met een venijnige slag klapte achter hem een reusachtige klem dicht.

HENRY ® By Dick Hodgins

OKAY, HENRY...
JUST ONE LITTLE KISS...
SMACK!
HISTORIC LANDMARK
X

BONER'S ARK ® By Addison & Frank Johnson

AND THEN I SAID... UH... ER...
WHAT'S WRONG, WORM?
EVER GET THE FEELING SOMEONE IS WATCHING YOU ?
FRANK JOHNSON

BEETLE BAILEY ® By Mort Walker

YOU LOOK VERY NICE TODAY, MISS BUXLEY
I HOPE YOU DON'T CONSIDER **THAT** A SEXIST REMARK
YOU **MAY** BE IN TROUBLE...I'LL CHECK MY GUIDE
MORT WALKER

REDEYE ® By Bill Yates & Mel Casson

WHAT ARE YOU DOING ?
PRACTICING
PRACTICING FOR **WHAT** ?
POSING FOR THE TOTEM POLE ARTIST
YATES/CASSON

AGENDA BONAIRE

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 07.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 uur; zondag gesloten.

OPENBARE BIBLIOTHEEK
(openingstijden voor het publiek)
maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag en vrijdag van 08.00-12.00/14.00-17.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00 uur)
(openingstijden voor lezers)
woensdag van 14.00-19.00 uur.

POSTSLUITING: maandag t/m vrijdag aangetekende stukken 15.45 uur; gewone stukken 16.30 uur.

SERVICE CLUBS
Kiwanis: donderdagavond 19.30 uur - Hotel Bonaire.
Lions: informatie E. Felipe, tel.: 8546/8238.
Round Table: elke tweede maandag - Buurtcentrum Terra Corra.
Rotary: woensdag 12.00 uur - Restaurant Beefeater.

BESTUURSKANTOOR EN BEVOLKING: 08.00-12.00/14.00-15.30 uur loketten geopend.

MUZIEKBIBLIOTHEEK: voor bezichtiging hiervan gelieve contact op te nemen met de heer Rudy Bedacht, Noord Nikiboko 194.

POLITIECLUB (Weg naar Willemstoren): geopend op vrijdag van 20.00-24.00 uur; zaterdag van 12.00-24.00 uur.

SPREEKUUR (gezaghebber): elke donderdag van 09.00-11.00 uur op het Bestuurskantoor, Kralendijk; laatste donderdag van de maand van 10.00-12.00 uur te Rincon.

LVV: openingstijden slachthuis maandag t/m woensdag van 07.00-12.00/13.00-16.00 uur en donderdag en vrijdag van 08.00-11.00/11.30-14.30 uur.

(8 mei)
CONCERT
20.00 uur van blazersgroep Adjadjo (Curaçao) - Activity Building.

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk Kralendijk: dagelijks 18.45 uur; zondag 08.30 en 19.00 uur.
Coromotokerk Antriol: dagelijks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00 uur
Ludovicuskerk Rincon: dagelijks, ook zondag, 19.30 uur.

BLACHTENBEZORGING de... aan mevr. A. Wong-Loi-Sing, Kaya Cadushi 4.

Mini Olympiade

WILLEMSTAD — Aanstaande zondag (7 mei) vindt de officiële opening plaats van de Mini Olympiade voor scholieren. Dit evenement zal tot en met 21 mei duren. In de tussenliggende periode zullen leerlingen van een tiental lagere scholen elkaar sportief ontmoeten in de volgende disciplines: Atletiek, gymnastiek, voetbal, trefbal, slagbal, volleybal.

Voor enkele van de sporten zijn voorwedstrijden gehouden zodat de overige wedstrijden binnen het tijdsschema kunnen worden afgewerkt.

De Mini Olympiade zal plaats vinden op en rond het SDK te Brievengat.

ABVO wandelmars

KRALENDIJK — De vrouwenafdeling van de ABVO, sectie Bonaire zal op 21 mei een wandelmars organiseren. Deze mars begint om vijf uur 's morgens. Gestart wordt op het voetbalveld van Estrellas en zal daar ook eindigen. De route die gelopen wordt, zal bekend gemaakt worden op het tijdstip dat de deelnemer zijn kaartje koopt.

EILANDGEBIED CURACAO

DE EILANDSRAAD VAN HET EILANDGEBIED CURACAO MAAKT MET DIEP LEEDWEZEN HET OVERLIJDEN BEKEND VAN DE HEER

MANUEL MENDES DE GOUVEIA

VADER VAN HET LID VAN DE EILANDSRAAD DE HEER EDUARD J.M. MENDES DE GOUVEIA.

HIJ RUSTE IN VREDE.

DE EILANDSRAAD VOORNOEMD,

DRS. E.R. WILSOE
VOORZITTER

B.PH. ROMER,
SECRETARIS, A.I.

Cerca Dios mi ta na paz
Manera un yiu cerca su mama

Cu honda pena pero conforme cu Dios su boluntad y gradecido pa tur loque el a nifica pa nos, nos ta participa fayecimiento inespera di:

SR. GUILLERMO FELICIANO DIJKHOFF
(mihor conoci como "Gjem" na edad di 75 aña)

Na nomber di su esposa: Sra. vda. Agnes Dijkhoff-Petrochi
su ruman: Sra. Anita Ruiz y familia
Su yiunan: Sira, Jan Tromp y yiunan
Betto, Anna Dijkhoff y yiunan
Dora, Sal Hernandes y yiunan
Lena, Rafael Jansen y yiunan
Milda, Julian Weller y yiunan
Filomena, Franklin Croes y yiunan
Deta, Frido Maduro y yiu
Marieta, Peti Figaroa y yiu
Oslin, Maria Dijkhoff y yiunan
Elvira, Chimbo Trimon y yiunan
Fanchi, Milly Dijkhoff y yiu
Esther, Renny Odor y yiu
Marlin, Eddy Ras y yiu

Cuña y swanan: Sra. vda. Luci Dijkhoff-Trimon y famia
Sra. Marco Petrochi y famia
Sra. Petra Heide y famia
Sra. Johanita Petrochi y famia

Su subrino y subrinanan, nieto y nietanan na Aruba y Hulanda, primo y primanan, compar y compernan, Mianan, demas famianan: Dijkhoff, Petrochi, Tromp, Semeleer, Hernandez, Jansen, Weller, Croes, Maduro, Figaroa, Kelly, Trimon, De Cuba, Odor, Ras, Heide, Ruiz, Arends, Franklin, Simons, y demas conocirnan ta invita tur bisiña, amigonan y conocirnan pa asisti na e acto di entiero cual lo tuma lugar Diahuebs 11 Mei 1989 pa 4'or di atardi saliendo for di Kapel Monte Calvario na Tanki Leendert y despues pa Santana Catolico na Noord. For 3'or e restonan mortal lo ta reposa den Kapel Monte Calvario na Tanki Leendert. Agencia Funeraria Wever ta extende su mas profundo condolencia na e famianan di e fallecido.

Aruba, 4 Mei 1989.

Ochoa reageert op brief Gerharts

KRALENDIJK — **Er is oorlog uitgebroken tussen de directeur van de Bonaire Trading Company (BTC) Hugo Gerharts en de Venezolaanse investeerder Ochoa Tucker. Beide hereb bewegen zich momenteel op het terrein van het toerisme, aangezien Gerharts zijn serie van Sunset Villas aanmerkelijk heeft uitgebreid, terwijl Ochoa zijn Lighthouse vrijwel operationeel heeft. Het probleem ligt echter in de vestiging van een cement- en blokkenfabriek door Ochoa.**

Vorige week heeft Gerharts een brief gestuurd aan het BC, dat de plaats van vestiging van [illegible] huizen een onaanvaardbare zaak is. Overigens heeft Ochoa Tucker daarvoor wel toestemming gekregen. Gerharts heeft ook de Venezolaanse zakenman een brief gestuurd, met de mededeling dat de bewoners van Belnem scherp zullen blijven protesteren tegen de vestiging van deze fabriek weaarvan gevreesd wordt, dat er zeker stofoverlast zal komen. Bovendien acht Gerharts het voor het toerisme en de waardedaling van de aldaar gebouwde huizen eenvoudig onaanvaardbaar.

Inmiddels heeft Ochoa gereageerd en heeft daarbij een weinig vleiende en zeker geen vriendelijke brief geschreven naar het BC. Opvallend is overigens wel, dat Ochoa in tegenstelling tot Gerharts geen afschrift aan de desbetreffende persoon heeft gestuurd. Ook daarvoor is Gerharts boos.

maar zegt met zijn reacties te wachten tot hij kennisgenomen heeft van de inhoud van de brief.

Gerharts: "Naar ik begrepen heb heeft Ochoa een persoonlijke aanval, op mijn persoon gelanceerd en mij onder andere Eigenaar van Bonaire genoemd. Dat ben ik niet, maar Ochoa moet er heel goed rekening mee houden, dat hij het zeker niet is."

Hoewel Gerharts nog niet wilde reageren, stelde hij toch een groot aantal vraagtekens achter het verlenen van de vergunning aan Ochoa. Bovendien, aldus Gerharts moet eens duidelijk gemaakt worden hoeveel belasting Ochoa Tucker op Bonaire heeft betaald op alles dat hij vanuit Venezuela heeft ingevoerd.

Janga tevreden

KRALENDIJK — Hoewel er nog een schuld van zevenduizend gulden is aan nog niet verkochte shirts en vlaggen, toont de voorzitter van Fudecu Broertje Janga zich uiterst tevreden over het verloop van de viering van de Dag van Rincon. Met nadruk zegt Janga, dat er voor de viering geen overheidsgeld is gebruikt.

De tienduizend gulden die het feest in eerste instantie heeft gekost, werd bekostigd door de Oksna die daarvoor geld beschikbaar heeft gesteld. De vlaggen en shirts die in Nederland vervaardigd zijn hebben ongeveer zevenduizend gulden gekost en deze schuld heeft Fudecu nog niet kunnen betalen. Janga zegt te hopen, dat de verkoop van de door de Fudecu aangeschafte artikelen de zeven duizend gulden zal opbrengen.

RISICO'S

Janga kijkt overigens niet zwaar tegen de schuld aan en noemt het een van de risico's die gelopen wordt, wanneer men vertrouwt op medewerking van de bevolking. In ieder geval zo zegt hij zal het feest volgend jaar herhaald worden. Ook roemt Janga nog even terloops de hulp die is ondervonden van het BC. Hij vindt het overigens logisch, aangezien de ... paletten van diensten was een toeristische attractie ... en waarop geen persoonlijk voordeel getrokken werd zoals het geval was met ... Bonama.

Ingezonden

IN UW 'Arbeids-editie van vrijdag 28 april kwamen er in het artikel "Alfredo Capello van La Bonanza: Er moet verandering komen enz." enkele vermeldingen voor, die ik graag wil rectificeren:

1. De 'Sosiedat di Komershantenan di Otrobanda' is geen stichting, zoals ik het aan uw verslaggeefster opgaf, doch een vereniging; rectificatie hiervan kon niet meer plaatsvinden gezien het feit, dat dit artikel al ter perse was.

2. "de meisjes, die van de LBO komen", moest luiden: .....die van de ETAO en andere opleidingen komen;

...rbie & Mr Ken

... te krijgen door een combinatie ...

[illegible] verkiezing plaats van Miss Barbie en Mr Ken. [illegible]

In de voorronden moest de jury kiezen uit niet minder dan 200 deelnemers en deelneemsters. Uiteindelijk gingen 40 barbies door naar de finale van zondag en bij de jongens bleven er elf over. De show in het ITC was geheel uitverkocht en behalve een modeshow die door de afgevallen kandidaten werd verzorgd was er nog veel meer te beleven. De Miss Barbie en Mr Ken verkiezingen zijn een onderdeel van de viering van het 30-jarig bestaan van de Barbie-poppen [illegible].

Op de foto's de winnaars: Miss Barbie werd Ruxena Clemencia; Mr Ken werd Danny Yanga.

Ramoncito Booi oprichter

Mogelijk nieuwe politieke partij op Bonaire

KRALENDIJK — **Naar de Amigoe uit betrouwbare bron heeft vernomen is de mogelijkheid tot de oprichting van een nieuwe politieke partij op Bonaire niet uitgesloten.**

Een van de initiatiefnemers is de exsecretaris van de Partido Democratico Bonairiano (PDB) Arthur Domacasse, die tegenover de Amigoe inderdaad bevestigde, dat enkele politici bijeengekomen zijn om deze mogelijkheid te bespreken.

Volgens Domacasse waren daarbij vertegenwoordigd exgedeputeerde Ramoncito Booi van de UPB en verder fraktieleider van de PDB in de eilandsraad Jose Winklaar en raadslid Alipio Goeloe. Ook werd ing. Franklin Crestian die momenteel minister is van Ontwikkelings- samenwerking als zodanig genoemd. Dat ook Aubrey Sealy bij de vorming van de nieuwe partij is betrokken, werd door Domacasse ontkend.

Het meest opvallend aan het samengaan van de potentiele leden van de nieuwe politieke partij is dat een tweetal leden van de PDB in september een motie van wantrouwen hebben ondersteund tegen de toenmalige gedeputeerde Ramoncito Booi. Eveneens een vreemde situatie is het noemen van minister Crestian die afgelopen zondag nog duidelijk stelling nam tegen exgedeputeerde Ramoncito Booi in een gesprek met de Amigoe. Niet vreemd, aangezien het bekend is, dat het Booi (UPB) is geweest, die het Crestian erg moeilijk maakte toen Booi als commissaris van Cambes over een lening van zestig duizend gulden moest beslissen die door de toenmalige verkoopleider en exdirekteur van Cambes Franklin Crestian ongevraagd was geregeld. Het samengaan van de nieuwe politieke groepering heeft derhalve veel vragen opgeroepen en in de politieke wandelgangen wordt het daarom vrijwel uitgesloten geacht, dat de nieuwe partij het licht zal zien.

Rudi Ellis, partijleider van de UPB — waarvan Ramoncito Booi vice-voorzitter is — was niet voor commentaar bereikbaar. De bevestiging van de aanwezigen op de vergadering voor de vorming van een nieuwe politieke partij doet vermoeden, dat ook in de UPB enige conflicten zijn ontstaan tussen Booi van oorspreng afkomstig uit de PDB. Later richtte hij samen met exgezaghebber Raymundo Saleh en Carlos Marsera (nu ook UPB) de nieuwe politieke partij Accion Democratico Nobo (ADRN) op en ondanks het feit dat de nieuwe partij het redelijk goed deed, stapte Booi over naar de UPB, waar hij vicevoorzitter werd en tweede man achter Ellis, nadat Humphry Wout uit de partij was verwijderd.

Chileense generaal: [illegible]

[illegible] ... Orlando Letelier. Volgens ... 1973 ...

Iran : grondwet

[illegible] ... voorbereiden. Zo meldde Radio Teheran.

Met diep leedwezen maken wij het overlijden bekend van

Manuel Mendes de Gouveia

Namens de familie: echtgenote:	Virginia Mendes de Gouveia-Sprockel.
kinderen:	Eduard (Dito) en Louise Mendes de Gouveia-Weber Rosemarie en Alvin Weber-Mendes de Gouveia Lucia en Wim van der Meulen-Mendes de Gouveia Michael en Sonja Mendes de Gouveia-Beswerda (in Nederland)
kleinkinderen:	Carl, Marc, Nicole, Jonathan, Jenifee en Vincent.
broers:	Eduardo Mendes de Gouveia (in Madeira) Joao Mendes de Gouveia (in Pretoria, Z-Afrika)
overige families:	Sprockel, Groetens, de Jong, da Costa Gomes, Palm.

De begrafenis zal plaatsvinden op maandag 8 mei 1989 vertrekkende vanuit de kerk van Brievengat naar de katholieke begraafplaats te Groot Kwartier.

Voor de begrafenis zal er een Heilige Mis opgedragen worden om 4 uur in de kerk van Brievengat.
Gelegenheid tot condoleren vanaf 1 uur in de kerk.
Na de begrafenis verzoeke geen bezoek aan huis.

Ku honda pena nos ta partisipá fayesimentu di:

Sra. Vda. Marie Louisa Edith Keenen,
mihó konosí komo Editha.

Na nòmber di
su yunan: Dorothy i Edward van Griehen-Keenen
John y Ariette Keenen Ottow (Hulanda)
Ñetunan: Gisèle, Chantal i Edmardita van Griehen
Bianca i Joey Keenen (Hulanda)
Primo ku primanan: John [illegible] i famia
[illegible]
Caroline Arends i famia (Canada)
Kuñanan: Bertha Keenen
Irma Martinez i famia
I demas famianan: Gladys van Griehen i famia
Fulvia Ottow (Hulanda)
Gloria Lel i famia
Su amiganan di Bienestar: Judith Kamperveen, Elsa de Groot, Greta Beemen, Vinia Deel, Rosa Kramers, Mena Bloemendaal i otro famianan.

Akto di entiero lo tuma lugá, djadomingo, 7 di mei 1989, pa 4'or di atardi, saliendo for di Capilla Ardiente EL TRIBUTO na Bottelier, pa Morada Santa EL TRIBUTO den Hòfi di Bottelier.
Prome ku entiero lo tin un Santo Sakrifisio di Misa den Capilla Ardiente. Ta risibí bishita di kondolensia for di 1'or di mardi den Capilla Ardiente na Bottelier i despues di entiero lo no por risibí bishita di kondolensia na kas.

Verhoogde omzet van Nedlloyd

WILLEMSTAD — **De netto-omzet van de Koninklijke Nedlloyd Groep nv te Rotterdam is in 1988 gestegen van 4.834 miljoen gulden tot 4.951 miljoen. De verhoogde omzet is bereikt ondanks de verkoop van enkele bedrijven en een tegenvallende ontwikkeling met betrekking tot de US dollar.**

In 1988 behaalde Nedlloyd een winst van 152,6 miljoen gulden ofwel een winst van 44,23 gulden per aandeel van nominaal vijftig gulden. In het netto concernresultaat is niet de verwachte buitengewone ... begrepen uit hoofde van de verkoop van zestig procent van het belang in Transavia. Die transactie is niet in 1988 geëffectueerd.

Aan de op 7 juni 1989 te houden algemene vergadering van aandeelhouders zal worden voorgesteld over het boekjaar 1988 een dividend van vijftien gulden per aandeel van nominaal vijftig gulden uit te keren. Aangezien per 30 augustus 1988 een interimdividend van zeven gulden betaalbaar is gesteld, zal het slotdividend uitkomen op acht gulden per aandeel.

